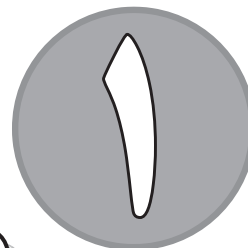




دفترچه شماره (۱)

صبح جمعه

۱۴۰۵/۰۱/۱۴



آزمون ۱۴ فروردین ماه ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

۷۰ سؤال در ۹۰ دقیقه

ساعت ۸ تا ۹:۳۰ صبح

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
ریاضی و آمار	۶	۴	۳	۲	۱	
علوم و فنون ادبی	۶	۵	۳	۲	۱	
جامعه شناسی	۸	۷	۵	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۳)	۲۰	۱	۲۰	۳۰
۲	اجباری	علوم و فنون ادبی (۳)	۳۰	۲۱	۵۰	۴۰
۳	اجباری	جامعه شناسی (۳)	۲۰	۵۱	۷۰	۲۰



فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز

برای مشاهده فیلمها در سایت کانون، کد روبهرو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی، احمد حسن زاده فرد، علی حسینی نوه، نیکو دکامین، شکیب رجبی، نسترن صمدی، هادی فولادی، علی قهرمان زاده، محمد نظامی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتیری، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، امیرحسین سعیدی پور، فرهاد فروزان کیا، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، هومن نمازی
جامعه شناسی	رانیا امیری، ریحانه امینی، آرزیتا بیدقی، امیرحسین خزایی، فاطمه رضائیان، سینا غلامی، فاطمه قریبیان، سید آرش مرتضائی فر
عربی زبان قرآن	ولی برجی، ابوالفضل تاجیک، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، رضا راشدنیا، محمد رضا سوری، امیرحسین شکوری، مصطفی قدیمی فرد، روح الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی
تاریخ و جغرافیا	فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، یاسین ساعدی، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، امیرحسین کاروین، سید آرش مرتضائی فر
فلسفه	حسین آخوندی راهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، موسی سپاهی، حمید سودیان، امیرمحمد قلعه کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عرشیا محمدی	مسئول درس: الهه شهبازی ویراستار: مهسا محمدنیا، معصومه صنعت کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی نژاد	زهره توکلی	مسئول درس: فریبا رنوقی ویراستار: محسن جمشیدی، امیرمحمد کماسی، مهدی یعقوبیان
جامعه شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	امیرحسین کاروین	مسئول درس: سجاد حقیقی پور ویراستار: سیدمجتبی رضا زاده، علی ابراهیمی آرائی، زهره شمسایی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: زهره شمسایی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	علیرضا سالمی	مسئول درس: محمدصدرا پنجه پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه	فرهاد علی نژاد	فرهاد علی نژاد	امیرمحمد قلعه کاهی ایمان کلاته عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروفچین و صفحه آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.



مباحث نیم سال اول
صفحه‌های ۱ تا ۶۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۱- نهایی درون کیسه‌ای ۳ مهره قرمز، ۴ مهره آبی و ۳ مهره سبز قرار دارد. به چند طریق می‌توان ۲ مهره هم‌رنگ از کیسه خارج کنیم؟

- (۱) ۱۲ (۲) ۳۶ (۳) ۷۲ (۴) ۲۴

۲- از بین اعداد اول یک رقمی ۲ عدد به تصادف انتخاب می‌کنیم. احتمال آنکه مجموعشان زوج باشد، چقدر است؟

- (۱) $\frac{1}{3}$ (۲) $\frac{1}{2}$ (۳) $\frac{2}{3}$ (۴) $\frac{1}{4}$

۳- دو تاس را پرتاب می‌کنیم. اگر دو تاس یکسان ظاهر شود یک تاس دیگر پرتاب می‌کنیم و در غیر این صورت یک سکه پرتاب می‌کنیم. فضای نمونه این پدیده تصادفی چند عضو دارد؟

- (۱) ۴۴ (۲) ۶۴ (۳) ۱۲۰ (۴) ۹۶

۴- اگر برای دو پیشامد A و B از فضای نمونه S داشته باشیم $A \cap B = \emptyset$ و $P(A') = 0/3$ و $P(B) = 0/15$ باشد، احتمال آنکه حداقل یکی از دو پیشامد A و B اتفاق بیافتد، چقدر است؟

- (۱) $0/75$ (۲) $0/85$ (۳) $0/95$ (۴) $0/45$

۵- اگر فضای نمونه، جنسیت فرزندان یک خانواده ۳ فرزندی، باشد و A پیشامد آنکه سه فرزند از یک جنسیت و B پیشامد آنکه حداقل ۲ فرزند دختر باشد، احتمال آنکه پیشامد B رخ دهد ولی پیشامد A رخ ندهد، چقدر است؟

- (۱) $\frac{1}{8}$ (۲) $\frac{1}{4}$ (۳) $\frac{3}{8}$ (۴) $\frac{1}{2}$

۶- نهایی جمله چندم از الگوی زیر دارای ۲۸ نقطه است؟



- (۱) ششم (۲) نهم (۳) هشتم (۴) هفتم

۷- نهایی اگر $a_1 = a_2 = 2$ و $a_{n+2} = a_{n+1} + 2a_n$ باشد، جمله چهارم این دنباله کدام است؟

- (۱) ۶ (۲) ۱۲ (۳) ۸ (۴) ۱۰

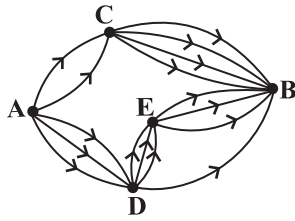
۸- نهایی اگر $P(A) = \frac{3}{7}$ و $P(B') = \frac{5}{8}$ باشند و A و B دو پیشامد ناسازگار باشند، مقدار $P(A \cup B)$ کدام است؟

- (۱) $\frac{39}{56}$ (۲) $\frac{37}{56}$ (۳) $\frac{45}{56}$ (۴) $\frac{52}{56}$



۹- مطابق نمودار برای اینکه از شهر A به شهر B سفر کنیم ۵۰ طریق وجود دارد، تعداد راه‌های بین دو شهر A و E کدام است؟ (در نقشه زیر،

راه‌های بین A و E رسم نشده است.)



(۱) ۴

(۲) ۶

(۳) ۸

(۴) ۱۰

۱۰- n نقطه روی محیط دایره داریم. تعداد مثلث‌هایی که با این نقاط می‌توانیم بسازیم $\frac{10}{21}$ برابر تعداد پنج ضلعی‌هایی که با این نقاط می‌توان ساخت،

است. چه تعداد وتر با این نقاط می‌توان تشکیل داد؟

(۴) ۳۶

(۳) ۴۵

(۲) ۲۸

(۱) ۲۱

۱۱- می‌خواهیم یک گروه کوهنوردی ۳ نفره از میان ۵ دانش‌آموز سال دهم، ۶ دانش‌آموز سال یازدهم، ۴ دانش‌آموز سال دوازدهم انتخاب کنیم، تعداد

حالت‌هایی که حداقل ۲ دانش‌آموز گروه از سال یازدهم باشد کدام است؟

(۴) ۱۴۰

(۳) ۱۵۵

(۲) ۱۳۵

(۱) ۱۲۰

۱۲- با ارقام ۰، ۱، ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ چند عدد ۴ رقمی بدون تکرار ارقام می‌توان نوشت به‌طوری که ارقام آن یک در میان زوج و فرد باشد؟

(۴) ۲۱۶

(۳) ۱۲۶

(۲) ۷۲

(۱) ۱۱۲

۱۳- در یک بازی ۱۱ نفره، به هر شخص یکی از شماره‌های ۲، ۳، ۴، ...، ۱۲ را نسبت می‌دهیم. سپس با پرتاب دو تاس و مجموع اعداد برآمده از آن‌ها، نفر

برنده مشخص می‌شود. احتمال برنده شدن چه شماره‌ای نسبت به بقیه بیشتر است؟

(۴) ۷

(۳) ۹

(۲) ۶

(۱) ۸

۱۴- در کیسه‌ای، ۳ مهره آبی، ۲ مهره قرمز و ۴ مهره سبز وجود دارد. به تصادف ۴ مهره از کیسه خارج می‌کنیم، احتمال اینکه از همه رنگ‌ها بین این ۴

مهره وجود داشته باشد، چقدر است؟

(۴) $\frac{3}{7}$

(۳) $\frac{125}{126}$

(۲) $\frac{71}{126}$

(۱) $\frac{4}{7}$

۱۵- با فرض $a_{2n-1} = 2n + 5$ و $b_n = a_{(n+a_{\frac{n}{2}+3})}$ ، مقدار b_4 کدام است؟

(۴) ۲۱

(۳) ۸

(۲) ۱۱

(۱) ۳

۱۶- در دنباله $a_n = \frac{n^3 + 8n^2 + 12n}{n^3 + 9n^2 + 14n}$ ، کدام جمله برابر $\frac{26}{27}$ است؟

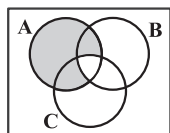
(۴) a_{22}

(۳) a_{21}

(۲) a_{20}

(۱) a_{19}

۱۷- **نهایی** مطابق شکل زیر فرض کنید A، B و C سه مجموعه باشند. کدام مورد برای قسمت سایه خورده نادرست است؟



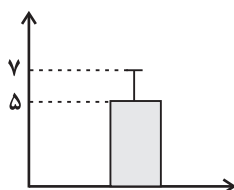
(۱) $(A - B) \cup (A - C)$

(۲) $A \cap (B' \cup C')$

(۳) $A - (B \cap C)$

(۴) $A - (B \cup C)$

۱۸- با توجه به نمودار زیر، اگر مجموع داده‌ها ۶۰ باشد، مجموع مربعات اختلاف داده‌ها از میانگین کدام است؟



(۱) ۱۲

(۲) ۴

(۳) ۴۲

(۴) ۴۸

۱۹- **نهایی** موارد زیر به ترتیب مربوط به کدام یک از گام‌های چرخه آمار در حل مسائل است؟

(الف) تبدیل اطلاعات توصیفی به اطلاعات کمی تا حد ممکن

(ب) استفاده از میانه و دامنه میان‌چارکی در زمانی که داده دورافتاده داریم.

(پ) محدود کردن جامعه آماری

(ت) گزارش درصد همراه با گزارش تعداد، برای داده‌های کیفی

(۱) طرح و برنامه‌ریزی - تحلیل داده‌ها - بیان مسئله - تحلیل داده‌ها

(۲) تحلیل داده‌ها - بحث و نتیجه‌گیری - بیان مسئله - بحث و نتیجه‌گیری

(۳) طرح و برنامه‌ریزی - بحث و نتیجه‌گیری - طرح و برنامه‌ریزی - بحث و نتیجه‌گیری

(۴) تحلیل داده‌ها - تحلیل داده‌ها - طرح و برنامه‌ریزی - تحلیل داده‌ها

۲۰- با توجه به داده‌های گروه A و B در جدول زیر، کدام معیار پراکندگی برای گروه A و کدام معیار گرایش به مرکز برای گروه B مناسب‌تر است؟

گروه A	۹۰	۹۳	۹۰	۸۹	۳۱	۹۲
گروه B	۳۴	۳۷	۳۶	۳۲	۳۴	۳۵

(۱) انحراف معیار - میانگین

(۲) دامنه میان‌چارکی - میانگین

(۳) انحراف معیار - میانه

(۴) دامنه میان‌چارکی - میانه



مباحث نیم سال اول
صفحه‌های ۱۰ تا ۶۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۴۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۳)

۲۱- در میان عبارت‌های زیر چند مورد اشتباه می‌بینید؟

الف) انجمن ادبی اصفهان در دوره افشاریه و زندیه به وجود آمد.

ب) انجمن ادبی خاقان در تهران تشکیل شد.

ج) ریاست انجمن ادبی خاقان را فتحعلی‌شاه بر عهده داشت.

د) شیوه کار انجمن ادبی نشاط بازگشت به شیوه و الگوی گذشتگان بود.

ه) هدف انجمن ادبی خاقان، رهایی بخشیدن شعر فارسی از تباهی و انحطاط اواخر دوره صفوی و دوره‌های قبل از آن بود.

(۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۲- **نهایی** کدام گزینه از عوامل ایجاد نهضت بازگشت ادبی نیست؟

(۱) تاراج کتابخانه اصفهان که سبب شد تعدادی از کتاب‌های کتابخانه سلطنتی به دست مردم افتد و ارتباط مجدد اهل ذوق با ادب کهن برقرار شود.

(۲) با روی کار آمدن سلسله قاجار و تثبیت حکومت مرکزی در ایران، بازگشت به شیوه و الگوی گذشتگان در ادبیات، پررونق‌تر از گذشته شد.

(۳) تضعیف جامعه بر اثر شکست ایران از روسیه تزاری

(۴) توجه به ادبیات در دربار قاجاریه و رونق بازار شعر و شاعری و مدح شاهان

۲۳- **نهایی** درباره نثر فارسی در دوره بیداری، به ترتیب کدام گزینه برای پرکردن جاهای خالی مناسب است؟

الف) کسانی چون ... و چند تن دیگر از نویسندگان، از پیشگامان نثر ساده این دوره بودند.

ب) مجله «بهار» که نشریه‌ای ادبی محسوب می‌شد به وسیله ... منتشر شد.

پ) نویسندگان ایرانی نوشتن رمان (داستان بلند) به مفهوم امروزی را از طریق ترجمه رمان‌های ... غربی آغاز کردند.

ت) دهخدا در رواج نثر ساده و عامیانه که بعدها در داستان‌های ... به کار رفت نقش مؤثری داشت.

(۱) قائم مقام فراهانی - میرزا یوسف خان آشتیانی - تاریخی - سید اشرف‌الدین گیلانی

(۲) ناصرالدین شاه قاجار - ادیب‌الممالک فراهانی - اجتماعی - محمدعلی جمال‌زاده

(۳) عبدالرحیم طالبوف - پدر پروین اعتصامی - تاریخی - صادق هدایت

(۴) میرزا آقاخان کرمانی - ملک‌الشعرا بهار - اجتماعی - عبدالرحیم طالبوف

۲۴- **نهایی** کدام توضیح درباره سراینده بیت زیر به درستی آمده است؟

«گریه را به مستی بهانه کردم شکوه‌ها ز دست زمانه کردم»

(۱) شاعر و موسیقی‌دان بزرگ عهد مشروطیت و دوره بازگشت ادبی است.

(۲) وطن‌دوستی و ستیزه با نادانی از مضامین اشعار او و سروده‌هایش به دور از پیچیدگی بود.

(۳) به پیروی از اسلوب‌های کهن، سبک خراسانی و عراقی را مورد توجه قرار داد.

(۴) او را به سبب آزادی‌خواهی به زندان انداختند و در نهایت جان‌ش را در راه آزادی فدا کرد.



۲۵- چند مورد از عبارت‌های زیر از ویژگی‌های سبکی شعر دوره بیداری است؟

- توجه به غزل‌گویی، عارفانه‌سرایی و مسائل اخلاقی

- نوآوری‌هایی در عرصه تخیل

- تغییر یافتن نگرش از ذهنیت‌گرایی به عینیت‌گرایی

- پایبندی گروهی از شعرا به سنت‌های ادبی در موسیقی و عروض

- تناسب زبان شعر با زبان عامه مردم

(۴) پنج

(۳) دو

(۲) چهار

(۱) سه

۲۶- **نهایی** کدام موارد، بیانگر ویژگی‌های «فکری شعر» در دوره بیداری است؟

الف) گرایش شعرا به محتوا و عدم تسلط آن‌ها به ادبیات کهن

ب) توجه به دانش‌ها و فنون جدید با توجه به ضرورت‌های اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی

ج) ایجاد زمینه برای ظهور شعر نو با گرایش به قالب‌های کم‌کاربرد

د) تأکید بر حق مردم در تعیین جامعه و سرنوشت اقتصادی و سیاسی خود

(۴) «ج» و «د»

(۳) «الف» و «ج»

(۲) «ب» و «د»

(۱) «الف» و «ب»

۲۷- **نهایی** عبارت کدام گزینه نادرست است؟

(۱) «سرگذشت حاجی‌بابای اصفهانی» اثر موریه به ترجمه میرزا حبیب اصفهانی از مهم‌ترین آثار ترجمه‌شده در عصر بیداری است.

(۲) «منشآت» مهم‌ترین اثر قائم‌مقام است و او احیاکننده نثر فارسی است که علاوه بر اقدامات بزرگ سیاسی، در ادبیات نیز مؤثر بود.

(۳) «شمس و طغرا» اثر محمدباقر میرزا خسروی، «داستان باستان» و «تاریخ بیداری ایرانیان» از آثار منشور دوره بیداری‌اند.

(۴) نمایشنامه‌نویسی گرچه در ادبیات کهن فارسی نمونه‌هایی دارد، اما نوع ادبی جدیدی محسوب می‌شود که متأثر از غرب است.

۲۸- **نهایی** در کدام گزینه ویژگی نثر قائم‌مقام فراهانی موجود است؟

(۱) و گفته‌اند به اصل از خراسان بوده از ناحیت مرو، از دیه فندین. و گفته‌اند وی به سمرقند زاده و به اورد بزرگ شده و کوفی‌اصل است. و نیز

گفته‌اند کی بخاری اصل است و الله اعلم.

(۲) این قدر از این دروغ‌ها می‌گفت؛ مثل اینکه خانه‌خراب‌شده این دو ساعت که در میدان قاپوق و کاه‌فروش‌ها در دگان علّافی بارش را می‌فروخته،

هرچه راپورتچی در شهر بوده‌اند پیش او آمده‌اند.

(۳) سهل است، بیا این بار بنا بر انصاف بگذار، قلب خود را صاف کن و با خدای خود راست باش و با پادشاه خود راست برو و بندگان خدا و رعیت‌های

پادشاه را که سپرده تو باشند خوب راه ببر، درد عاجز خود را برس، حرف عارض خود را بپرس.

(۴) اینها همه از سرایر مملکت است. اینها تمام حرف‌هایی است که همه‌جا نمی‌توان گفت. من ریشم را توی آسیاب سفید نکرده‌ام. تو آسوده باش،

هیچ‌وقت از این حرف‌ها نخواهم نوشت.



۲۹- کدام بیت مطابق با ویژگی‌های سبک بیداری نیست؟

- (۱) با دید انصاف چو نیکو نگری
(۲) دبیر پژوهنده را پیش خواند
(۳) ترسم آزاد نسازد ز قفس صیادم
(۴) پرخاشگران ری و گرگان و خراسان
- آفاق رهین منت کارگر است
سخن‌های آگنده را برفشانند
آن‌قدر تا که ره باغ رود از یادم
کردند ز تن سنگر و از سینه مجن را

۳۰- کدام بیت فاقد تناقض است؟

- (۱) من کشته یک پاسخم او در سخن با دیگران
(۲) دانی چرا زاهد نبرد از می کشیدن بهره‌ای
(۳) رهنمایان فلک با شب‌روان ره گم کنند
(۴) داروی درد خود مطلب از کسی که نیست
- من مرده روح‌اللهم دم جانب دیگر دمد
ز آغاز می‌پنداشت بد این کار نیک‌انجام را
ترک من گر برنگیرد دامن خرگاه را
یک تن درست در همه دارالدوای خاک

۳۱- آرایه‌های بیت زیر کدامند؟

- «چاره لغزیدن این ره عصای بی‌خودی‌ست
(۱) استعاره مصرحه، تناقض، اسلوب معادله، تشبیه
(۲) تضاد، کنایه، تشخیص، جناس
(۳) استعاره مکنیه، تضاد، تناسب، اغراق
(۴) لف و نشر، پارادوکس، تشبیه، استعاره
- هر کجا افتم ز دست عقل گویم یا شراب»

۳۲- آرایه‌های شاخص ابیات زیر کدام‌اند؟

- الف) گره‌ای از خم آن زلف چلیپا وا شد
ب) گر به آهوی ختا نسبت چشم دادیم
ج) گندم خال تو در خلد، ره آدم زد
د) سخن از لعل تو هر جا که روم می‌شنوم
هـ) ارنی گفت دلم بهر تماشای رخس
- هر کجا بود، دل گمشده‌ای پیدا شد
گنه از جانب او نیست، خطا از ما شد
زلف شیطان صفتت راهزن حوا شد
این چه سری است که در دوره ما پیدا شد؟
لن‌ترانی به جواب، از دو لبش گویا شد

- (۱) تشبیه، جناس، تلمیح، استعاره، مجاز
(۲) تشبیه، جناس، تلمیح، تشخیص، استعاره
(۳) تضاد، لف و نشر، تشبیه، مجاز، استعاره
(۴) تشبیه، تضاد، تناسب، پارادوکس، تلمیح



۳۳- آرایه‌های «تشبیه - لف و نشر - تلمیح - پارادوکس» به ترتیب، در کدام ابیات یافت می‌شود؟

- | | |
|--|---|
| الف) بیگانه‌الفتیم، چه دنیا چه آخرت | در خانه وجود و عدم نیست رخت ما |
| ب) چشم اگر با دوست داری، گوش با دشمن مکن | عاشقی و نیک‌نامی، سعدیا سنگ و سبوست |
| ج) دار نتواند سر منصور را در بر گرفت | شاخ، زندان می‌شود بر میوه، چون کامل شود |
| د) آیین خودآرایی از روز آلت استش | دل تحفه مبر آن جا کآینه به دست آستش |

(۱) «الف» - «ب» - «ج» - «د» (۲) «الف» - «ج» - «ب» - «د» (۳) «ج» - «ب» - «د» - «الف» (۴) «ب» - «د» - «الف» - «ج»

۳۴- آرایه‌های بیت زیر کدامند؟

نه کوهکنی هست در این عرصه، نه پرویز
آوازه‌ای از عشق و هوس بیش نمانده است

(۱) لف و نشر - تضمین - تضاد (۲) تناقض - تضاد - تلمیح

(۳) تلمیح - لف و نشر - تضاد (۴) تضمین - تلمیح - لف و نشر

۳۵- آرایه‌های مقابل کدام بیت تماماً نادرست است؟

(۱) از سرشک تلخ نقل و بادهاش آماده شد
دیده هر کس بر آن لعل لب می‌گون فتاد (چهار تشبیه - فاقد استعاره)

(۲) در سینه این مرده‌دلان مهر رخ دوست
شمعی است فروزنده ولی شمع مزار است (مجاز - کنایه)

(۳) خوشا نماز و نیاز کسی که از سر درد
به آب دیده و خون جگر طهارت کرد (تلمیح - متناقض‌نما)

(۴) عالم چو خاتم است در انگشت قبض و بسط
اشیا نقوش خاتم و ز ایشان نگین تویی (یک استعاره - تلمیح)

۳۶- آرایه‌های مشترک میان دو بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

عشاق را درستی دل در شکستگی است
این ماه تا هلال نگردد تمام نیست

این قصه عجب شنو از بخت واژگون
ما را بکشت یار، به انفاس عیسوی

(۱) تناقض، تلمیح (۲) تشبیه، استعاره مصرحه، واج‌آرایی

(۳) جناس، اسلوب معادله، مجاز (۴) تضاد، ایهام



۳۷- آرایه‌های «متناقض‌نما، تضمین، تضاد، تلمیح و لف و نشر» به ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شود؟

- | | |
|--|---|
| الف) مست و هشیار ازین جلوه به وجدند و سماع | دل هشیار بود شیفته‌تر از سرِ مست |
| ب) عالم از آب بقا یک قدح لبریز است | چه غم از رفتن عمر گذران است اینجا؟ |
| ج) چنان افتاده عشقت شدم جانا که چون سعدی | ز دستم بر نمی‌آید که یک دم بی تو بنشینم |
| د) در صورت و در معنی چون کوهم و چون چرخم | چون کوه بوم ساکن چون چرخ روانستم |
| هـ) ما ترقی به جز از راه تنزل نکنیم | خاک چون دانه کند تربیت اختر ما |
- (۱) «هـ» - «ج» - «د» - «الف» - «ب»
- (۲) «الف» - «ب» - «د» - «هـ» - «ج»
- (۳) «هـ» - «ج» - «الف» - «ب» - «د»
- (۴) «الف» - «ج» - «هـ» - «ب» - «د»

۳۸- وزن کدام ابیات مشترک است؟

- | | |
|--|-------------------------------------|
| الف) دل گفت له الحمد که بگذشتم از آن خوف | جان گفت له الفضل که وارستم ازین بند |
| ب) گفتم به خط تو جانب ما را گیر | آن هم طرف روی نکوی تو گرفت |
| ج) بس عقل عیسوی که ز مشکین صلیب او | زنار بندد ارچه فلک طیلسان اوست |
| د) گیرم که عروس غم تو نامزد ماست | وصل تو ز ما خط تبری چه ستاند؟ |
| هـ) شروانت که مار آمد بی‌رنج رها کردی | تبریز که گنج آمد بی‌مار نگه دارش |
- (۱) «الف»، «ب»
- (۲) «الف»، «د»
- (۳) «ج»، «هـ»
- (۴) «ب»، «د»

۳۹- وزن کدام بیت ناهمسان و دارای دو دسته‌بندی هجایی است؟

- | | |
|--|-------------------------------------|
| (۱) از وصل صدف گهر گریزان است | بر حسن غریب، خانه زندان است |
| (۲) بی‌خودی رفتن است دل‌ها را | هوش و اماندن است دل‌ها را |
| (۳) عنان به دست فرومایگان مده زنه‌ار | که در مصالح خود خرج می‌کنند تو را |
| (۴) اگر چه بی‌صفا گردد ز گرد آینه روشن | یکی صد شد ز گرد خط، صدای گل‌عذار ما |

۴۰- تعداد حذف همزه در کدام گزینه مشابه بیت زیر است؟

- | | |
|--|--|
| «هم چو شیرین در هوای خسرو از بس اشتیاق | بر براق آسمان دارد سبق شب‌دیزِ من» |
| (۱) زان می که در شب‌های غم بارد فروغ صبحدم | غافل کند از بیش و کم فارغ ز تشویشم کند |
| (۲) به دیدار اجل باشد اگر شادی کنم روزی | به بخت واژگون باشد اگر خندان شوم گاهی |
| (۳) شب‌ها که ستاره هم فروخته است | گل‌های سپید باغ بیدارنند |
| (۴) سزد گر رنگ من شد زرد در میدان عشق آری | سپر افکند در روز ازل چرخ کبود اینجا |

۴۱- در همه ابیات اختیار شاعری «بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه» به چشم می‌خورد؛ به جز:

- (۱) شبی در خواب می‌دیدند کاش آن طره را آنان
 (۲) هر بد و نیک به نسبت بود البته صغیر
 (۳) کنار من که فراق نشسته جای تو خواهم
 (۴) کارها جز عشق بازی سربسر بازیچه بود
- که بر من خرده می‌گیرند گفتار پریشان را
 باشد از بحر وجود آنچه خرف یا گهر است
 شود دمی که نشینی تو باز جای فراق
 زان دل ما در جهان جز عاشقی کاری نداشت

۴۲- کدام بیت اختیارات زبانی ندارد؟

- (۱) از دم صبح ازل تا آخرِ شام ابد
 (۲) من ار چه عاشقم و رند و مست و نامه‌سیاه
 (۳) آمد سوی کعبه سینه پر جوش
 (۴) با خال تو گر مشک به دعوی بنشیند
- دوستی و مهر بر یک عهد و یک میثاق بود
 هزار شکر که یاران شهر بی‌گنهند
 چون کعبه نهادی حلقه بر گوش
 حقا که نه بر صورت معنی بنشیند

۴۳- کدام بیت تغییر کمیت مصوت ندارد؟

- (۱) دانی از بهر چه معنی خاک پایت می‌نباشم؟
 (۲) جهان از فتنه و آشوب یک چندی برآسودی
 (۳) سرم از خدای خواهد که به پایش اندر افتد
 (۴) فنا را دام تسکین خوانده‌ام بیدل ازین غافل
- تا تو را ننشیند از من بر دل نازک غباری
 اگر نه روی شهر آشوب و چشم فتنه‌انگیزت
 که در آب مرده بهتر که در آرزوی آبی
 که در هر ذره چشم آهویی دارد غبار من

۴۴- همه ابیات دارای اختیارات حذف همزه و تغییر کمیت مصوت هستند؛ به جز ...

- (۱) ندارد آب‌های تیره به ز استادگی صیقل
 (۲) نه صحبت از کریم کنیم و نه از لئیم
 (۳) نگرفت در تو سوز من اکنون که خواهم چاره‌ای
 (۴) مطلب دانش از آن کس که بر آب دیده
- مده در گفت‌وگو از دست دامان تأمل را
 شکر خدا به کار کسی نیست کار ما
 دوزخ مگر پخته کند این شعله‌های خام را
 شسته باشد ورق دفتر دانایی را

۴۵- درباره رباعی زیر نمی‌توان گفت ...

- «هر چند به طاعت تو عصیان و خطاست
 گر خسته‌ای از کثرت طغیان گناه
 (۱) وزن رباعی صورت همسان و ناهمسان دارد.
 (۲) ابیات دارای ردیف و قافیه هستند.
 (۳) تناقض در ابیات مشهود نیست.
 (۴) هم مفهوم با «گنه بنده کرده‌است و او شرمسار» است.
- زین غم نکشی که گشتن چرخ بلاست
 مندیش که ناخدای این بحر خداست»



۴۶- **نهایی** بیت زیر با کدام گزینه قرابت معنایی ندارد؟

«یک مرغ گرفتار در این گلشن ویران

(۱) کجا رفتند آن یاران که دیگر با فغان من

(۲) بلبان رفتند از صحن گلستان خانه خیز

(۳) همدمان رفتند و من از همرهان وامانده‌ام

(۴) رفتند رفیقان و رسیدند به منزل

تنها به قفس ماند، هزاران همه رفتند»

سری بیرون نمی‌آید نه از خاکی نه از لاک‌ی

بی‌نوایم همنشین زاغ و زغن باشد مرا

میرم از این غم که بی‌یاران چرا من زنده‌ام

در خواب غروری تو هنوز، ای دل غافل!

۴۷- تصویر کدام بیت از درد عشق منطبق بر بیت زیر نیست؟

«دانست که دل اسیر دارد

(۱) طبیباً به درمان دردم چه کوشی

(۲) آن را که چنین دردی از پای دراندازد

(۳) سخن گر تلخ گفت آن یار شیرین

(۴) داروی علاج درد عاشق

دردی نــــه دواپــــذیر دارد»

مــــرا درد او بــــی‌دوا می‌پســــندد

باید که فروشوید دست از همه درمان‌ها

مــــرا زان درد بی‌درمان دوا شد

چون نسخهٔ کیمیاست نایاب

۴۸- تصویر جهان عشق در کدام ابیات به یکدیگر نزدیک‌تر است؟

الف) حافظ از جور تو حاشا که بگرداند روی

ب) عجب مدار که در عین درد خاموشم

پ) مه من نقاب بگشا ز جمال کبریایی

ت) شفای این دل بیمار جز لقای تو نیست

ث) گواه رهرو آن باشد که سردش یابی از دوزخ

من از آن روز که در بند توام آزادم

که درد یار پری چهره عین درمان است

که بتان فروگذارند اساس خودنمایی

طبیب جان خرابم کسی ورای تو نیست

نشان عاشق آن باشد که خشکش بینی از دریا

(۱) «الف» - «ب» - «ث» (۲) «الف» - «پ» - «ث» (۳) «ب» - «پ» - «ت» (۴) «ب» - «ت» - «ث»

۴۹- کدام ابیات مفهوم یکسان دارند؟

الف) چون جواب احمق آمد خامشی

ب) یک حرف بشنو از من و در خلد سیر کن

پ) صدرنشین‌تر ز سخن نیست کس

ت) ز شرم آنکه به روی تو نسبتش کردم

ث) زبان درکش که دارد بس خطرها

این درازی در سخن چون می‌کشی

در مجلسی که گوش توان شد زبان مباح

دولت این ملک سخن راست بس

سَمَن به دستِ صبا خاک در دهان انداخت

ز پیکان زبان‌ها مغز سرها

(۱) «الف» - «پ» - «ث» (۲) «الف» - «ب» - «ث» (۳) «پ» - «ب» - «ت» (۴) «پ» - «ت» - «الف»

۵۰- **نهایی** کدام گزینه با بیت زیر قرابت معنایی دارد؟

«چيست اين سقف بلند ساده بسيارنقش

(۱) تا چه بازی رخ نماید بیدقی خواهیم راند

(۲) فتنهٔ گیتی مشو، زیرا که در زیر سپهر

(۳) ای دل اندر پردهٔ تقدیر کس را راه نیست

(۴) زاهد ظاهرپرست از حال ما آگاه نیست

هیچ دانا زین معما در جهان آگاه نیست»

عرصهٔ شطرنج رندان را مجال شاه نیست

یوسف امید اگر برجاست جز در چاه نیست

هیچ فهم از کشف اسرار سپهر آگاه نیست

در حق ما هر چه گوید جای هیچ اکراه نیست



مباحث نیم سال اول

صفحه‌های ۲ تا ۵۳

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

جامعه‌شناسی (۳)

۵۱- به ترتیب چرا علوم انسانی از فعالیت‌های غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند و چرا در رویکرد تفهیمی - تفسیری وبر جامعه‌شناس نمی‌تواند به نقد یا اصلاح

عقاید و ارزش‌ها بپردازد؟

(۱) چون سایر علوم هم به این فعالیت‌ها نمی‌پردازند. - زیرا از نظر وبر با این کار جامعه‌شناس به نام علم کار غیرعلمی می‌کند.

(۲) چون سایر علوم هم به این فعالیت‌ها نمی‌پردازند. - زیرا این پدیده‌ها معنادار نیستند.

(۳) زیرا فعالیت‌های غیرارادی کنش نیستند. - زیرا این پدیده‌ها معنادار نیستند.

(۴) زیرا فعالیت‌های غیرارادی کنش نیستند. - زیرا از نظر وبر با این کار جامعه‌شناس به نام علم کار غیرعلمی می‌کند.

۵۲- به ترتیب «تبض‌نگار آبی، مجسمه‌نگار و آوانگاشت»، «بررسی و مطالعه ساختار اجتماعی» و «برگزاری جشنواره‌های زیبایی در روزگار ما» مؤید کدام

موضوعات‌اند؟

(۱) برجسته کردن شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی همچون بدن انسان - جامعه‌شناسی کلان - افول معانی

(۲) لمبروزو - جامعه‌شناسی کلان - سقوط ارزش‌ها

(۳) غلبه رویکرد تبیینی - جامعه‌شناسی خرد - سقوط ارزش‌ها

(۴) غلبه رویکرد تفهیمی - جامعه‌شناسی خرد - رکود اراده‌ها

۵۳- **نهایی** هر یک از مفاهیم زیر به کدام یک از رویکردهای جامعه‌شناسی اشاره دارد؟

- انسان به مثابه شیء

- انسان به مثابه آگاهی

(۱) رویکرد تفسیری - رویکرد تبیینی

(۲) رویکرد تفسیری - رویکرد انتقادی

۵۴- هر یک از عبارت‌های زیر به ترتیب به کدام پیامد نادیده گرفتن معنای کنش اجتماعی اشاره دارد؟

- تربیت و نگهداری حیوانات در سیرک‌ها با روش‌هایی از قبیل تنبیه بدنی

- تأکید افراطی بر ساختارهای اجتماعی و یکسان دانستن نظم اجتماعی و نظم طبیعی

- محدود شدن بیشتر مطالعات تبیینی به توصیف خصوصیات و رفتارهای قابل مشاهده

(۱) سقوط ارزش‌ها - افول معانی - رکود اراده‌ها

(۲) سقوط ارزش‌ها - افول معانی - رکود اراده‌ها

۵۵- **نهایی** به گفته گیدنز شگفت‌زدگی ناشی از شنیدن صدای اذان به کدام یک از مفاهیم زیر اشاره دارد؟

(۱) هویت‌زدایی (۲) نظم اجتماعی (۳) آشنایی‌زدایی (۴) ارزش اجتماعی

۵۶- به ترتیب هریک از عبارات زیر به کدام موضوع و مفهوم اشاره می‌کند؟

- طرح پرسش‌هایی دربارهٔ چگونگی به‌وجود آمدن قواعد و هنجارهای با هم زندگی کردن
- منحصر دانستن روش مطالعه به روش تجربی در همهٔ دانش‌های علمی
- تقلیل انسان‌ها به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی

(۱) آشنایی‌زدایی - هم‌تغییری - تسلط انسان بر جامعه

(۲) شناخت نظم اجتماعی - رویکرد تبیینی - تصور جامعه به عنوان واقعیتی درونی

(۳) آشنایی‌زدایی - فیزیک اجتماعی - تفاوت‌های بنیادین انسان‌ها با موجودات طبیعی

(۴) شناخت نظم اجتماعی - رویکرد پوزیتیویستی - یکسان دانستن طبیعت و جامعه

۵۷- چه تعداد از موارد زیر در مورد سه دیدگاه درخصوص تعامل دانش عمومی و دانش علمی نادرست است؟

- در دیدگاه دوم دانش عمومی از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید.

- در دیدگاه اول دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است.

- در دیدگاه دوم دانش عمومی پایه و اساس هرگونه دانشی از جمله دانش تجربی است.

- دیدگاه سوم دانش‌های فراتجربی مانند عقلانی و وحیانی را شامل نمی‌شود.

(۱) دو (۲) چهار (۳) یک (۴) سه

۵۸- عوارض فضای مجازی، علی‌رغم تلقی کاربران آن از به‌روز بودن، کدام است؟

(۱) سطحی شدن با وجود سرگرم شدن - افزایش پرخاشگری - دستیابی به مطالب مهم

(۲) پیوند کاربر با زمان و مکان خودش - علاقه به سنت‌های ملی - انکار ارزش‌های اخلاقی

(۳) با وجود آزادی تحت کنترل قرار گرفتن - انکار ارزش‌های عاطفی - عمیق شدن در مسائل

(۴) تحت کنترل قرار گرفتن با وجود آزادی و قدرت - سطحی شدن - جدا شدن کاربر از زمان و مکان خودش

۵۹- **نهایت** هر یک از عبارات زیر با کدام مفهوم مرتبط است؟

- ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی مختلف

- ساختار اجتماعی پویا

- بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن

(۱) نظم اجتماعی - قواعد اجتماعی - توصیف (۲) ساختار اجتماعی - قواعد اجتماعی - تبیین

(۳) نظم اجتماعی - نظام اجتماعی - توصیف (۴) ساختار اجتماعی - نظام اجتماعی - تبیین

۶۰- کدام گزینه روش رویکرد تفسیری را نشان نمی‌دهد؟

(۱) صرفاً بیان شباهت‌های شهادت‌طلبی، فدا کردن جان برای وطن و خودکشی با قوانین همه‌جایی و همیشگی

(۲) پژوهشگر برای مدتی با قومی که قصد تحقیق دربارهٔ آنها را دارد زندگی می‌کند و خود را در شرایط فرهنگی آن قوم قرار می‌دهد تا آنها را بشناسد.

(۳) در مطالعهٔ یک ده، جزئیات زندگی مردم بررسی می‌شود تا عمق پنهان و منحصر به فرد بودن آن را نشان دهد.

(۴) برای فهم کنش انسان‌ها باید به سراغ روش‌هایی رفت که تنوع و تفاوت‌های معانی را در نظر بگیرد.

۶۱- پاسخ پرسش‌های زیر به ترتیب کدام است؟

- برای فهمیدن دلالت‌های کنش چه اقدامی باید انجام دهیم؟

- ماکس وبر از «قفس آهنین» سخن می‌گوید؛ این موضوع به کدام پیامد نادیده گرفتن معنای کنش مربوط است؟

- چه چیزی باعث شد جامعه‌شناسان علاقه‌مند شوند تا شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی همچون ماشین و بدن انسان را برجسته کنند؟

(۱) باید به ذهن کنشگر راه یابیم - افول معانی - موفقیت‌های دانشمندان علوم اجتماعی

(۲) باید به زمینه فرهنگی‌ای که کنشگر در آن عمل می‌کند، مراجعه کنیم - رکود اراده‌ها - موفقیت‌های دانشمندان علوم اجتماعی

(۳) باید به ذهن کنشگر راه یابیم - سقوط ارزش‌ها - موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی

(۴) باید به زمینه فرهنگی‌ای که کنشگر در آن عمل می‌کند، مراجعه کنیم - رکود اراده‌ها - موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی

۶۲- هر یک از عبارات زیر مؤید کدام موضوع هستند؟

- دانش عمیق‌تر و دقیق‌تر

- نشان دادن عمق پنهان و منحصر به فرد بودن یک نهاد اجتماعی

- تولید هندوانه به شکل‌های هندسی گوناگون

(۱) دانش علمی - مطالعه موردی - تا جایی که قوانین طبیعی به ما اجازه می‌دهند در طبیعت تغییراتی ایجاد نماییم

(۲) دانش عمومی - قوم‌نگاری - تا جایی که قوانین طبیعی به ما اجازه می‌دهند در طبیعت تغییراتی ایجاد نماییم

(۳) دانش عمومی - مطالعه موردی - عدم قدرت شناخت طبیعت

(۴) دانش عمومی - قوم‌نگاری - عدم توانایی در شناخت پدیده‌های طبیعی

۶۳- به ترتیب پرسش‌های «چرا پیشرفت‌های چشمگیر جهان غرب در حوزه صنعت و فضا به فراگیرتر و عمیق‌تر شدن فجایع انسانی و زیست‌محیطی منجر شده است؟» و «چرا برخی جوانان و نوجوانان به استفاده از اینترنت اعتیاد دارند؟» ذیل کدام پیامدهای نادیده گرفتن کنش مطرح می‌شوند؟

(۱) سقوط ارزش‌ها - رکود اراده‌ها (۲) سقوط ارزش‌ها - افول معانی

(۳) افول معانی - سقوط ارزش‌ها (۴) افول معانی - رکود اراده‌ها

۶۴- **نهایی** به ترتیب موضوع جامعه‌شناسی تفسیری و هدف جامعه‌شناسی تبیینی چیست؟

(۱) پدیده‌های اجتماعی همانند پدیده‌های طبیعی هستند - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

(۲) کنش‌های اجتماعی و معنای آنها - پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی

(۳) پیش‌بینی و کنترل پدیده‌های اجتماعی - انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی

(۴) کنش‌های اجتماعی و معنای آنها - انسجام‌بخشی به زندگی اجتماعی



۶۵- کدام گزینه به ترتیب نظرات، تفکرات یا اقدامات «ویلهم دیلتای»، «گافمن» و «کنت» است؟

- (۱) جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی نظم و قواعد خاصی دارد - کتابی به نام «بیمارستان‌ها» دارد - آزمایشی در ایجاد یک زندان ساختگی داشت
- (۲) انسان‌ها مانند موجودات طبیعی هستند - ماه‌ها به عنوان یک کارمند در یک بیمارستان روانی مشغول به کار شد - جامعه‌شناسی او تفهیمی بود.
- (۳) انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند - از طریق مشاهده مشارکتی به تحقیق پرداخت - ابتدا نام فیزیک اجتماعی را برای جامعه‌شناسی برگزید
- (۴) جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی نظم و قواعد خاصی دارد - از روش‌های کیفی استفاده کرد - آزمایش «هوثرن» توسط او انجام شد

۶۶- هر یک از موارد «تبدیل آبیاری کوزه‌ای به آبیاری با لوله‌های قطره‌چکان»، «سنگ بنای نیروی دریایی تیم آتش است» و «ابزار گالیلو برای رسم شکل

هندسی در موقعیتی که شهود آباء کلیسا تنها روش علمی قابل قبول بود» بیانگر چه موضوعاتی هستند؟

- (۱) تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جهان اجتماعی می‌افزاید - ساختار اجتماعی - انسان از نظم موجود گامی فراتر می‌گذارد.
- (۲) دانش عمومی - نظام اجتماعی - سقوط ارزش‌ها
- (۳) دانش علمی - نظم اجتماعی - شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ
- (۴) غنی‌تر کردن دانش عمومی - ساختار اجتماعی - ضداورش بودن کینه‌توزی در رویکرد تبیینی قابل فهم نیست.

۶۷- **نهایی** صحیح یا غلط بودن عبارات زیر به ترتیب کدام است؟

- قواعد اجتماعی در نتیجه نظم اجتماعی که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم برقرار می‌شود.
- جهان‌های اجتماعی مختلف براساس هویت فرهنگی خود، تعاریف متفاوتی از دانش علمی دارند.
- زندگی اجتماعی انسان و نظم همزاد یکدیگرند و انسان‌ها صرفاً مجریان آن نظم هستند.
- انسان‌ها برخلاف پدیده‌های طبیعی، آگاهانه عمل می‌کنند و عملشان معنادار است.

- (۱) غ - ص - ص - غ (۲) غ - ص - غ - ص (۳) ص - غ - ص - غ (۴) ص - ص - ص - غ

۶۸- هر یک از موارد زیر به ترتیب با کدام عبارت‌های «الف» تا «ه» مرتبط است؟

- آگاهی موجود در احوال‌پرسی از دیگران

- در زندگی روزمره بیشتر به چشم می‌آید

- به معنای تأیید کنشگران نیست

- نادیده گرفتن پیچیدگی و عمق پدیده اجتماعی

الف) بی‌نظمی ب) همراهی همدلانه ج) دانش عمومی

د) هویت‌زدایی ه) ذخیره آگاهی

- (۱) ج - الف - ب - د (۲) ه - ب - ج - الف (۳) ج - الف - ه - د (۴) الف - ج - ه - ب

۶۹- می‌دانیم که علوم انسانی، کنش‌های انسانی و پیامدهای آن را مطالعه می‌کند اما موضوع مطالعه علوم اجتماعی، کنش‌های اجتماعی و پیامدهای آن

است. بنابراین؛ به ترتیب هر یک از مواردی که زیر آن‌ها خط کشیده شده است توسط کدام علم مطالعه می‌شود؟

«علی از تهران به سمت سمنان راهی می‌شود. در مسیر به طرف شهر سمنان برای چند ماشین بوق می‌زند. به ورودی شهر سمنان که می‌رسد با سرعت

غیرمجاز از ایست پلیس عبور می‌کند و پلیس او را جریمه می‌کند. در سمنان در مراسم محلی مردم آنجا شرکت می‌کند.»

- (۱) علوم اجتماعی - علوم انسانی - علوم انسانی - علوم اجتماعی
- (۲) علوم انسانی - علوم انسانی - علوم انسانی - علوم اجتماعی
- (۳) علوم انسانی - علوم اجتماعی - علوم اجتماعی - علوم اجتماعی
- (۴) علوم اجتماعی - علوم انسانی - علوم اجتماعی - علوم اجتماعی

۷۰- **نهایی** هر یک از رشته‌های علمی «جامعه‌شناسی، روان‌شناسی، شیمی، اقتصاد» به ترتیب دقیقاً جزء کدام دسته از علوم هستند؟

- (۱) علوم انسانی - علوم اجتماعی - علوم طبیعی - علوم انسانی
- (۲) علوم انسانی - علوم اجتماعی - علوم اجتماعی - علوم طبیعی
- (۳) علوم اجتماعی - علوم طبیعی - علوم انسانی - علوم طبیعی
- (۴) علوم اجتماعی - علوم انسانی - علوم طبیعی - علوم اجتماعی



دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه

۱۴۰۵/۰۱/۱۴



آزمون ۱۴ فروردین ماه ۱۴۰۵

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

۶۰ سؤال در ۷۵ دقیقه

ساعت ۹:۳۰ تا ۱۰:۴۵ صبح

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	۴۰۰۰	
عربی، زبان قرآن	۶	۵	۳	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
تاریخ و جغرافیا	۷	۶	۴	۲	۱	
فلسفه	۶	۵	۳	۲	۱	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ گویی

ردیف	وضعیت پاسخ گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۳)	۲۰	۷۱	۹۰	۳۰
۲	اجباری	تاریخ (۳)	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰
۳	اجباری	جغرافیا (۳)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۴	اجباری	فلسفه دوازدهم	۲۰	۱۱۱	۱۳۰	۲۵



مباحث نیم سال اول

صفحه‌های ۱ تا ۳۶

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۳۰ دقیقه

عربی زبان قرآن (۳)

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۷۱ - ۷۹)

۷۱- ﴿وَجَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ﴾:

(۱) و با آنان به روشی که نکوتر است بحث کن، بی تردید پروردگارت به [حال] کسی که از راهش گم شده است، داناتر می باشد.

(۲) و با آن‌ها به شیوه‌ای بهتر مجادله کن، بی گمان پروردگار تو به [حال] کسانی که از راه خویش گم شده‌اند، داناترین است.

(۳) و با آنان به روشی که نکوتر است بحث کن، قطعاً پروردگار تو به [حال] کسانی که از راه خود گمراه شده‌اند، دانا می باشد.

(۴) و با آنان آن‌طور که بهتر است مجادله کن، یقیناً پروردگار تو به [حال] کسی که از راه خود گمراه شده، آگاه‌تر است.

۷۲- ﴿كَالْفَارِقِ الَّذِي يَطْلُبُ الْمُسَاعَدَةَ وَهُوَ يَحْمِلُ طَوْقَ النِّجَاةِ بَيِّدَهُ، قَدْ يَبْحُثُ الْإِنْسَانُ عَنِ الدَّوَاءِ بَعِيداً وَ يَنْسَى أَنَّ

شَفَاءَهُ يَبْدَأُ حِينَ يَعْرِفُ مَا فِيهِ.﴾:

(۱) مثل غرق‌شده‌ای که کمک می‌خواهد درحالی که حلقه نجات در دست اوست، انسان ممکن است در دوردست دنبال دارو بگردد و

فراموش کند درمانش را تنها زمانی شروع می‌کند که آنچه درونش هست شناخته شود.

(۲) مانند انسان غرق‌شده‌ای که کمک می‌خواهد ولی حلقه نجاتش را در دست دارد، انسان گاهی تا دوردست دارویش را می‌جوید و به یاد

نمی‌آورد که او وقتی شفا می‌یابد که چیزی را بشناسد که در درون خودش هست.

(۳) همچون غرق‌شده‌ای که طلب کمک می‌کند درحالی که حلقه نجات را در دستش دارد، گاهی انسان دارو را دوردست می‌جوید و

فراموش می‌کند که شفایش زمانی شروع می‌شود که آنچه را درونش هست بشناسد.

(۴) مثل غرق‌شده‌ای که طلب کمک می‌کند درحالی که حلقه نجات را با دستش حمل می‌کند، انسان دارو را دوردست جستجو می‌کند و

از خاطر می‌برد که زمانی شفایش آغاز می‌شود که آنچه را درونش وجود دارد بشناسد.

۷۳- **نهایی** « يا للعجب؛ كيف تُبجلون رجلاً ذا ثروة قد خُلِق من طينة و ليس خَلقه من نُحاس أم حديد أم ذهب.»: شگفتا؛ ...

(۱) چگونه مرد ثروتمندی را بزرگ می‌دارید که از گلی آفریده شده است و آفرینش او از مس یا آهن یا طلا نیست.

(۲) چگونه این مرد ثروتمند را بزرگ می‌دارید که از گلی خلق شده است و او از مس یا آهن یا طلا خلق نشده است.

(۳) چگونه مرد ثروتمندی را چنین بزرگ می‌دارید در حالی که از گلی آفریده شده و خلقتش از مس و آهن و طلا نیست.

(۴) چگونه مردی دارای ثروت، بزرگ داشته می‌شود در حالی که از گلی خلق شده است و خلقت وی از مس یا آهن یا طلا نیست.

۷۴- **نهایی** « إن المشكلة ليست في الاختراع نفسه، بل في أسلوب عمل المخترعين و إدراك المستخدمين، لأن الأداة الواحدة

يمكن أن تكون وسيلة للإعمار أو سبباً للتخريب، بحسب نية الإنسان و كيفية استعمالها. »:

(۱) مشکل در اختراع به‌تنهایی نیست، بلکه شیوه کار مخترعان و درک کاربران مهم است، چون یک ابزار می‌تواند با توجه به نیت انسان و

کیفیت کاربرتش، ابزاری برای سازندگی یا موجب ویرانی شود.

(۲) مشکل در خود اختراع نیست، اما در روش کار اختراع‌کنندگان و درک استفاده‌کنندگان است، زیرا ابزاری واحد ممکن است سبب

سازندگی یا وسیله‌ای برای ویرانی باشد، بسته به نیت فرد و نحوه استفاده از آن.

(۳) مشکل در نفس اختراع نیست، بلکه در روش کار مخترعان و درک کاربران است، چون گاهی یک ابزار بر حسب نیت انسان یا چگونگی

کاربرتش، ابزاری برای آبادانی یا سبب ویرانی است.

(۴) مشکل در خود اختراع نیست، بلکه در شیوه عمل مخترعان و درک استفاده‌کنندگان است، زیرا یک ابزار ممکن است بسته به نیت

انسان و چگونگی به‌کارگیری آن، وسیله‌ای برای آبادانی یا سبب ویرانی باشد.

۷۵- **نهایی** « ليت البائع لا يُصرَّ على بيع بضائعه في المتجر عندما يكون المشتري في شرائها مُتردداً و يقصد أن يترك

المكان. »:

(۱) کاش فروشنده بر فروش کالای مغازه‌اش پافشاری نکند هنگامی که خریدار در خرید خود دودل می‌باشد و قصد دارد که محل را ترک

کند.

(۲) فروشنده نباید برای فروش کالاهایش در مغازه اصرار کند هنگامی که مشتری برای خرید آن‌ها تردید داشته و قصد ترک محل را دارد.

(۳) کاش فروشنده بر فروش کالاهای خود در مغازه اصرار نورزد وقتی که خریدار در خرید آن‌ها دودل می‌باشد و قصد دارد محل را ترک کند.

(۴) امید است فروشنده برای فروش کالای خود در مغازه پافشاری نکند وقتی که مشتری در خریدش دودل است و قصد دارد آنجا را ترک

نماید.



۷۶- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (۱) على الإنسان العاقل أن يحلّ المشكلة بأحسن طريق:.. انسان عاقل باید مشکل را با بهترین روش حل کند.
- (۲) أَيُّهَا الْإِخْوَةُ؛ مَنْ يَعِشْ فِي الدُّنْيَا بِوَجْهَيْنِ يَمُتْ خَاسِراً:.. ای برادران؛ هرکس در دنیا با دورویی زندگی کند، زیانکار می‌میرد.
- (۳) لَعَلَّ التَّلَامِيذَ قَدْ يَسُوءُ مِنَ الذَّهَابِ إِلَى السَّفَرَةِ الْعِلْمِيَّةِ:.. شاید دانش‌آموزان از رفتن به سفر علمی ناامید شوند.
- (۴) قَدْ يَكُونُ لِبَعْضِ الْأَعْمَالِ تَأْثِيرٌ فِي تَسْهِيلِ الْأَعْمَالِ الصَّعْبَةِ:.. گاهی برخی اقدامات در آسان کردن کارهای دشوار تأثیر دارند.

۷۷- عَيْنِ الْخَطَأِ:

- (۱) إِذَا طَلَبْتَ أَنْ تَفْعَلِي عَمَلًا رَائِعًا فَلَا تَتَوَكَّلِي عَلَى غَيْرِكَ أَبَداً:.. هرگاه خواستی کاری را به خوبی انجام دهی هرگز نباید بر غیر خودت تکیه کنی.
 - (۲) مَا أَوْعَفَ الْكَاذِبَ؛ إِنَّهُ يَعِيشُ خَائِفًا مِنَ الْحَقِيقَةِ وَ يَظُنُّ أَنَّ الصَّمْتَ يُنْقِذُهُ:.. چقدر دروغگو ناتوان است؛ او با ترس از حقیقت زندگی می‌کند و گمان می‌کند که سکوت نجاتش می‌دهد.
 - (۳) قَالَ حَبِيبِي: لَا نَجَاجَ لِلْكَسُولِ، لِأَنَّهُ لَا يَغْتَنِمُ الْفُرْصَ وَ يَنْتَظِرُ مَا لَا يَأْتِي:.. دوستم گفت: هیچ موفقیتی برای تنبل نیست، زیرا او فرصت‌ها را غنیمت نمی‌داند و انتظار چیزی را می‌کشد که نمی‌آید.
 - (۴) لَيْتَنِي كُنْتُ ذَلِكَ الشَّخْصَ الَّذِي مُنِحَتْ لَهُ هَذِهِ الْجَائِزَةُ السَّنَوِيَّةُ:.. کاش من آن کسی بودم که این جایزه سالانه به او داده شد.
- ۷۸- «آلفرد نوبل از زمان کودکی‌اش به این ماده توجه کرد و تلاشگرانه برای بهینه‌سازی آن کار کرد تا از منفجرشدن آن جلوگیری کند.» عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) أَلْفَرْدُ نُوْبِلْ قَدْ أَهْتَمَّ مِنْ بَدَايَةِ صِغَرِهِ بِهَذِهِ الْمَادَّةِ وَ عَمِلَ عَلَى تَحْوِيلِهَا وَ هُوَ مُجِدٌّ لِيَمْتَنِعَ انفجارها.
- (۲) أَهْتَمَّ أَلْفَرْدُ نُوْبِلْ بِهَذِهِ الْمَادَّةِ مِنْذُ صِغَرِهِ وَ عَمِلَ عَلَى تَطْوِيرِهَا مُجَدِّاً لِيَمْنَعَ انفجارها.
- (۳) مِنْ صِغَرِهِ أَهْتَمَّ أَلْفَرْدُ نُوْبِلْ بِهَذِهِ الْمَادَّةِ وَ حَاوَلَ عَلَى تَطْوِيرِهَا بِجِدِّ حَتَّى يَمْتَنِعَ مِنْ انفجارها.
- (۴) أَلْفَرْدُ نُوْبِلْ أَهْتَمَّ مِنَ الصَّغَرِ بِهَذِهِ الْمَادَّةِ وَ عَمِلَ عَلَى التَّطْوِيرِ مُجَدِّاً لِيَكُونَ مَانِعاً لِانفجارها.

۷۹- عَيْنِ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ فِي مُعَادِلِ الْعِبَارَاتِ:

- (۱) ﴿إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا﴾: از مکافات عمل غافل مشو / گندم از گندم بروید جو ز جو
- (۲) ﴿كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ﴾: ﴿أَيْنَمَا تَكُونُوا يُدْرِكُكُمُ الْمَوْتُ وَ لَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُشِيدَةٍ﴾
- (۳) أَقْوَى النَّاسِ مَنْ عَفَا عَدُوَّهُ مُقْتَدِرًا:.. شنو بخشش ز احمد گاه پیکار / گذشت از زحمت قوم تبهکار
- (۴) أَعْقَلُ النَّاسِ أَنْظَرُهُمْ فِي الْعَوَاقِبِ:.. این یک دم عمر را غنیمت می‌دان / از رفته میندیش وز آینده مترس

■ ■ اقرأ النص التالي ثم أجب عن الأسئلة (٨٠ - ٨٤) بما يُناسب النص:

« أنظر إلى الحياة، يوم تذوق فيه حلاوة الفوز و تقطف (تجني) فيه ثمرة النجاح و يوم آخر تذوق فيه ما هو أشدّ مرارة، فلا شيء يدوم. النعيم و البؤس يتعاقبان علينا كتعاقب الليل و النهار، الإنسان العاقل هو الذي يهيئ نفسه للقاء الصعوبات و يُعوّدها على مواجهة المشاكل فإذا أصابه خير شكر الله و ان أصابته مصيبة صبر حتى ينكشف الحزن. كيف يستسلم المرء لليأس إذا تعقّدت عليه الأمور و هو يعلم أنّ الحياة لا تدوم على حال و أنّ الإنسان فيها لا يملك لنفسه ضراً و لا نفعاً؟! و الواقع الذي لا شك فيه أنّه كلّما اشتدت الظروف كان الفرج قريباً و كلّما تعقّدت الأمور كان حلّها أقرب و أسرع!»

٨٠- عيّن الخطأ: (على حسب النص)

(١) كلّ مصيبة تنزل علينا سننتهي إلي الفرج.

(٢) الإنسان يُحاول أن يجعل حياته كلّها مسرّة دائمة.

(٣) عندما تعقّدت الأمور للإنسان صار حلّ هذه الأمور أسرع.

(٤) تعقّدت أمور الدّهر للإنسان في هذه الحياة الدّنيا حتّى يصير حلّها أقرب.

٨١- إملاً الفراغ: « . . . يشكر الله عندما يُصيبه خير! »

(٢) الإنسان الذي يفكر في أموره

(١) الإنسان الذي تشتدّ الظروف عليه

(٤) الذي لا يُصاب بالحزن في حياته

(٣) الذي يذوق في الحياة ما هو أشدّ مرارة

٨٢- عيّن المفهوم المناسب للنص:

(١) لا تيأس، إنّ العقدة ستفتح عليك عن قريب. (٢) الاستسلام للمشاكل سوف يُسبّب الفشل.

(٣) الطيور تأكل النمل و عندما تموت فإنّ النمل يأكلها. (٤) للحياة حكمة واحدة: من يزرع العداوة لا يجني بها الخير.

■ عَيْنِ الْخَطَا فِي الْإِعْرَابِ وَ التَّحْلِيلِ الصَّرْفِيِّ (٨٣ و ٨٤)

۸۳- « آخر - يدوم - يتعاقبان - مواجهة »:

- (۱) آخر: اسم - مفرد - اسم تفضيل للمذكر؛ مؤنثه: أخرى - معرب - نكرة / صفة، و موصوفها: يوم
- (۲) يدوم: فعل مضارع - للمفرد المذكر الغائب - مجرد ثلاثي - لازم / فعل و فاعل؛ جملة وصفية لتوصيف النكرة قبلها
- (۳) يتعاقبان: فعل مضارع - للمثنى المذكر الغائب - مزيد ثلاثي من باب تفاعل؛ له حرفان زائدان - معلوم - لازم / فعل و فاعل؛ خبر
- (۴) مواجهة: مصدر من باب مُفاعلة؛ ماضيه: واجه - معرب / مجرور بحرف الجر بعلامة الكسرة؛ على مواجهة: جار و مجرور

۸۴- « أقرب - تعقّدت - ينكشف - مُصيبة »:

- (۱) أقرب: اسم تفضيل من مصدر مجرد ثلاثي، للمذكر - معرب - نكرة / خبر للأفعال الناقصة و منصوب
- (۲) تعقّدت: فعل ماض - للمفرد المؤنث الغائب (= للغائبة) - مزيد ثلاثي من باب تفعّل، و له حرفان زائدان / فعل و فاعله: الأمور
- (۳) ينكشف: فعل مضارع - مزيد ثلاثي؛ من باب «إنفعال»، مصدره: انكشف - معلوم - لازم / فعل و فاعله: الحزن؛ الجملة فعلية
- (۴) مُصيبة: مفرد مؤنث - اسم فاعل، مأخوذ من فعل مزيد ثلاثي - نكرة - معرب / مفعول (= مفعول به) و منصوب بعلامة الفتحة

■ عَيْنِ الْمُنَاسِبِ لِلْجَوَابِ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ (٨٥ - ٩٠)

۸۵- عَيْنِ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

- (۱) تلك التَّمَارِينُ سَهْلَةٌ جَدًّا وَلَكِنْ أَكْثَرُ الزُّمَلَاءِ خَائِفُونَ مِنْهَا.
- (۲) وَ إِنَّ دُنْيَاكُمْ عِنْدِي لِأَهْوَنُ مِنْ وَرَقَةٍ فِي فَمٍ جَرَادَةٍ تَقْضُمُهَا.
- (۳) كَأَنَّ الْمُشْتَرِيَ مُتَرَدِّدٌ فِي شِرَاءِ الْبِضَاعَةِ؛ وَلَكِنَّ الْبَائِعَ عَازِمٌ عَلَى بَيْعِهَا.
- (۴) لَا تَمِثُّوا الْقُلُوبَ بِكَثْرَةِ الطَّعَامِ وَ الشَّرَابِ فَإِنَّ الْقَلْبَ يَمُوتُ كَالزَّرْعِ إِذَا كَثُرَ عَلَيْهِ الْمَاءُ.

۸۶- **نهایی** عَيْن الخطأ في تعيين نوع «لا»:

(۱) لا أرى طريقاً أقوم من العدل بين الناس. (النافية)

(۲) لا تظاهر أقبح من الرئاء في عبادة الله. (الناهية)

(۳) لا خير في علم ليس فيه تفهم. (النافية للجنس)

(۴) ففر بعلم و لا تطلب به بدلاً. (الناهية)

۸۷- عَيْن خبر «لا» النافية للجنس محذوفاً:

(۱) قلتُ لزميلي لا شك أننا سوف نفوز في المباراة، (۲) فأجابني لا شيء أحسن من هذا يا حبيبي،

(۳) إنك لا تتمنى شيئاً في حياتك إلا النجاح، (۴) فاعلم أنه لا نجاح للإنسان دون عمل.

۸۸- عَيْن الخطأ للفراغين: «ليت ، المساكين في الشدائد»:

(۱) لك / تساعدين (۲) هم / معينو

(۳) المؤمنات / تنصرن (۴) المسلمين / ينفعون

۸۹- في أي عبارة تُبيّن حالة الفاعل؟

(۱) شاهدتُ في ساحة البيت أطفالاً مسرورين. (۲) قطعَ هذا الطالبُ طريقه نحو المدرسة مسرعاً.

(۳) هذه السمكة العجيبة تُحب أن تأكل فريستها حيّة. (۴) عندما شاهدنا والدنا في البيت باكياً سأله: لماذا تبكي؟

۹۰- عَيْن الكلمة التي تُجيب عن سؤال «كيف»:

(۱) كنتُ أتكلّم مع صديقتي و لا أنظرُ إلى الورااء أبداً.

(۲) أمر المعلمُ جميع الطلاب بالجلوس و غضب عليهم.

(۳) شاهدنا معلّمين مُبتسمين، و شكّرناهم على جهدهم.

(۴) رأيتُ رجال الشرطة واقفين جنب الشارع و سلّمْتُ عليهم.



مباحث نیم سال اول

صفحه‌های ۹۱ تا ۹۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

تاریخ (۳)

۹۱- کدام موارد درباره «تاریخ‌نگاری سنتی» نادرست است؟

- الف) عده‌ای از تاریخ‌نگاران سنتی، بیشتر به ثبت وقایع شاهان و امور آن‌ها همت داشته و آثار خود را غالباً با خصوصیات ادبی تألیف می‌کردند.
- ب) میرزا محمدصادق موسوی در دوره تاریخ‌نگاری سنتی با سبکی دشوار و اسلوبی مصنوع، کتب «دره نادره» و «تاریخ گیتی‌گشا» را نگاشته است.
- ج) در عصر قاجار برخی از تاریخ‌نگاران سنتی همچون خاوری شیرازی صاحب کتاب «تاریخ ذوالقرنین» در عین پایبندی به ساختار کلی تاریخ‌نویسی سنتی بعضی از ویژگی‌های این نوع از تاریخ‌نگاری را نقد کردند.

د) اساس کار تاریخ‌نگاری سنتی، توجه به جنبه‌های فرهنگی و اجتماعی حیات انسانی بود.

(۴) «الف» و «ب»

(۳) «ب» و «د»

(۲) «الف» و «ج»

(۱) «ج» و «د»

۹۲- کدام گزینه، برای تکمیل عبارت زیر مناسب نیست؟

اگر نادرشاه افشار ... ، می‌توانست زمینه را برای تثبیت حکومت افشاریه برقرار سازد.

(۱) برای تأمین هزینه‌های جنگ، اقدام به اخذ مالیات اضافی و سنگین از مردم نمی‌کرد.

(۲) نسبت به بزرگان کشور و نزدیکان خویش، مدارای بیشتر و رفتار ملایم‌تری داشت.

(۳) در برابر ارتش‌های بیگانه، با نبوغ نظامی و طراحی بهتری عمل می‌کرد.

(۴) توجه خویش را صرفاً بر تقویت قوای نظامی حکومت متمرکز نمی‌کرد.

۹۳- **نهایی** یکی از پیامدهای مهم انقلاب صنعتی و تغییر مناسبات انسانی، اجتماعی و اقتصادی در اروپا و جهان کدام است؟

(۱) گسترش استثمار و بهره‌کشی از کارگران در آسیا و آفریقا

(۲) گسترش استعمار و غارت کشورهای آسیایی و آفریقایی

(۳) تقویت نظام ارباب - رعیتی در اروپا

(۴) کاهش نیاز به مواد اولیه و بازار فروش در اروپا

۹۴- **نهایی** به ترتیب، هریک از وقایع زیر، در زمان کدام‌یک از حاکمان قاجار اتفاق افتاده است؟

- در حفظ یکپارچگی کشور و سامان دادن به اوضاع داخلی موفق بود اما در مقابله با تهاجم نظامی و نفوذ سیاسی کشورهای اروپایی ناکام ماند.

- به منظور برقرار کردن نظم و امنیت به منطقه قفقاز لشکرکشی کرد.

- شور و اشتیاق فراوانی به نوگرایی و اخذ تمدن اروپایی نشان می‌داد.

- با غلبه بر لطفعلی‌خان زند و سرکوب طغیان حاکم گرجستان، در تهران تاج‌گذاری کرد.

(۱) فتحعلی شاه - آقامحمدخان - ناصرالدین شاه - آقامحمدخان

(۲) فتحعلی شاه - محمد میرزا - ناصرالدین شاه - عباس میرزا

(۳) ناصرالدین شاه - آقامحمدخان - فتحعلی شاه - عباس میرزا

(۴) ناصرالدین شاه - فتحعلی شاه - عباس میرزا - آقا محمد خان



۹۵- چند مورد از گزاره‌های زیر درباره روابط خارجی ایران در دوره قاجار صحیح است؟

(الف) به دلیل دسیسه‌های انگلستان عهدنامه فین کنشتاین بین ایران و فرانسه دوام نیاورد.

(ب) ناپلئون به دلیل جزیره‌ای بودن انگلستان توان رویارویی مستقیم با آن را نداشت.

(ج) دولت انگلستان کوشید با اعزام سفیران کارگشته به ایران با امضای معاهدات مجمل و شیلات شمال، نفوذ سیاسی و اقتصادی خود را در دوره ناصرالدین شاه گسترش دهد.

(د) در قرارداد گلستان حق مصونیت قضایی (کاپیتولاسیون) به اتباع روسیه داده شد.

(ه) دوره دوم جنگ‌های ایران و روسیه، به سبب ناتوانی فتحعلی شاه در تأمین تدارکات سپاه و بی‌کفایتی و سستی برخی از فرماندهان مانند عباس میرزا، به پیروزی روسیه و انعقاد معاهده انجامید.

(۱) دو (۲) یک (۳) چهار (۴) سه

۹۶- در میان عبارت‌های زیر، موارد نادرست در کدام گزینه مشخص شده است؟

(الف) در دوره سلطنت ناصرالدین شاه، با ورود فناوری‌های جدید کشاورزی به ایران، تحولی عظیم در شیوه تغذیه ایرانیان ایجاد شد.

(ب) امیرکبیر تأسیس دارالفنون را به چشم خود ندید و مدتی کوتاه پیش از افتتاح مدرسه به دست افراد سودجو به قتل رسید.

(ج) دوران افشاریه و زندیه دوره افول نقاشی و عصر قاجاریه دوره رونق دوباره آن بود.

(د) در تالار نمایش دارالفنون خبری از سبک‌های نمایشی ایرانی مثل نمایش روحوضی نبود.

(۱) «الف» و «ب» (۲) «ب» و «ج» (۳) «ج» و «د» (۴) «الف» و «د»

۹۷- **نهایی** با توجه به جدول زیر، کدام گزینه اطلاعات صحیحی ارائه می‌دهد؟

این واقعه واکنشی در برابر توهین به مقدسات مردم مسلمان ایران به شمار می‌رود.	«الف»
آزادی، عدالت و استقلال از بیگانه در کشور برقرار شود.	«ب»
در پی این حادثه، اجتماع‌های بزرگی در منزل‌های علما برپا شد.	«ج»

(۱) «الف» مربوط به ماجرای شلاق خوردن سه تن از علمای کرمان است.

(۲) «ب» مهم‌ترین خواسته‌های مردم در مهاجرت صغری است.

(۳) «ج» مربوط به ماجرای نوز بلژیکی است.

(۴) «ب» به آرمان و هدف نهضت مشروطه اشاره می‌کند.

۹۸- کدام یک از موارد زیر، درباره «قرارداد ۱۹۰۷» درست است؟

- (الف) نمایندگان مجلس در پی رد این قرارداد، اقدام به اخراج نوز بلژیکی کردند.
 (ب) این قرارداد با پادرمیانی فرانسه، میان سلطه‌گران روس و انگلیس منعقد گردید.
 (ج) رد این قرارداد توسط نمایندگان مجلس، به تدریج منجر به آغاز دوران استبداد صغیر در ایران شد.
 (د) عزیمت آیت الله آخوند خراسانی از عراق به ایران و بسیج مردم موجب شد اجرای قرارداد توسط دولت مدتی به تأخیر بیفتد.
- (۱) «الف» و «ب» (۲) «الف» و «د» (۳) «ج» و «د» (۴) «ب» و «ج»

۹۹- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه از حیث تقدم و تاخر رویدادها صحیح است؟ (از چپ به راست)

(الف) اتحاد سرزمین‌های آلمانی و تاسیس امپراتوری آلمان

(ب) تشکیل اتحاد سه‌گانه و اتفاق سه‌گانه

(ج) انقلاب صنعتی و تولید سلاح‌های پیشرفته

(د) قتل ولیعهد اتریش و همسرش

(ه) قیام مهدیون در سودان به رهبری مهدی سودانی در مقابل انگلیس



۱۰۰- به ترتیب (الف - ب - ج - د)، کدام گزینه برای تکمیل جدول زیر مناسب است؟

انقلاب روسیه	
علل	پیامدها
(الف)	(ج)
(ب)	(د)

(۱) برنامه‌های توسعه‌طلبی سیاسی و نظامی توسط تزارها - فراخواندن تعداد زیادی از کشاورزان و کارگران برای جنگ با متحدین - انتقال مالکیت

کارخانه‌ها و معادن از سرمایه‌داران به شورای کارگران کارخانه - اداره کشور به شیوه کمونیستی

(۲) فراخواندن تعداد زیادی از کشاورزان و کارگران برای جنگ با متحدین - اختلاف طبقاتی شدید میان توده‌های مردم - اعطای حق مالکیت اراضی

کشاورزی به اربابان - بازپس‌گیری نواحی وسیعی از متصرفات از متحدین

(۳) اداره کشور به شیوه کمونیستی - فراخواندن تعداد زیادی از کشاورزان و کارگران برای جنگ با متحدین - اعطای حق مالکیت اراضی کشاورزی به

اربابان - انعقاد قرارداد صلح با متحدین و خارج ساختن سربازان روسی از جبهه‌های جنگ

(۴) اختلاف طبقاتی شدید میان توده‌های مردم - برنامه‌های توسعه‌طلبی سیاسی و نظامی توسط تزارها - سازش با مخالفان داخلی حکومت کمونیستی

- بازپس‌گیری نواحی وسیعی از متصرفات از متحدین



مباحث نیم سال اول
صفحه‌های ۱ تا ۵۸

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

جغرافیا (۳)

۱۰۱- با توجه به موارد زیر، کدام گزینه به موضوع درستی اشاره کرده است؟

- الف) توسعه کالبدی شهر رشت به واسطه بازار با نواحی پیرامون
ب) بررسی محل دقیق روستای هولوکو و بررسی شرایط جغرافیایی مؤثر در شکل‌گیری آن
ج) گسترش شهر قاهره به سبب دسترسی به عوامل طبیعی و انسانی پیرامون آن
د) دسترسی شهر اهواز به شبکه ارتباطی خط راه‌آهن و ایجاد موقعیت مناسب برای رونق تجارت

۱) «الف» همانند «ج» و برخلاف «ب» و «د» به مفهوم موقعیت اشاره دارند.

۲) «ج» همانند «د» و بر خلاف «الف» و «ب» به مفهوم مکر اشاره دارند.

۳) «ب» همانند «ج» و برخلاف «الف» و «د» به مفهوم هسته اولیه اشاره دارند.

۴) «ج» همانند «د» و بر خلاف «الف» و «ب» به مفهوم موقعیت اشاره دارند.

۱۰۲- با توجه به موارد زیر، کدام عبارت درست است؟

- الف) کشورهای زیادی در آسیا و آفریقا در سال‌های اخیر وارد تجارت جهانی شده‌اند.
ب) درصد شهرنشینی در آمریکای شمالی حدوداً ۵۰ درصد بیشتر از آسیا و آفریقا است.
ج) رشد سالیانه شهرنشینی در آسیا و آفریقا تقریباً ۴ برابر میانگین سایر نواحی جهان است.

۱) «الف» در نتیجه «ب» اتفاق افتاده است و «ج» نشان می‌دهد سطوح شهرنشینی در نواحی مختلف جهان، متفاوت است.

۲) «ب» در نتیجه «الف» اتفاق افتاده است و «ج» افزایش شهرنشینی را به‌عنوان یکی از مهم‌ترین تغییرات فضای اجتماعی در قرن اخیر تأیید می‌کند.

۳) «الف» در نتیجه «ج» اتفاق افتاده است و «ب» افزایش شهرنشینی را به‌عنوان یکی از مهم‌ترین تغییرات فضای اجتماعی در قرن حاضر تأیید می‌کند.

۴) «ج» در نتیجه «الف» اتفاق افتاده است و «ب» نشان می‌دهد سطوح شهرنشینی در نواحی مختلف جهان، متفاوت است.

۱۰۳- کدام گزینه در مورد مهاجرت از روستاها به شهرها در سده نوزدهم و نیمه اول قرن بیستم نادرست است؟

- ۱) مهاجرت تدریجی و طولانی مدت و طی ده‌ها سال صورت گرفته است و همگام با تحولات صنعتی شدن بوده است.
۲) برخی روستاها به علت گسترش شهرها به حومه‌های شهری تبدیل شدند.
۳) جاذبه شهرها و شهرنشینی برای مهاجران روستایی، علت اصلی مهاجرت آن‌ها و افزایش جمعیت شهرها بوده است.
۴) سرمایه‌گذاری شهرنشینان در زمین‌های کشاورزی روستاها به منظور ایجاد کشت تجاری اتفاق افتاده است.

۱۰۴- **نهایی** کدام گزینه در خصوص مدیریت شهری صحیح نیست؟

- (۱) فقیران شهری به علت بی‌توجهی حکومت‌ها به حمایت‌های تأمین اجتماعی، پول کافی برای اجاره یا خرید مسکن ندارند.
- (۲) در شهرهای هوشمند انواع حسگرها، اطلاعات را در سامانه‌های مختلف جمع‌آوری و پردازش می‌کنند.
- (۳) در بیشتر شهرها امکانات و خدمات شهری به طور عادلانه و متوازن توزیع شده‌اند.
- (۴) در برنامه‌ریزی و اداره شهر باید به ایجاد فرصت‌های شغلی و سر و سامان بخشیدن به مشاغل بخش غیررسمی توجه کرد.

۱۰۵- با توجه به شکل زیر و ملاحظات کاربری اراضی، ...

شهر «الف» جمعیت: ۳۰ هزار نفر فضای سبز: ۱۵۰ هزار مترمربع شبکه حمل و نقل: ۹۰ هزار متر مربع	شهر «ب» جمعیت: ۵۰ هزار نفر فضای سبز: ۲۰۰ هزار مترمربع شبکه حمل و نقل: ۱۸۰ هزار متر مربع
---	--

- (۱) شهر «الف» نسبت به «ب» از نظر سرانه فضای سبز و سرانه کاربری حمل و نقل، به ترتیب وضعیت مناسب‌تر و نامناسب‌تری دارد.
- (۲) شهر «الف» و «ب» از نظر سرانه فضای سبز وضعیت مشابهی دارند، اما از لحاظ سرانه کاربری حمل و نقل، وضعیت «الف» نسبت به «ب» مناسب‌تر است.
- (۳) شهر «ب» نسبت به «الف» از نظر سرانه فضای سبز و سرانه کاربری حمل و نقل، به ترتیب وضعیت مناسب‌تر و نامناسب‌تری دارد.
- (۴) شهر «الف» و «ب» از نظر سرانه فضای سبز وضعیت مشابهی دارند، اما از لحاظ سرانه کاربری حمل و نقل، وضعیت «ب» نسبت به «الف» مناسب‌تر است.

۱۰۶- کدام گزینه ترکیب درستی از «علت» و «پیامد» را در مورد مدیریت روستاها نشان می‌دهد؟

- (۱) چندپارچگی اراضی → کاهش نیاز به سرمایه
- (۲) فروش محصولات با قیمت پایین → نداشتن سرمایه برای کشت تجاری
- (۳) عدم دسترسی مناسب به بازارها → گرفتاری واسطه‌ها
- (۴) توسعه خدمات گردشگری → افزایش وابستگی به کشاورزی

۱۰۷- **نهایی** کدام گزینه قابلیت سامانه اطلاعات جغرافیایی را بیان می‌کند؟

- (۱) مدیریت شبکه‌های حمل و نقل
- (۲) تبدیل داده‌های محیطی به اطلاعات تحلیلی با تلفیق لایه‌ها
- (۳) برنامه‌ریزی و مدیریت شهرها و روستاها
- (۴) آمایش سرزمین

۱۰۸- با توجه به دو شکل «الف» و «ب»، کدام مورد درست است؟



(۱) «ب»، زیرا حمل و نقل و پراکندگی آن، در فعالیتهای اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهمی دارد.

(۲) «الف»، زیرا حمل و نقل و پراکندگی آن، در فعالیتهای اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهمی دارد.

(۳) «الف»، زیرا در جغرافیای حمل و نقل، تأثیرات الگوهای پراکندگی و شیوه‌های حمل و نقل بر محیط، به‌منظور مدیریت مطلوب منطقه‌ای مطالعه می‌شود.

(۴) «ب»، زیرا در جغرافیای حمل و نقل، تأثیرات الگوهای پراکندگی و شیوه‌های حمل و نقل بر محیط، به‌منظور مدیریت مطلوب منطقه‌ای مطالعه می‌شود.

۱۰۹- دربارهٔ حمل و نقل ریلی و جاده‌ای، کدام گزاره‌ها صحیح است؟

(الف) حمل و نقل ریلی از نظر ایمنی نسبت به جاده‌ای برتری دارد.

(ب) هزینهٔ احداث خطوط ریلی در مقایسه با جاده‌ای کمتر است.

(ج) حمل و نقل جاده‌ای برای مسافت‌های کوتاه مناسب‌تر است.

(د) مصرف سوخت در حمل و نقل ریلی کمتر از جاده‌ای است.

(ه) انعطاف‌پذیری مکانی جاده‌ای کمتر از ریلی است.

(۱) «الف»، «ج»، «د» (۲) «الف»، «ب»، «د» (۳) «ب»، «ج»، «ه» (۴) «ب»، «د»، «ه»

۱۱۰- کدام گزینه در خصوص انواع کشتی‌های باربری صحیح است؟

الف: کانتینری ب: فله‌بر

(۱) کشتی‌های «الف» سبب افزایش سرعت تخلیهٔ کالاها و سهولت مدیریت و انبارداری محموله‌ها می‌شود.

(۲) یکی از کاربردهای مهم کشتی‌های «ب» حمل خودروهای صادراتی از کشورهای سازنده به سایر کشورهاست.

(۳) قبل از تولید «ب»، کشتی‌ها زمان زیادی در بندرها برای تخلیه و بارگیری توقف می‌کردند.

(۴) از کشتی‌های «الف» برای جابه‌جایی کالاهایی مانند مواد پتروشیمی و غلات استفاده می‌شود.



مباحث نیم سال اول

صفحه‌های ۱ تا ۵۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۲۵ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۱۱۱- کدام گزینه زیر درست است؟

- (۱) مغایرت بین وجود و ماهیت پایه برهان «وجوب و امکان» توماس آکوئیناس است.
- (۲) فلسفه آکوئیناس بیشتر متکی به دیدگاه‌های ابن‌سینا و تا حدودی ابن‌رشد بود.
- (۳) فلاسفه غرب اولین بار توسط دیدگاه‌های ابن‌سینا و ابن‌رشد با فلسفه ارسطویی ارتباط برقرار کردند.
- (۴) مکتب فلسفی «تومیسیم» که توسط توماس آکوئیناس ایجاد شده بود در قرن ۱۳ میلادی کمرنگ شد و از یادها فراموش شد.

۱۱۲- برآورده شدن نیازهای ما در عالم خارج توجیه‌کننده کدام موارد است؟

- (۱) اصول سنخیت و ضرورت علی و معلولی
- (۲) اصول علیت و فروع آن
- (۳) اصول امکان شناخت و وجود واقعیت مستقل از ذهن
- (۴) اصول مربوط به امکان معرفت و نفی شکاکیت

۱۱۳- مفهوم انسان با مفهوم حیوان ناطق...

- (۱) مغایر نیست؛ چون با هستی او گره خورده است.
- (۲) رابطه ذاتی دارد؛ زیرا همان حقیقت و ذات انسان است.
- (۳) مغایر است؛ زیرا حمل آنها بر یکدیگر به دلیل نیاز دارد.
- (۴) رابطه ذاتی ندارد؛ چون صرفاً از اجزای تعریفی انسان است.

۱۱۴- اگر فرض کنیم که رابطه «وجود» و «ماهیت» در عالم خارج، دقیقاً مانند رابطه سفیدی و کاغذ باشد، آنگاه کدام گزاره در تحلیل احکام هستی‌شناسی درست خواهد بود؟

- (۱) دیگر نمی‌توان پذیرفت که مفهوم هستی حتی در برخی موجودات مشترک است، زیرا صفات غیرذاتی (خارج از ذات) در اشیای مختلف حقایقی کاملاً متباین و بی‌ارتباط با یکدیگرند.
- (۲) پرسش از چیستی اشیای بی‌معنا می‌شود، زیرا در این فرض، ماهیت شیء صرفاً بستری برای پذیرش وجود است و خود آن فاقد هرگونه واقعیت و تحقیقی خارج از ذهن خواهد بود.
- (۳) موجودات جهان دیگر موجود واحد محسوب نمی‌شوند، بلکه هر موجودی در حقیقت خود ترکیبی از دو شیء متمایز، یکی موصوف و دیگری صفت خارج از ذات موجود، خواهد بود.
- (۴) حمل وجود بر ماهیت در گزاره «انسان موجود است» تبدیل به حمل بی‌نیاز از دلیل می‌شود، زیرا در این فرض، وجود به‌عنوان یک صفت خارجی، به ذات ماهیت ضمیمه شده است.

۱۱۵- در کدام گزینه تفاوت «واجب‌الوجود بالذات» و «واجب‌الوجود بالغیر» به‌درستی بیان شده است؟

- (۱) واجب‌الوجود بالذات ذاتاً واجب و غیرمستقل از هر علت است، اما واجب‌الوجود بالغیر ذاتاً ممکن است و وجوب وجودش به‌واسطه علت تامه حاصل می‌شود.
- (۲) واجب‌الوجود بالذات موجودی است که ذاتش عین وجود و عدم‌ناپذیر است، اما واجب‌الوجود بالغیر نیز ذاتش عین وجود بوده و تنها در تحقق خارجی به علت تامه نیاز دارد.
- (۳) واجب‌الوجود بالذات ذاتاً محال‌العدم و بی‌نیاز از علت است، اما واجب‌الوجود بالغیر ذاتاً ممکن بوده و ضرورت وجود خود را از علت می‌گیرد.
- (۴) واجب‌الوجود بالذات وجودش ضروری است چون علتی ندارد، و واجب‌الوجود بالغیر نیز وجودش ضروری است چون علتی دارد؛ بنابراین هر دو از نظر ذاتی واجب‌اند.

۱۱۶- در قضایای زیر، به‌ترتیب چه رابطه‌ای بین محمول و موضوع برقرار است؟

الف) واجب‌الوجود بالذات وجود دارد.

ب) واجب‌الوجود بالغیر وجود دارد.

ج) ممکن‌الوجود وجود ندارد.

(۱) وجوبی، امکانی، امتناعی

(۲) وجوبی، وجوبی، امکانی

(۳) امتناعی، وجوبی، امکانی

(۴) امکانی، امکانی، امتناعی



۱۱۷- درباره رابطه علیت همه گزینه‌ها درست هستند؛ به جز...

- (۱) نخستین مسئله‌ای که ذهن بشر را به خود مشغول کرده، مسئله علیت است که با پرسش درباره چرایی پدیده‌ها آغاز شده است.
- (۲) رابطه علیت یک رابطه وجودی است یعنی وجود معلول به وجود علت ضرورتاً وابسته و مشروط است، مانند رابطه آتش و حرارت.
- (۳) رابطه علیت مانند رابطه دوستی نیست که با فرض وجود دو طرف بعداً رابطه شکل بگیرد.
- (۴) انسان با دیدن پدیده‌ای با طرح سؤال «چرا» سعی می‌کند آن پدیده را به وسیله استدلال در ذهنش بشناسد و رابطه موجود را تبیین کند.

۱۱۸- وجه افتراق هیوم و هم‌مسلكانش در تجربه‌گرایی درباره مسئله علیت در کدام گزینه به درستی بیان شده است؟

- (۱) هیوم تجربه‌گرایی است که درباره مسئله علیت نظری متفاوت با سایر تجربه‌گرایان دارد.
- (۲) به عقیده هیوم درک علیت با تداعی همراه است و فراتر از تجربه است.
- (۳) ما با تجربه توالی و تکرار پدیده‌ها را درک می‌کنیم.
- (۴) درک رابطه علیت از طریق عقل محض ناممکن است.

۱۱۹- یک زنجیره علی و معلولی متناهی را در نظر بگیرید، کدام مورد لزوماً در مورد این زنجیره صادق نیست؟

- (۱) اگر حلقه آخر موجود باشد، قطعاً تمام زنجیره موجود است.
- (۲) اگر حلقه آخر موجود باشد، ممکن نیست حلقه اول موجود نباشد.
- (۳) اگر یکی از حلقه‌های وسط موجود نباشد، حلقه‌های پس از آن وجود ندارند.
- (۴) اگر یکی از حلقه‌های وسط موجود نباشد، ممکن است برخی حلقه‌های پس از آن موجود باشند.

۱۲۰- **نهایی** کدام مورد درباره دیدگاه دکارت پیرامون علیت صحیح است؟

- (۱) علیت تنها مفهوم فطری انسان است.
- (۲) همچون هیوم معتقد است علیت از طریق تجربه درک نمی‌شود.
- (۳) با ابن‌سینا مخالف است و معتقد است تجربه در درک علیت مؤثر است.
- (۴) از نظر وی مفاهیم اولیه را از طریق تجربه درک می‌کنیم، اما علیت یک مفهوم فطری است.

۱۲۱- **نهایی** کدام گزینه طبق نظر دموکریتوس نادرست است؟

- (۱) جهان از ماده اولیه‌ای تجزیه‌ناپذیر تشکیل شده است.
- (۲) اتم‌ها و اشیای ریز غیرقابل تقسیمی اشیای فعلی را ساخته‌اند.
- (۳) ذرات سرگردان اتم با برخوردی ساختارمند عناصر را ساخته‌اند.
- (۴) قبل از پیدایش اشیاء، اتم‌ها در فضایی غیرمتناهی سرگردان و پراکنده بودند.

۱۲۲- علم ناقص انسان‌ها نسبت به حوادث به پذیرش موارد کدام گزینه منجر می‌شود؟

- (۱) صرفاً پذیرش رخدادن حوادث پیش‌بینی نشده که با هیچ‌یک از لوازم علیت مخالف نیست.
- (۲) قبول اینکه معلول می‌تواند بدون وجود علت، پدید آید و سنخیتی میان علت و معلول نیست؛ اولی، رابطه ضروری و دومی نظم جهان را انکار می‌کند.

- (۳) قبول اینکه از آنجایی که هیچ علت‌العللی نیست و نظم جهان بدون برنامه است، پس هیچ هدفی در جهان وجود ندارد.
- (۴) پذیرش حوادث پیش‌بینی نشده و اینکه علت موجود باشد، اما معلول پدید نیاید که رابطه ضروری را انکار می‌کند.

۱۲۳- بیت «از جمادی مردم و نامی شدم / وز نما مردم به حیوان بر زدم» کدام معنای اتفاق را انکار می‌کند؟

- (۱) اول
- (۲) دوم
- (۳) چهارم
- (۴) سوم

۱۲۴- **نهایی** براهین ارسطو برای اثبات خدا و مبدأ نخستین جهان مبتنی بر چه پیش فرض‌هایی است؟

- ۱) وجود موجود جاویدان در عالم ماده - حاکم بودن نظم در جهان هستی
- ۲) وجود جهان برتر از عالم مادی - نیازمندی موجودات مادی به آفریننده
- ۳) وجود نظم در جهان هستی - وجود وحدت در جهان مادی و غیرمادی
- ۴) برتری برخی موجودات بر برخی دیگر - وجود حرکت در جهان هستی

۱۲۵- کدام گزینه درباره استدلال کانت برای اثبات ضرورت وجود خدا صحیح است؟

- ۱) کانت از لزوم وجود نفسی جاودانه، لزوم وجود اخلاق را نتیجه گرفت.
- ۲) استدلال کانت از ضرورت وجود خداوند به وجود جهانی غیرمادی می‌رسد.
- ۳) بستر مختار بودن انسان وجود نفس مجرد و نتیجه آن رعایت اخلاق و مسئولیت پذیری است.
- ۴) بنا بر حکم وجدان اخلاقی انسان گاهی مواقع آنچه را برای خود می‌پسندد برای دیگری نیز می‌پسندد.

۱۲۶- **نهایی** کدام یک از گزینه‌های زیر مقدمه دوم برهان نظم است؟

- ۱) هر نظامی از ناظمی عالم ناشی می‌شود.
- ۲) جهان بر اثر یک ناظم و طراح پدید آمده است.
- ۳) جهان منظم و با ترکیب و سازگاری خاصی است.
- ۴) از آنجا که جهان نظم دارد، پس جهان ناظم دارد.

۱۲۷- کدام مورد به ترتیب به شباهت و تفاوت دکارت و کرکگور در خداشناسی اشاره می‌کند؟

- ۱) آنکه شایسته دریافت ایمان یا تصویری از خدا نشده است حیات تاریکی را سپری می‌کند. - بدون یک راه معقول، به ایمان معتبر نمی‌رسیم.
- ۲) انسان در هنگام مناجات با خدا تصویری از او پیدا می‌کند. - تصور انسان از خدا تصویری عقلی است که بدون استدلال به دست آمده است.
- ۳) برای معنادار شدن زندگی، باور به خداوند ضروری است. - دلیل قابل قبول وجود خداوند می‌تواند برهانی مبتنی بر یافته‌های قلبی باشد.
- ۴) لازمه شروع فرایند خداشناسی انجام گرفتن فعلی از سوی خداوند است. - آنچه خداوند به انسان می‌بخشد برای پذیرش او کافی است.

۱۲۸- کدام یک از عبارت‌های زیر اشتباه است؟

- الف) اولین کسی که خداوند را «تورالانوار» نامید، سهروردی بود.
- ب) از نظر فلاسفه الهی پذیرش خداوند همراه با صفاتش باعث به دست آوردن معیارهای معناداری زندگی می‌شود.
- ج) هیچ فیلسوفی اعتقادات دینی ندارد.
- د) از نظر ابن‌سینا، علت بقای مخلوقات عشق است.

- ۱) «الف» و «د» ۲) «ب» و «ج» ۳) «الف» و «ج» ۴) «د» و «ب»

۱۲۹- کدام گزینه درست است؟

- ۱) آنچه که مبنای استدلال اثبات خداوند در نظر فارابی است در برهان وجوب و امکان ابن‌سینا هم استفاده می‌شود.
- ۲) اشکال برتراند راسل بر استدلال فارابی در اثبات خداوند ریشه در فهم نادرست مقدمه دوم استدلال فارابی دارد.
- ۳) بر اساس برهان ملاصدرا فقر وجودی موجودات در اتصال با غنی بالذات برطرف می‌شود.
- ۴) ابن‌سینا برخلاف ملاصدرا نیاز موجودات به خداوند را در ماهیت آنها می‌بیند.

۱۳۰- **نهایی** با توجه به برهان فارابی، در رابطه با جوش آمدن آب می‌توان گفت ...

- ۱) وجود آب جوش آمده، صرفاً قائم به حرارت است.
- ۲) قطعاً ابتدا حرارت یا عامل دیگری برای آن وجود داشته است.
- ۳) آب جوش قبل از وجود، وجوب دریافت کرده است.
- ۴) وجود آب و حرارت قائم به وجود آب جوش است.

دانش آموز عزیز، سؤالات عمومی از شماره ۲۱۱ شروع می شود، دقت نمایید تا گزینه ها را به درستی وارد پاسخ برگ کنید.



دفترچه سؤال ؟

عمومی دوازدهم

رشته انسانی

۱۴ فروردین ماه ۱۴۰۵

تعداد سؤالات و زمان پاسخگویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی ۳	۱۰	۲۲۰ - ۲۱۱	۱۰
دین و زندگی ۳	۱۰	۲۳۰ - ۲۲۱	۱۰
زبان انگلیسی ۳	۱۰	۲۴۰ - ۲۳۱	۱۰
جمع دروس عمومی	۳۰	—	۳۰

مراحان

فارسی	حسن افتاده، حسین پرهیزگار، مریم پیروی، نازنین فاطمه حاجیلو، محسن فدایی، الهام محمدی
دین و زندگی	محسن بیاتی، فردین سماقی، مرتضی محسنی کبیر، میثم هاشمی
زبان انگلیسی	رحمت اله استیری، محمد طاهری، بیتا قربان پور، عقیل محمدی روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	مسئول درس های مستندسازی
فارسی	نازنین فاطمه حاجیلو	محسن اصغری، الهام محمدی، مرتضی منشاری	—	فریبا رثوفی، امیرمحمد کاماسی، مهشید سعیدی
دین و زندگی	بهنام رسولی	امیرمهدی افشار، محمدرضا فخران	محمدرضا صادقی مقدم	سجاد حقیقی پور، علی ابراهیمی آرائی، سیدمجتبی رضازاده
اقلیت های مذهبی	دیورا حاتانیان	معصومه شاعری	—	—
زبان انگلیسی	رحمت اله استیری	طاها اصغریان، فاطمه نقدی	مائده سالاری	سپهر اشتیاقی، علیرضا رمضانزاده

کلاس های آنلاین عمومی

نام درس	نام دبیر	روز	ساعت
زبان انگلیسی ۳	محدثه مرآتی	سه شنبه	۱۷ - ۱۸
عربی، زبان قرآن ۳	ابوطالب درانی	سه شنبه	۱۹ - ۲۰
دین و زندگی ۳	سجاد حقیقی پور	چهارشنبه	۱۹ - ۲۰
فارسی ۳	نازنین حاجیلو	پنجشنبه	۱۹ - ۲۰

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رثوفی
حروف نگار و صفحه آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳



۱۰ دقیقه

فارسی ۳

کل مباحث نیم سال اول
درس ۱ تا پایان درس ۹
صفحه ۱۰ تا ۸۳

۲۱۱- در کدام گروه از واژه‌های زیر، نادرستی معنایی وجود دارد؟

(۱) چریغ آفتاب: غروب آفتاب / صباح: پگاه

(۲) طیلسان: نوعی ردا / کازیه: جاکاغذی

(۳) مغان: عارفان کامل و مرشد / کَهر: اسبی به رنگ سرخ تیره

(۴) یغما: تاراج / نشئه: کیفوری

۲۱۲- کدام گزینه از نظر املائی کاملاً درست است؟

(۱) چون بلایی پدید آید، بر مرکب صبر نشینم و پیش باز روم و چون طاعتی پیدا گردد، بر مرکب اخلاس نشینم و پیش روم.

(۲) امضای امین داشت اما نه نشانه تجارت‌خانه داشت، نه کاغذ بزرگ بود، نه ماشینِ تهریر و نه ماشین‌نویس و نه ثبت نمره؛ هیچ و هیچ ...

(۳) باز زین و برگ را بر گردۀ کهرها و کوندها نهادند و سرگرم تاخت‌وطاز شدند. باز در سایۀ دلاویز چادرها و در دامن معطر چمن‌ها سفره‌های پر سخاوت ایل را گسترده.

(۴) ... و سنگ‌ریزه‌اش آیات وحی را بر لب دارد و زبان گویای خدا می‌شود، به صحرای عربستان آمده است و عطر الهام را در فضای اسرارآمیز آن استشمام کرده است.

۲۱۳- در کدام عبارت حذف «فعل» رخ نداده است؟

(۱) بدان که از جمله نام‌های حسن یکی جمال است و یکی کمال.

(۲) از قدیم گفته‌اند: «کاجی به از هیچی!»

(۳) من به جان مادرم از صبح تا شب توی این دشت، پاره‌آجر و سنگ و کلوخ به جای مین کار می‌گذارم.

(۴) به حسن، که مطلوب همه است، دشوار می‌توان رسیدن.

۲۱۴- در کدام گزینه، الگوی «تهاد + مفعول + مسند + فعل» یافت می‌شود؟

(۱) زیرا که وصول به حسن ممکن نشود، آلا به واسطۀ عشق و عشق، هر کسی را به خود راه ندهد.

(۲) عشق، بنده را به خدا برساند؛ پس عشق از بهر این معنی فرض راه آمد.

(۳) چون به آتش رسد، خود را بر میان زند، خود نداند فرقی کردن میان آتش و غیر آتش، چرا؟ زیرا که عشق همه خود آتش است.

(۴) محبت چون به غایت رسد، آن را عشق خوانند و عشق، خاص‌تر از محبت است.

۲۱۵- در کدام گزینه، نمودار گروه اسمی مشخص‌شده و نوع وابسته و وابسته موجود در آن، به درستی بیان شده است؟

(۱) سی‌وپنج فرسنگ راه بین سیرجان و کرمان را دوشبه با کامیون طی کردیم. (سی‌وپنج فرسنگ راه / ممیز)

(۲) من بعد از خواندن این مطلب متوجه شدم که دنیا عجیب فراموش‌کار است! ... اما نه، تاریخ فراموش‌کار نیست. (خواندن این مطلب / صفت مضاف‌الیه)

(۳) سیصد تومان پول مجموعاً تهیه کرده بودم که به تهران بیایم و این مخارج قریب شش ماه من بود. (سیصد تومان پول / ممیز)

(۴) می‌توان چند حلقه چاه عمیق زد ... (چند حلقه چاه عمیق / ممیز)



۲۱۶- به ترتیب پاسخ پرسش‌های زیر در کدام گزینه آمده است؟

- الف) در عبارت «از آن همه ... ابدیت پر از قدس و چهره‌های پر از ماورا محروم‌تر می‌شدم»، «چهره‌ها» آرایهٔ ایهام دارد یا مجاز؟
 ب) در عبارت «پس از گشت‌وگذار در گردشگاه آسمان، تماشاخانهٔ زیبا و شگفت مردم کویر، فرود آمدم»، کدام واژه استعاره دارد؟
 ج) در این جمله «آن باغ پر از گل‌های رنگین شعر و خیال و الهام در سموم سرد این عقل بی‌درد پژمرد»، علاوه بر آرایه‌های تشخیص و تشبیه، آرایه‌های «...» و «...» مشاهده می‌شوند.

(۱) مجاز - تماشاخانه - تناقض - استعاره

(۲) مجاز - گردشگاه - حس‌آمیزی - مراعات‌نظیر

(۳) ایهام - تماشاخانه - تضاد - سجع

(۴) ایهام - آسمان - تلمیح - تناقض

۲۱۷- مصراع بعد از هریک از مصراع‌های زیر، به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

الف) لبخند گاه‌گاهت، صبح ستاره‌باران

ب) دیوار زندگی را زین‌گونه یادگاران

ج) ای جویبار جاری! زین سایه‌برگ مگریز

- (۱) آیینۀ نگاهت، پیوند صبح و ساحل - گفتی: «به روزگاران مهری نشسته» گفتم: - تا در زمانه باقی‌ست آواز باد و باران
 (۲) باز آ که در هوایت خاموشی جنونم - گفتی: «به روزگاران مهری نشسته» گفتم: - کاین گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران
 (۳) آیینۀ نگاهت، پیوند صبح و ساحل - وین نغمۀ محبت، بعد از من و تو ماند - تا در زمانه باقی‌ست آواز باد و باران
 (۴) باز آ که در هوایت خاموشی جنونم - وین نغمۀ محبت بعد از من و تو ماند - کاین گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران

۲۱۸- مفهوم مصراع دوم بیت زیر، در کدام یک از گزینه‌ها کاملاً درست آمده است؟

گفت: «مستی زان سبب افتان و خیزان می‌روی» گفت: «جرم راه رفتن نیست، ره هموار نیست»

(۱) نابسامان بودن اوضاع جامعه

(۲) مهم‌تر بودن نقش فرد از جامعه

(۳) هموار نبودن راه‌ها

(۴) فرهنگ و رسوم مختلف جوامع

۲۱۹- مولانا در مصراع اول بیت زیر، ... را ... عارف می‌داند.

«نی حریف هر که از یاری برید» پرده‌هایش پرده‌های ما درید»

(۱) پشت سر گذاشتن حجاب‌ها - تکلیف

(۲) دور مانده از یار - همراه و همدم

(۳) جدایی از یار - پرده‌داری

(۴) انسان کامل - هم‌پایه

۲۲۰- متن «آن عالم پرشگفتی و راز، سرایی سرد و بی‌روح شد، ساختهٔ چند عنصر! و آن باغ پر از گل‌های رنگین و معطر شعر و خیال و الهام و احساس در سموم سرد این عقل بی‌درد و بی‌دل پژمرد و صفای اهورایی آن همه زیبایی‌ها که درونم را پر از خدا می‌کرد، به این علم عددبین مصلحت‌اندیش آلود.» با کدام گزینه قرابت مفهومی دارد؟

(۱) من نمازم را وقتی می‌خوانم: که اذانش را باد، گفته باشد سر گلدستهٔ سرو / من نمازم را پی «تکبیرة الاحرام» علف می‌خوانم / پی «قد قامت» موج

(۲) در کف‌ها کاسهٔ زیبایی، بر لب‌ها تلخی دانایی شهر تو در جای دگر، ره می‌بر با پای دگر

(۳) آیین طریق از نفس پیر مغان یافت

آن خضر که فرخنده‌پی‌اش نام نهادند

(۴) طاق‌پذیر است عشق، جفت نخواهد حریف

بر نَمَط عشق اگر، پای نهی طاق نده



۱۰ دقیقه

کل مباحث نیم سال اول

درس ۱ تا پایان درس ۷

صفحه ۲ تا صفحه ۹۰

دین و زندگی ۳

دانش آموزان اقلیت‌های مذهبی، شما می‌توانید سؤال‌های معارف مربوط به خود را از مسئول حوزه دریافت نمایید.

۲۲۱- اگر رابطه خداوند با جهان را تا حدی شبیه رابطه مولد برق با جریان برق در نظر بگیریم، تبیین‌کننده چه موضوعی

است و به چیزی منتهی می‌گردد؟

(۱) نیازمندی در بقا - افزایش خودشناسی

(۲) نیازمندی در بقا - افزایش عبودیت و بندگی

(۳) نیازمندی در آفرینش - افزایش عبودیت و بندگی

(۴) نیازمندی در آفرینش - افزایش خودشناسی

۲۲۲- هستی‌بخشی و هدایت‌گری ذات حق به‌ترتیب، یادآور کدام مرتبه توحید است و قادر بودن پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین در شفاعت‌بخشی از سوی

خداوند به کدام یک اشاره دارد؟

(۱) ولایت - ربوبیت - اولی

(۲) ولایت - ربوبیت - دومی

(۳) خالقیت - ربوبیت - اولی

(۴) خالقیت - ربوبیت - دومی

۲۲۳- بازتاب و نتیجه اعتقاد به آیه «... ما لهم من دونه من ولی و لا یشرک فی حکمه احداً» کدام یک از مراتب توحید است؟

(۱) ولایت

(۲) ربوبیت

(۳) خالقیت

(۴) مالکیت

۲۲۴- به‌ترتیب، مهم‌ترین رکن یک جامعه چیست و فراهم شدن زمینه رشد انسان‌ها و آسان‌تر شدن زندگی موحدان معلول کدام یک از مراتب توحید

عملی است؟

(۱) رهبر - توحید عملی در بعد اجتماعی

(۲) حکومت - توحید عملی در بعد فردی

(۳) رهبر - توحید عملی در بعد فردی

(۴) حکومت - توحید عملی در بعد اجتماعی

۲۲۵- کدام گزینه به افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند به عنوان یکی از راه‌های تقویت اخلاص اشاره دارد؟

(۱) مهر رخسار تو می‌تابد ز ذرات جهان / هر دو عالم پُر ز نور و دیده نابینا به چه سود

(۲) پاسبان حرم دل شده‌ام شب همه شب / تا در این پرده جز اندیشه او نگذارم

(۳) آفرینش همه تنبیه خداوند دل است / دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار

(۴) برو این دام بر مرغی دگر نه / که عنقا را بلند است آشیانه



۲۲۶- کدام گزینه مربوط به علل طولی نیست؟

(۱) هر عامل به طور مستقیم نقش خاصی را بر عهده دارد که با نقش دیگری متفاوت است.

(۲) هر علتی به ترتیب علت بودن را خود از عامل بالاتر می گیرد.

(۳) اگر هر یک از عوامل نباشد، آن عمل ممکن نخواهد شد.

(۴) رابطه اراده انسان با اراده خداوند، از این نوع است.

۲۲۷- شرط امکان بهره‌مندی از اختیار و انتخاب چیست؟

(۱) قدرت و توانایی تصمیم‌گیری (۲) زندگی در جهان قانونمند

(۳) مسئولیت‌پذیر بودن (۴) احساس رضایت یا پشیمانی بعد از عمل

۲۲۸- کدام گزینه در مورد تفاوت میان امتحان الهی و بشری نادرست است؟

(۱) امتحان خداوند برای آگاه شدن از درون افراد نیست.

(۲) امتحان خداوند برای نشان دادن تمایلات درونی افراد است.

(۳) در امتحان بشری می‌کوشیم تا از طریق امتحان کردن به آگاهی برسیم.

(۴) در امتحان بشری همیشه از حقیقت درون افراد بی‌خبر هستیم.

۲۲۹- در حدیث علوی کدام عامل سبب کشیده شدن انسان به سوی گناه می‌شود؟

(۱) زیاد فکر کردن درباره گناه (۲) کوچک شمردن گناه

(۳) کتمان گناه (۴) اظهار گناه

۲۳۰- با تدبیر در آیات الهی، کسانی که دوست دارند کارهای زشت را شایع کنند، این کار را در میان چه کسانی اشاعه می‌دهند؟

(۱) کسانی که ادعای ایمان دارند. (۲) کسانی که از گناه کردن شادمان هستند.

(۳) کسانی که مؤمن هستند. (۴) کسانی که به گناه کردن افتخار می‌کنند.



زبان انگلیسی ۳

۱۰ دقیقه

کل مباحث نیم سال اول
درس ۱ و ۲
صفحه ۱۵ تا ۵۹

PART A: Vocabulary and Grammar

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

231-I hope you can ... me for forgetting your birthday and not calling you that entire day.

- | | |
|------------|-----------|
| 1) forgive | 2) burst |
| 3) contain | 4) elicit |

232-After the accident, the injured driver needed ... medical help from nearby hospital staff.

- | | |
|--------------|-----------------|
| 1) countless | 2) religious |
| 3) immediate | 4) intermediate |

233-She showed her ... by writing a thank-you note to everyone who helped her.

- | | |
|----------------|-----------------|
| 1) generation | 2) solution |
| 3) inspiration | 4) appreciation |

234- This old classroom ... by many teachers over the past years to educate students from different backgrounds.

- | | |
|-------------|------------------|
| 1) is used | 2) has been used |
| 3) has used | 4) uses |

235-They have never experienced such a powerful storm that lasted for so many hours without stopping, ...?

- | | |
|-----------------|--------------|
| 1) haven't they | 2) have they |
| 3) did it | 4) didn't it |

236-The children ... in the yard quickly ran inside when they heard the loud thunder.

- | | |
|---------------------|-----------------|
| 1) who were playing | 2) played |
| 3) were playing | 4) that playing |

**PART B: Reading Comprehension**

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

In recent years, the way people work has changed dramatically. Many employees no longer travel to a physical office every morning. Instead, they perform their duties from the comfort of their own homes. This trend, known as remote work, has become a normal part of life for millions of people globally. It has completely transformed the traditional daily routine. One of the biggest advantages is saving time. Without a long drive or train ride, workers have extra hours for hobbies, exercise, or spending quality time with their families.

Furthermore, working from home offers great flexibility. People can often design their own schedules and work during the hours when they feel most productive. This freedom frequently reduces stress and increases job satisfaction. However, remote work is not without its problems. Some employees feel isolated because they miss the daily social interaction with colleagues. Additionally, separating professional tasks from personal relaxation can be challenging when your office is also your living room. Despite these challenges, the popularity of home offices continues to grow. Most experts believe that a "hybrid" model, mixing office days with home days, will be the standard in the future.

237-What is the main idea of the passage?

- 1) The best ways to exercise while working
- 2) The advantages and disadvantages of working from home
- 3) Why traditional offices are disappearing completely
- 4) How to decorate a home office

238-The word "it" in paragraph 1 refers to

- | | |
|------------------------|----------------------|
| 1) the physical office | 2) the daily routine |
| 3) this trend | 4) the morning |

239-Which of the following was NOT mentioned in the passage?

- 1) Remote work can help reduce stress for employees.
- 2) Working from home saves money on transportation costs.
- 3) Some workers feel lonely without their colleagues.
- 4) Remote work gives people more time for their families.

240-According to the passage, which of the following sentences is TRUE?

- 1) There are no disadvantages to working from home.
- 2) Working from home always increases an employee's stress levels.
- 3) Experts believe that everyone will return to the office full-time soon.
- 4) Remote work allows employees to have more flexible schedules.



کتاب‌های آی‌اس‌سی را

پیمان‌های تمرین کنید



۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir



دفترچه سؤال ?

فرهنگیان

(همه رشته‌ها)

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّمی)

۱۴ فروردین ماه ۱۴۰۵

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
تعلیم و تربیت اسلامی	۲۰	۲۵۱ - ۲۷۰	۲۰
هوش و استعداد معلّمی	۲۰	۲۷۱ - ۲۹۰	۴۰
جمع دروس	۴۰	—	۶۰

طراحان به ترتیب حروف الفبا

تعلیم و تربیت اسلامی	مرتضی محسنی کبیر، یاسین ساعدی، فردین سماقی، میثم هاشمی، محمد رضایی‌نقا
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی، حامد کریمی، فرزاد شیرمحمدلی، فاطمه راسخ، حمید گنجی

گزینشگران و ویراستاران به ترتیب حروف الفبا

نام درس	مسئول درس	مسئول دفترچه	گروه ویراستاری	مسئول درس‌های مستندسازی	ویراستاران مستندسازی
تعلیم و تربیت اسلامی	یاسین ساعدی	حامد کریمی	سکینه گلشنی	سجاد حقیقی‌پور	سیدمجتبی رضازاده
هوش و استعداد معلّمی	حمید لنجان‌زاده اصفهانی		محمدفرحان فخارین		علی ابراهیمی آرائی
			فاطمه راسخ	علیرضا همایون‌خواه	پریا اقبالی، بیتا مرادی

مدیر گروه	حمید لنجان‌زاده اصفهانی
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر، محیا اصغری، مسئول دفترچه، علیرضا همایون‌خواه
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	معصومه روحانیان

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

سؤالات مشترک همه رشته‌ها

۲۵۱- روش قرآن کریم برای ارشاد عوام با تمسک به آیه شریفه «أدع إلى سبيل ربك ...» در کدام گزینه تجلی دارد؟

(۱) شعر و ادبیات (۲) مجادله نیکو

(۳) پند و موعظه نیکو (۴) حکمت و استدلال

۲۵۲- به ترتیب، عبارت قرآنی «لیس فی ضلالة» از زبان کدام پیامبر الهی است و مؤید کدام ویژگی است که باید یک معلم قرآن از آن برخوردار باشد؟

(۱) نوح (ع) - نداشتن تکلیف (۲) هود (ع) - نداشتن تکلیف

(۳) نوح (ع) - داشتن سعه صدر (۴) هود (ع) - داشتن سعه صدر

۲۵۳- یکی از صفات برجسته معلم این است که «سوز و حرص» نسبت به تعلیم و تربیت داشته باشد. منظور از این «سوز و حرص» چیست؟

(۱) معلم بتواند برنامه تدریس را سریع تر به پایان ببرد.

(۲) معلم هر دانش آموز را مانند فرزند خود بداند و برای سستی و بی توجهی او اندوهگین باشد.

(۳) معلم در همه امور شخصی به دنبال کامل ترین مدارک علمی باشد.

(۴) معلم تنها در کلاس های رسمی حضور مؤثر داشته باشد.

۲۵۴- به ترتیب، «علت تفاوت نوع پوشش و آراستگی امام صادق (ع) در مقایسه با امام علی (ع)» و «نکته آموزنده از سیره بزرگترین معلمان تاریخ» در کدام گزینه تبیین شده است؟

(۱) توصیه یاران به زهد و پارسایی در پوشیدگی - حفظ آبرو و جایگاه اجتماعی

(۲) توصیه یاران به زهد و پارسایی در پوشیدگی - همراهی و همدردی با مردم

(۳) شرایط اجتماعی و اقتصادی متفاوت در زمانه - همراهی و همدردی با مردم

(۴) شرایط اجتماعی و اقتصادی متفاوت در زمانه - حفظ آبرو و جایگاه اجتماعی

۲۵۵- مشکل بزرگ امروز جامعه بشری چیست و هنر معلمی در آموزش کدام است؟

(۱) جدا شدن علم از دین - آموزش مسائل علمی با نگاه توحیدی و تربیتی

(۲) جدا شدن علم از دین - شکوفایی علم و معرفت و انسانیت در متعلمین

(۳) جدا شدن علم از علم - شکوفایی علم و معرفت و انسانیت در متعلمین

(۴) جدا شدن علم از علم - آموزش مسائل علمی با نگاه توحیدی و تربیتی

۲۵۶- در رفتار حرفه ای و علمی معلم، داشتن سعه صدر به چه معناست؟

(۱) پاسخ دادن با آرامش و بدون هیجان به اعتراض ها و بی مهری ها

(۲) طرح نکردن سؤال های سخت برای دانش آموزان توسط معلم

(۳) نگاه کردن به دانش آموزان به صورت یکسان و بدون تبعیض

(۴) توجه کردن تنها به موفقیت های علمی دانش آموزان

۲۵۷- به ترتیب، کدام عامل بیشترین نقش را در ارزشمند شدن مسیر زندگی انسان و رستگاری او در آخرت دارد و یکی از بهترین زمان های محاسبه سالانه کدام مورد است؟

(۱) طولانی بودن عمر - شب های قدر ماه مبارک رمضان

(۲) سرعت پیشرفت مادی - اعیاد شعبانیه

(۳) جهت گیری الهی در انتخاب ها - شب های قدر ماه مبارک رمضان

(۴) موفقیت اجتماعی - اعیاد شعبانیه

صفحه ۹۸ تا صفحه ۱۵۲

صفحه ۹۶ تا صفحه ۱۵۸

صفحه ۱۲۸ تا صفحه ۱۵۸

صفحه ۹۶ تا صفحه ۲۳۰

صفحه ۱۵ تا صفحه ۱۱۶

۲۵۸- به ترتیب، کدام عبارت، رابطه میان نافرمانی خداوند را با دوستی و محبت او بیان می‌کند و این عبارت، مفهوم کدام آیه را تبیین و تأکید می‌نماید؟

(۱) «أشداء على الكفار رحماء بينهم» - «قل أن كنتم تحبون الله فاتبعوني يحببكم الله»

(۲) «ما احب الله من عساه» - «قل أن كنتم تحبون الله فاتبعوني يحببكم الله»

(۳) «أشداء على الكفار رحماء بينهم» - «يحبونهم كحب الله»

(۴) «ما احب الله من عساه» - «يحبونهم كحب الله»

۲۵۹- به ترتیب، خداوند شرط اصلی دوستی واقعی با خود را کدام مورد معرفی می‌کند و کدام حدیث با مصراع (تا در طلب گوهر کانی، کانی) ارتباط مفهومی دارد؟

(۱) عمل به دستورات خدا که توسط پیامبر (ص) ارسال شده است. - «هرکس در روز قیامت با محبوب خود محشور می‌شود.»

(۲) بیان زبانی محبت به خدا و انجام خیرات فراوان - «قلب انسان حرم خداست؛ در حرم خدا غیر خدا را جا ندهید.»

(۳) بیان زبانی محبت به خدا و انجام خیرات فراوان - «هرکس در روز قیامت با محبوب خود محشور می‌شود.»

(۴) عمل به دستورات خدا که توسط پیامبر (ص) ارسال شده است. - «قلب انسان حرم خداست؛ در حرم خدا غیر خدا را جا ندهید.»

۲۶۰- اگر عبارت «إهدنا الصراط المستقیم» را صادقانه از خداوند درخواست نمائیم، چه بازخوردی حاصل می‌شود؟

(۱) کمتر به کسب درآمد از راه حرام متمایل خواهیم شد.

(۲) در زمره کسانی که راه را گم کرده‌اند، قرار نخواهیم گرفت.

(۳) به راه‌های انحرافی دل نخواهیم بست.

(۴) قدرت‌های دیگر در نظرممان کوچک خواهند شد.

۲۶۱- کدام یک از موارد زیر درباره احکام روزه شخص مکلف به روزه به درستی ذکر شده است؟

الف) کسی که غسل بر او واجب است، اگر عمدتاً تا اذان صبح غسل نکند یا اگر وظیفه‌اش تیمم است، عمدتاً تیمم نکند، نمی‌تواند روزه بگیرد.

ب) اگر روزه‌دار سهواً چیزی بخورد یا بیاشامد، روزه‌اش صحیح است ولی احتیاطاً باید قضای آن را به جای آورد.

ج) اگر کسی عمدتاً روزه ماه مبارک رمضان را نگیرد باید علاوه بر قضای روزه، ۶۰ روز روزه بگیرد و به ۶۰ فقیر طعام بدهد.

د) اگر کسی به واسطه عذری مانند بیماری نتواند روزه بگیرد و بعد از ماه رمضان عذرش برطرف شود و تا رمضان آینده عمدتاً قضا نکند، باید علاوه بر قضای روزه یک طعام به فقیر بدهد.

(۴) الف - د

(۳) ج - د

(۲) ب - ج

(۱) الف - ب

۲۶۲- پاک و باصفا شدن زندگی و حفظ آراستگی در طول شبانه‌روز تابع چه امری است؟

(۱) توجه داشتن به همه نیازها در حد مطلوب و صحیح

(۲) پرهیز از خودنمایی و افراط در آراستگی

(۳) تکرار دائمی نماز در شبانه‌روز

(۴) بهتر کردن وضع ظاهر و باطن و زیبا نمودن آن‌ها

۲۶۳- چگونه می‌توان عفاف یک فرد را شناخت و قرآن کریم فلسفه حجاب را چه می‌فرماید؟

(۱) از نوع پوشش - «یدنین علیهن من جلابیهن»

(۲) با دیدن رفتار - «یدنین علیهن من جلابیهن»

(۳) با دیدن رفتار - «إن یعرفن فلا یؤذین»

(۴) از نوع پوشش - «إن یعرفن فلا یؤذین»

۲۶۴- عزت به چه معناست و عبارت قرآنی «... بمثلها و ترهقهم ذلّة» در مورد چه کسانی است؟

- (۱) نفوذناپذیری و تسلیم نبودن - بدکاران
- (۲) متواضع و فروتن بودن - بدکاران
- (۳) نفوذناپذیری و تسلیم نبودن - نیکوکاران
- (۴) متواضع و فروتن بودن - نیکوکاران

۲۶۵- به ترتیب خواستگاه عدم تسلیم مؤمنان در مقابل خواسته‌های نامشروع، نشان از فهم دقیق کدام عبارت قرآنی دارد و بازتاب آن در کدام کلام علوی مشاهده می‌شود؟

- (۱) «من کاین یرید العزة فلله العزة جمیعاً» - «غیر خدا در نظرشان کوچک است.»
- (۲) «من کاین یرید العزة فلله العزة جمیعاً» - «خداوند تو را آزاد آفریده است.»
- (۳) «الذین احسنوا الحسنی و زیادة» - «خداوند تو را آزاد آفریده است.»
- (۴) «الذین احسنوا الحسنی و زیادة» - «غیر خدا در نظرشان کوچک است.»

۲۶۶- در نظر پیامبر عظیم الشان اسلام چه کسانی به آسمان نزدیک‌تر هستند؟

- (۱) کسانی که در برابر مستکبران و ظالمان یعنی عوامل بیرونی و هوی و هوس یعنی عوامل درونی می‌ایستند.
- (۲) کسانی که در سخت‌ترین شرایط هم عزت‌مندانه زندگی می‌کنند و هیچ‌گاه تن به ذلت و خواری نمی‌دهند.
- (۳) کسانی که همراه بندگی خداوند سبحان، تلاش کرده‌اند تا به عظمت خالق حکیم پی ببرند.
- (۴) کسانی که هنوز به گناه عادت نکردند و خواسته‌های نامشروع در وجود آن‌ها ریشه‌دار نشده است.

۲۶۷- کدام برنامه از برنامه‌های مهم در مورد تشکیل خانواده در اسلام است؟

- (۱) شناخت معیارها و شاخص‌های همسر مناسب
- (۲) انجام منظم عبادات، به خصوص نماز
- (۳) داشتن دوستان درستکار و سالم
- (۴) مشروع بودن عقدی که با زور باشد

۲۶۸- به ترتیب «ابتدایی‌ترین زمینه ازدواج»، «تجربه مسئولیت‌پذیری» و «تحکیم بخش وحدت روحی زن و شوهر» را می‌توان در کدام یک از اهداف ازدواج جاری دانست؟

- (۱) رشد و پرورش فرزندان - رشد اخلاقی و معنوی - انس با همسر
- (۲) پاسخ به نیاز جنسی - رشد اخلاقی و معنوی - رشد و پرورش فرزندان
- (۳) انس با همسر - رشد و پرورش فرزندان - پاسخ به نیاز جنسی
- (۴) انس با همسر - رشد و پرورش فرزندان - رشد اخلاقی و معنوی

۲۶۹- کدام مورد، توانمندی عاطفی بالای زنان و قدرت جسمی بیش‌تر مردان را به خوبی توضیح می‌دهد؟

- (۱) این تفاوت‌ها ناشی از ویژگی‌های انسانی است تا یک خانواده متعادل پدید آید.
- (۲) این تفاوت‌ها به جهت برعهده گرفتن وظایف مختلف است تا یک خانواده متعادل پدید آید.
- (۳) هدف واحدی که خداوند برای زن و مرد معین کرده است، سبب تفاوت در ویژگی‌های انسانی آن‌ها می‌شود.
- (۴) هدف واحدی که خداوند برای زن و مرد معین کرده است، ناشی از ویژگی‌های مشترک و خصوصیت‌های جسمی آن‌ها می‌باشد.

۲۷۰- پیامد پندار باطل «فراهم شدن همه امکانات زندگی» قبل از ازدواج از سوی برخی پدران و مادران چیست؟

- (۱) کشاندن فرزندان به گناه، آسیب رساندن به جامعه
- (۲) پژمرده شدن روح و روان، شکسته شدن شخصیت افراد
- (۳) گرفتار هیجانات و طغیان‌های غیراخلاقی شدن و گسترش بحران‌های اجتماعی
- (۴) افزایش فشارهای روحی و روانی، روابط نامشروع و آسیب‌های اجتماعی

هوش و استعداد معلّمی: همه رشته‌ها

* بر اساس متن زیر به دو پرسش بعدی پاسخ دهید.

«بودن یا نبودن، مسئله این است.» این جمله، گویی چکیده‌ای از رنج‌های وجودی انسان است؛ پرسشی بنیادین که در تاروپود هستی تنیده شده است و جوهر کشمکش‌های درونی و بیرونی آدمی را نمایان می‌کند. «بودن یا نبودن» تنها یک تردید زبانی نیست، بلکه بازتابی عمیق از مواجهه انسان با مفاهیم هستی، نیستی، معنا و پوچی است؛ چالشی که فلسفه، هنر و ادبیات را از دیرباز به خود مشغول داشته است و یافتن پاسخی قطعی برای آن، خود، شاید در گرو همین تردید ابدی باشد. این تردید، موتور محرک جست‌وجوی حقیقت و درک چرایی وجود ما در این جهان پررمزوراز است.

۲۷۱- متن بالا در بهترین حالت پاسخی به کدام گزینه است؟

- (۱) آیا تأثیر جمله «بودن یا نبودن، مسئله این است.» به ادبیات محدود است یا به علوم انسانی دیگر هم رسیده است؟
- (۲) جمله «بودن یا نبودن، مسئله این است.» به چه معناست و اهمیت آن در چیست؟
- (۳) جمله «بودن یا نبودن، مسئله این است.» از کیست و چرا بر جهان پس از خود تأثیرگذار قلمداد می‌شود؟
- (۴) آیا جمله «بودن یا نبودن، مسئله این است.» را می‌توان عصاره و اوج هنر نویسنده آن دانست؟

۲۷۲- کدام گزاره(ها) از متن بالا برداشت می‌شود؟

الف) پس از خلق جمله «بودن یا نبودن، مسئله این است.» بوده است که نخستین پرسش‌های حیاتی درباره چرایی بودن آدمی در این جهان مطرح شده است.

ب) هنر جمله «بودن یا نبودن، مسئله این است.» در آشکارسازی ذاتِ تقلّاهای روح آدمی و رویارویی او با مهمترین مسائل زندگی است.

ج) در جمله «بودن یا نبودن، مسئله این است.» واژه «بودن» از چون و چند ارزش زیست بامعنا می‌گوید و «نبودن» از پوچی.

- (۱) فقط «الف»
- (۲) «الف» و «ب»
- (۳) فقط «ج»
- (۴) «ب» و «ج»

* بر اساس متن زیر به دو پرسش بعدی پاسخ دهید.

تورم ممکن است به دلیل افزایش تقاضای کل، یعنی تورم ناشی از کشش تقاضا یا افزایش هزینه‌های تولید یعنی تورم ناشی از فشار هزینه باشد. تورم پیامدهای متعددی دارد، از جمله کاهش ارزش پس‌اندازها، کاهش توانایی برنامه‌ریزی اقتصادی برای خانوارها و کسب‌وکارها، و ایجاد ناامنی در بازار. کنترل تورم یکی از اهداف اصلی سیاست‌گذاری‌های پولی و مالی دولت‌ها است.

۲۷۳- اگر دولت برای کنترل تورم ناشی از فشار هزینه، سیاست‌های انقباضی شدیدی را برای کاهش تقاضای کل اعمال کند، چه پیامد احتمالی ناخوشایند و ناخواسته‌ای ممکن است رخ دهد؟

- (۱) افزایش سرمایه‌گذاری خارجی
- (۲) کاهش بیکاری و افزایش تولید
- (۳) رکود اقتصادی و افزایش بیکاری
- (۴) ثبات ارزش پول ملی

۲۷۴- کدام گزینه به بهترین شکل، ارتباط بین «کاهش ارزش پس‌اندازها» و «کاهش توانایی برنامه‌ریزی اقتصادی» را در زمان تورم توضیح می‌دهد؟

- (۱) کاهش ارزش پس‌انداز باعث می‌شود کسب‌وکارها وام‌های بیشتری دریافت کنند.
- (۲) پس‌اندازها ارزش خود را از دست می‌دهند و افراد به جای سرمایه‌گذاری، پول نقد بیشتری نگه می‌دارند.
- (۳) پول تورم‌زده قدرت خرید کمتری دارد، بنابراین برنامه‌ریزی بلندمدت با آن دشوارتر است.
- (۴) تورم باعث می‌شود قیمت‌ها ثابت بمانند و برنامه‌ریزی آسان‌تر شود.

* بر اساس متن زیر به دو پرسش بعدی پاسخ دهید.

نسبیت عام اینشتین، نظریه‌ای بنیادین در فیزیک است که گرانش را نه یک نیرو، بلکه انحنای فضا-زمان ناشی از حضور جرم و انرژی توصیف می‌کند. بر اساس این نظریه، اجرام پر جرم فضا-زمان اطراف خود را منحرف می‌کنند و این انحناء مسیر حرکت اجرام دیگر و حتی نور را تعیین می‌کند. پیامدهای نسبیت عام شامل وجود سیاهچاله‌ها، امواج گرانشی و انبساط کیهان است. این نظریه نه تنها درک ما را از گرانش و ساختار کلان کیهان متحول کرد، بلکه ابزاری قدرتمند برای توصیف پدیده‌های اخترفیزیکی فراهم آورد.

۲۷۵- بر اساس نظریه نسبیت عام اینشتین، گرانش به اساسی‌ترین شکل چگونه درک و تعریف می‌شود و این تعریف چه تمایز کلیدی با دیدگاه‌های پیشین، که گرانش را صرفاً یک نیرو می‌دانستند، ایجاد می‌کند؟

(۱) گرانش به عنوان یک نیروی جاذبه عمل می‌کند که بین اجرام دارای جرم رخ می‌دهد و شدت آن متناسب با حاصلضرب جرم‌ها و معکوس مجذور فاصله آنهاست، دقیقاً مشابه توصیف مکانیک کلاسیک نیوتن، با این تفاوت که اینشتین تأکید بیشتری بر ماهیت غیرفوری و سرعت محدود انتشار این نیرو دارد.

(۲) گرانش نه به عنوان یک نیروی مستقل، بلکه به عنوان یک پدیده هندسی ناشی از انحراف و خمیدگی فضا-زمان توسط حضور جرم و انرژی توصیف می‌شود؛ به طوری که اجرام مسیرهای منحنی را در این فضا-زمان خمیده دنبال می‌کنند که ما آن را به اشتباه به عنوان تأثیر یک «نیرو» درک می‌کنیم.

(۳) گرانش نتیجه تبادل ذرات فرضی است که بین اجرام دارای جرم منتقل می‌شوند و این تبادل ذرات است که باعث ایجاد نیروی جاذبه می‌شود، که این رویکرد چارچوبی برای ادغام گرانش با سایر نیروهای بنیادی طبیعت در یک نظریه میدان کوانتومی فراهم می‌آورد.

(۴) گرانش بیانگر تمایل ذاتی اجرام پر جرم به همگرایی و تجمع است که به دلیل وجود انرژی تاریک و ماده تاریک در کیهان تشدید می‌شود و باعث می‌شود ساختارهای بزرگ کیهانی مانند کهکشان‌ها و خوشه‌های کهکشانی شکل بگیرند، اما ماهیت دقیق این کشش هنوز کاملاً ناشناخته است.

۲۷۶- نویسنده در این متن، نسبیت عام اینشتین را چارچوبی برای تبیین گرانش و پدیده‌های کیهانی معرفی می‌کند. پیش فرض اصلی متن کدام است؟

(۱) گرانش پدیده‌ای کاملاً ناشناخته است و هنوز هیچ نظریه معتبری برای توضیح آن به وجود نیامده است.

(۲) نظریه‌های پیشین درباره گرانش قادر به توضیح کامل پدیده‌های کلان مقیاس کیهانی نبوده‌اند.

(۳) پدیده‌هایی مانند سیاهچاله‌ها و امواج گرانشی صرفاً مفاهیم نظری و اثبات نشده‌اند.

(۴) همه مفاهیم اخترفیزیک بدون استفاده از مفاهیم ریاضی و هندسی توضیح پذیر است.

۲۷۷- کدام گزینه از متن زیر برمی‌آید؟

«در مسابقه فوتبال فردا شب، رقابتی بین دو مربی خواهیم دید که یکی جوان و آینده‌دار است و دیگری باتجربه و صاحب سبک. سرمربی تیم آلمانی، یکی از بهترین سرمربیان دنیاست که یقیناً در فصل آینده از این تیم جدا می‌شود و احتمالاً به تیمی انگلیسی می‌پیوندد. او، همواره تشنه پیروزی است. در طرف مقابل، سرمربی انگلیسی نیز نشان داده است با تلاش و کوشش، می‌توان از بازیکنان جوان، بازیکنانی توانمند ساخت. با نتیجه بازی فردا شب، یکی از این دو تیم حذف شده خواهد بود.»

(۱) شخص سرمربی تیم انگلیسی، خود اهل کشور انگلستان نیست.

(۲) مربیان جوان صاحب سبک نیستند، تجربه سبک را به ارمغان می‌آورند.

(۳) فقط یکی از این دو تیم در مرحله بعدی مسابقات حاضر خواهد بود.

(۴) یکی از سرمربیان، سال آینده جای سرمربی تیم دیگر را خواهد گرفت.

* در چهار پرسش بعدی، اگر داده «الف» برای پاسخگویی به سؤال کافی بود گزینه «۱» را انتخاب کنید و اگر داده «ب» برای پاسخگویی کفایت می‌کرد، گزینه «۲». اگر برای پاسخگویی به هر دو داده «الف» و «ب» احتیاج داشتیم و به جواب می‌رسیدیم، گزینه «۳» را انتخاب کنید و اگر هر دو داده نیز برای پاسخگویی کافی نبود، گزینه «۴» را علامت بزنید.

۲۷۸- اختلاف سن دو فرزند یک خانواده، چند برابر اختلاف سن پدر و مادر آنهاست؟

الف) پدر از فرزند بزرگتر ۲۶ و مادر از فرزند کوچکتر ۳۲ سال بزرگتر است.

ب) فرزند اول پسر و فرزند دوم دختر است. پدر خانواده از مادر خانواده بزرگتر است.

۲۷۹- حاصل جمع دو عدد دورقمی فرضی، زوج است یا فرد؟

الف) یکی از عددها عدد اول و بزرگتر از ۹۰ است. عدد دوم زوج و کوچکتر از ۲۰ است.

ب) یکی از عددها رقم یکان ۷ و عدد دیگر رقم دهگان ۷ دارد.

$$x^3 + x^2 + x = ? \quad ۲۸۰-$$

$$\text{الف) } x + y - z = ۱۲$$

$$\text{ب) } x - y + z = ۶$$

$$\Delta + \bigcirc - \square = ? \quad , \quad 4\Delta + 2\bigcirc + \square = 24 \quad , \quad 2\Delta - \bigcirc + 3\square = 15 - 281$$

$$5\square - 4\bigcirc = 6 \quad (\text{الف})$$

$$\square = 2 \times \bigcirc \quad (\text{ب})$$

* در چهار پرسش بعدی، اگر مقدار «الف» بزرگتر بود گزینه «۱» و اگر مقدار «ب» بزرگتر بود گزینه «۲» را انتخاب کنید. اگر مقادیر «الف» و «ب» مساوی بودند گزینه «۳» را علامت بزنید و اگر با داده‌های موجود امکان مقایسه بین «الف» و «ب» نبود، گزینه «۴» را انتخاب کنید.

۲۸۲- خط «الف» از نقاط (۵,۲۵) و (۲,۱۰) در صفحه مختصات می‌گذرد.

(الف) عرض از مبدأ خط

(ب) طول از مبدأ خط

۲۸۳- شعاع سطح مقطع استوانه‌ای دو و ارتفاع آن سه برابر می‌شود.

(الف) نسبت حجم استوانه جدید به حجم استوانه قبلی

(ب) نسبت مساحت جانبی استوانه جدید به مساحت جانبی استوانه قبلی

۲۸۴- پدربزرگی تعدادی شکلات بین دو نوه‌اش تقسیم کرد. به شکلی که ابتدا $\frac{1}{3}$ را به نوه بزرگتر و سپس از شکلات‌های باقی‌مانده دوتا بیشتر از

نصف را به نوه کوچکتر داد.

(ب) شکلات‌های رسیده به نوه کوچکتر

(الف) شکلات‌های رسیده به نوه بزرگتر

۲۸۵- دو شخص با سرمایه اولیه یکسان، وارد دو سرمایه‌گذاری متفاوت شده‌اند. در سرمایه‌گذاری نخست، در پایان هر ماه به میزان سه درصد از سرمایه جاری به سرمایه اضافه می‌شود. در سرمایه‌گذاری دوم، در پایان هر روز، یک درصد از سرمایه جاری به سرمایه اضافه می‌شود. هیچ‌کدام از دو سرمایه‌گذار، نه پولی به سرمایه خود اضافه و نه از آن برداشت می‌کنند. پس از شش ماه . . .

(ب) سرمایه شخص دوم

(الف) سرمایه شخص نخست

۲۸۶- به‌جز مثلث‌های رنگی، چند مثلث در شکل زیر هست که در ضلع یا بخشی از ضلع و نه صرفاً در رأس با حداقل بخشی از یکی از ضلع‌های یکی از

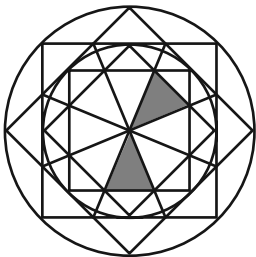
مثلث‌های رنگی، اشتراک داشته باشند؟

(۱) ۸

(۲) ۱۰

(۳) ۱۲

(۴) ۱۴



۲۸۷- به‌جز خود مربع رنگی، چند مستطیل در شکل زیر هست که در ضلع یا بخشی از ضلع و نه صرفاً در رأس با مربع رنگی اشتراک داشته باشند؟ دقت

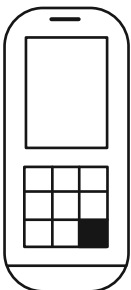
کنید هر مربع نوعی مستطیل است.

(۱) ۲۱

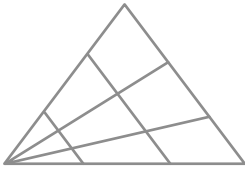
(۲) ۲۰

(۳) ۱۹

(۴) ۱۸



۲۸۸- چند مثلث در شکل زیر هست؟



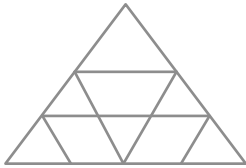
۱۸ (۱)

۱۹ (۲)

۲۰ (۳)

۲۱ (۴)

۲۸۹- چند مثلث در شکل زیر هست؟



۱۰ (۱)

۱۱ (۲)

۱۲ (۳)

۱۳ (۴)

۲۹۰- چند دایره کامل در شکل زیر دیده می‌شود؟





پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۱۴ فروردین ماه ۱۴۰۵



فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده فیلم‌ها در سایت کانون، کد روبه‌رو
را با دوربین تلفن همراه خود اسکن کنید.

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
محمد بحیرایی، احمد حسن زاده فرد، علی حسینی نوه، نیکو دکامین، شکیب رجبی، نسترن صمدی، هادی فولادی، علی قهرمان زاده، محمد نظامی	ریاضی و آمار
سید علیرضا احمدی، امیرحسین اشتیری، حسن اصحابی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، امیرحسین سعیدی پور، فرهاد فروزان کیا، مجتبی فرهادی، الهام محمدی، هومن نمازی	علوم و فنون ادبی
رانیا امیری، ریحانه امینی، آریتا بیدقی، امیرحسین خزایی، فاطمه رضائیان، سینا غلامی، فاطمه قریبیان، سید آرش مرتضائی فر	جامعه شناسی
ولی برجی، ابوالفضل تاجیک، مجید بیگلری، عمار تاجبخش، ابوطالب درانی، رضا راشدنیا، محمد رضا سوری، امیرحسین شکوری، مصطفی قدیمی فرد، روح الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی	عربی زبان قرآن
فاطمه احمدی، علیرضا پدرام، یاسین ساعدی، فاطمه عزیزی، مهدی کاردان، امیرحسین کاروین، سید آرش مرتضائی فر	تاریخ و جغرافیا
حسین آخوندی راهنماچی، موسی اکبری، جواد پاکدل، سبا جعفرزاده صابری، نیما جواهری، موسی سپاهی، حمید سودیان، امیرمحمد قلعه کاهی، علی معزی، فیروز نژادنجف	فلسفه

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی و آمار	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی عرشیا محمدی	مسئول درس: الهه شهبازی ویراستار: مهسا محمدنیا، معصومه صنعت کار، سجاد سلیمی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی نژاد	سیدعلیرضا احمدی فرهاد علی نژاد	زهره توکلی	مسئول درس: فریبا رنوقی ویراستار: محسن جمشیدی، امیرمحمد کاماسی، مهدی یعقوبیان
جامعه شناسی	سید آرش مرتضائی فر	سید آرش مرتضائی فر	امیرحسین کاروین	مسئول درس: سجاد حقیقی پور ویراستار: سیدمجتبی رضا زاده، علی ابراهیمی آرائی، زهره شمسایی
عربی زبان قرآن	احسان کلاته عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	مسئول درس: لیلا ایزدی ویراستار: زهره شمسایی
تاریخ و جغرافیا	محمد مهدی یعقوبی	محمد مهدی یعقوبی	علیرضا سالمی	مسئول درس: محمد صدرا پنجه پور ویراستار: محمدحسن سعیدی
فلسفه	فرهاد علی نژاد	فرهاد علی نژاد	امیرمحمد قلعه کاهی ایمان کلاته عربی	مسئول درس: سوگند بیگلری ویراستار: علی بدری

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروفچین و صفحه آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.



ریاضی و آمار (۳)

۱- گزینه «۱»

(معمد بفرمایی)

دو مهره همرنگ می‌تواند قرمز یا آبی یا سبز باشد. پس:

$$\binom{3}{2} + \binom{4}{2} + \binom{3}{2} = 3 + 6 + 3 = 12$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

۲- گزینه «۲»

(معمد بفرمایی)

اعداد اول یک رقمی $\{2, 3, 5, 7\}$

$$n(S) = \binom{4}{2} = \frac{4!}{2! \times 2!} = \frac{4 \times 3}{2} = 6$$

$$A = \{(2, 5), (3, 7), (5, 7)\}$$

$$n(A) = 3 \Rightarrow P(A) = \frac{3}{6} = \frac{1}{2}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۳)

۳- گزینه «۴»

(شکلیب ریعی)

دو تاس در ۶ حالت یکسان و در ۳۰ حالت غیر یکسان ظاهر می‌شوند، پس:

$$n(S) = 6 \times 6 + 30 \times 2 = 96$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۵)

۴- گزینه «۲»

(معمد بفرمایی)

$$A \cap B = \emptyset \Rightarrow B, A \text{ ناسازگارند.}$$

$$\Rightarrow P(A \cup B) = P(A) + P(B)$$

$$P(A) = 1 - P(A') = 1 - 0/3 = 0/3$$

$$\Rightarrow P(A \cup B) = 0/3 + 0/15 = 0/15$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۷)

۵- گزینه «۳»

(نیکو دکامیرن)

$$n(S) = 2^3 = 8$$

$$A = \{(پ, پ, پ), (پ, د, د), (د, د, د)\}$$

$$B = \{(د, د, پ), (د, پ, د), (پ, د, د), (د, د, د)\}$$

$$A \cap B = \{(د, د, د)\}$$

$$\Rightarrow n(B - A) = n(B) - n(A \cap B) = 4 - 1 = 3$$

$$\Rightarrow P(B - A) = \frac{3}{8}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۷)

۶- گزینه «۴»

(معمد بفرمایی)

در الگوی داده شده داریم:

$$a_1 = 1 = \frac{1 \times 2}{2} = 1$$

$$a_2 = 3 = \frac{2 \times 3}{2} = 3$$

$$a_3 = 6 = \frac{3 \times 4}{2} = 6$$

$$\Rightarrow a_n = \frac{n(n+1)}{2}$$

$$\Rightarrow \frac{n(n+1)}{2} = 28 \Rightarrow n(n+1) = 56 = 8 \times 7$$

$$\Rightarrow n = 7$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطی، صفحه ۶۰)

۷- گزینه «۴»

(نسترن صمدی)

$$a_3 = a_2 + 2a_1 = 2 + 2 \times 2 = 6$$

$$a_4 = a_3 + 2a_2 = 6 + 2 \times 2 = 10$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطی، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۸)

۸- گزینه «۳»

(هاری فولادی)

$$P(B) = 1 - P(B') = 1 - \frac{5}{8} = \frac{3}{8}$$

$$\frac{B, A}{\text{ناسازگار}} \rightarrow P(A \cup B) = P(A) + P(B) = \frac{3}{7} + \frac{3}{8} = \frac{24 + 21}{56} = \frac{45}{56}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۶ تا ۲۲)

۹- گزینه «۱»

(معمد نظامی)

فرض کنیم x راه بین A و E وجود دارد. حال برای سفر از A به B حالت‌های مختلفی وجود دارد که در مجموع ۵۰ حالت‌اند و عبارتند از:

$$A \rightarrow C \rightarrow B: 2 \times 4 = 8 \text{ حالت}$$

$$A \rightarrow E \rightarrow B: x \times 3 = 3x \text{ حالت}$$



(اعمر حسن زاده فرید)

گزینه ۴» ۱۳

اعداد تخصیص داده شده به هر شخص، مجموع دو تاس است.

مجموع دو تاس ۷ باشد، ۶ حالت مختلف می‌تواند داشته باشد. لذا احتمال برنده شدن شماره ۷ از همه بیشتر است.

مجموعه دو تاس	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱	۱۲
تعداد حالت‌های ممکن	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۵	۴	۳	۲	۱

 $\{(1,6), (6,1), (2,5), (5,2), (3,4), (4,3)\}$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۲۱)

(علی حسینی نوه)

گزینه ۱» ۱۴

می‌دانیم تعداد کل مهره‌ها ۹ عدد است، که ما به تصادف ۴ مهره خارج کردیم پس تعداد اعضای فضای نمونه برابر است با:

$$\binom{9}{4} = \frac{9!}{(9-4)!4!} = \frac{9 \times 8 \times 7 \times 6}{4 \times 3 \times 2 \times 1} = 126$$

حالات مطلوب برابر است با:

$$\binom{2}{1} \times \binom{3}{1} \times \binom{4}{2} = 2 \times 3 \times 6 = 36$$

$$\binom{2}{1} \times \binom{3}{2} \times \binom{4}{1} = 2 \times 3 \times 4 = 24$$

$$\binom{2}{2} \times \binom{3}{1} \times \binom{4}{1} = 1 \times 3 \times 4 = 12$$

$$\Rightarrow n(A) = 36 + 24 + 12 = 72$$

$$P(A) = \frac{72}{126} = \frac{4}{7}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۱۶ تا ۲۷)

(هاری فولادی)

گزینه ۴» ۱۵

دقت کنید که ضابطه دنباله a_n را نداریم و دنباله a_{2n-1} بیان شده است. ابتدا در رابطه b_n ، b_4 را می‌یابیم یعنی:

$$n = 4: b_4 = a(4 + a_{(2+3)})$$

بنابراین ابتدا باید a_5 را بیابیم. $2n-1=5$ بنابراین $n=3$ یعنی باید در رابطه $a_{2n-1} = 2n+5$ به جای n ، عدد ۳ را قرار دهیم.

$$n = 3: a_5 = 2 \times 3 + 5 = 11$$

$$b_4 = a_{4+1} = a_5$$

$$A \rightarrow D \rightarrow B: 3 \times 1 = 3 \text{ حالت}$$

$$A \rightarrow D \rightarrow E \rightarrow B: 3 \times 3 \times 3 = 27 \text{ حالت}$$

$$8 + 3x + 3 + 27 = 50 \rightarrow 3x = 12 \rightarrow x = 4$$

پس می‌توان گفت بین دو شهر E و A، ۴ راه قرار دارد.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۳ و ۱۱)

گزینه ۳» ۱۰

(علی قهرمان زاده)

$$\binom{n}{3} = \frac{10}{21} \binom{n}{5}$$

$$\frac{n!}{3! \times (n-3)!} = \frac{10}{21} \times \frac{n!}{(n-5)! \times 5!}$$

$$\frac{1}{6 \times (n-3)(n-4)(n-5)!} = \frac{10}{21 \times (n-5)! \times 120}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{6(n-3)(n-4)} = \frac{1}{21 \times 12}$$

$$\Rightarrow \frac{1}{(n-3)(n-4)} = \frac{1}{42}$$

$$\Rightarrow (n-3)(n-4) = 42$$

$$\Rightarrow n-3=7$$

$$n=10 \Rightarrow \binom{10}{2} = \frac{10 \times 9}{2} = 45$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

گزینه ۳» ۱۱

(اعمر حسن زاده فرید)

$$n(A) = \binom{6}{2} \binom{9}{1} + \binom{6}{3} \binom{9}{0}$$

$$= 15 \times 9 + 20 = 155$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

گزینه ۳» ۱۲

(شکلب ریسی)

دو حالت داریم:

(۱) یکان زوج باشد:

$$3 - \frac{4}{\text{زوج}} - \frac{2}{\text{زوج}} - \frac{3}{\text{زوج}} = 72$$

(۲) یکان فرد باشد:

$$\frac{3}{\text{زوج}} - \frac{3}{\text{زوج}} - \frac{3}{\text{زوج}} - \frac{2}{\text{زوج}} = 54$$

$$\xrightarrow{\text{اصل جمع}} 72 + 54 = 126$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

همچنین طبق نمودار، انحراف معیار برابر با $\sigma = 7 - 5 = 2$ است، پس:

$$\sigma = \sqrt{\frac{\text{مجموع مربعات اختلاف داده‌ها از میانگین}}{\text{تعداد داده‌ها}}}$$

$$\Rightarrow 2 = \sqrt{\frac{S}{12}} \Rightarrow 4 = \frac{S}{12} \Rightarrow S = 48$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۳۵)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۱۹- گزینه «۱»

مشخص می‌کنیم که هر مورد مربوط به کدام مرحله از چرخه آمار است:

الف) تبدیل اطلاعات توصیفی به اطلاعات کمی تا حد ممکن مربوط به گام «طرح و برنامه‌ریزی» است.

ب) در مرحله «تحلیل داده‌ها»، معیارهای گرایش به مرکز و معیارهای پراکندگی مناسب را ارائه می‌دهیم، پس استفاده از میانه و دامنه میان‌چارکی مربوط به مرحله «تحلیل داده‌ها» است.

پ) در گام اول یا «بیان مسئله» با توجه به اهداف، بودجه، زمان و دیگر شرایط موجود، جامعه آماری را محدود و هدف مطالعه را مشخص می‌کنیم. بنابراین محدود کردن جامعه مربوط به مرحله بیان مسئله است.

ت) برای توصیف داده‌های کیفی (اسمی یا ترتیبی) گزارش درصد باید همیشه با گزارش تعداد باشد تا نتایج به درستی منعکس شود. این کار در زمان ارائه معیارها، نمودارها و دیگر نتایج آماری یعنی مرحله تحلیل داده‌ها انجام می‌شود.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۳۱ تا ۳۷)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۲۰- گزینه «۲»

در داده‌های گروه A، داده ۳۱ با بقیه داده‌ها اختلاف زیاد دارد، پس داده دورافتاده است. در نتیجه برای داده‌های گروه A معیار پراکندگی مناسب دامنه میان‌چارکی است، زیرا کمتر تحت تأثیر داده دورافتاده قرار می‌گیرد. داده‌های گروه B داده دور افتاده ندارند، پس معیار گرایش به مرکز مناسب برای آن‌ها میانگین است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۳۴)

در مرحله بعد باید a_{15} را بیابیم که برای این کار کافی است $2n - 1 = 15$ را حل کنیم تا مشخص شود به جای n چه مقداری قرار دهیم تا a_{15} تولید شود.

$$2n - 1 = 15 \Rightarrow n = 8$$

$$n = 8: a_{2n-1} = 2n + 5 \Rightarrow a_{15} = 2 \times 8 + 5 = 21$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۹)

(علی قهرمان‌زاده)

۱۶- گزینه «۲»

$$a_n = \frac{n^3 + 8n^2 + 12n}{n^3 + 9n^2 + 14n} = \frac{n(n^2 + 8n + 12)}{n(n^2 + 9n + 14)} = \frac{n(n+6)(n+2)}{n(n+7)(n+2)}$$

$$a_n = \frac{n+6}{n+7} = \frac{26}{27} \Rightarrow 27n + 162 = 26n + 182$$

$$\Rightarrow n = 20$$

(ریاضی و آمار (۳)، الگوهای قطعی، صفحه‌های ۵۲ تا ۵۹)

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور خارج از کشور ۹۹)

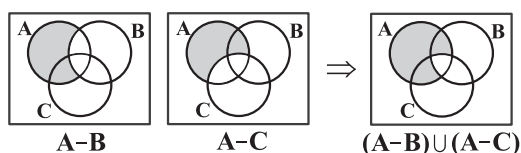
۱۷- گزینه «۴»

دقت کنید که گزینه‌های (۲) و (۳) یکسان هستند.

$$A - (B \cap C) = A \cap (B \cap C)' = A \cap (B' \cup C')$$

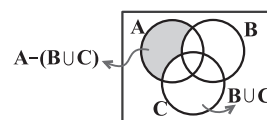
وقتی این دو گزینه یکسان هستند، طبیعتاً پاسخ سؤال نیستند.

گزینه (۱) هم درست است، زیرا:



اما گزینه (۴) نادرست است،

زیرا در شکل مقابل، مجموعه $A - (B \cup C)$ نشان داده شده است.



(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه ۱۸)

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

۱۸- گزینه «۴»

با توجه به نمودار، میانگین داده‌ها ۵ است. از رابطه میانگین، تعداد داده‌ها را به دست می‌آوریم:

$$\text{مجموع داده‌ها} = \frac{\text{میانگین}}{\text{تعداد داده‌ها}} \Rightarrow 5 = \frac{60}{n} \Rightarrow n = 12$$

علوم و فنون ادبی (۳)

۲۱- گزینه «۱»

(عزیز الیاسی پور)

فقط مورد «ه» اشتباه است. «دوره‌های بعد از آن» صحیح است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۲)

۲۲- گزینه «۲»

(امیر حسین اشتری)

عوامل ایجاد نهضت بازگشت ادبی ۳ مورد هستند که در گزینه‌های «۱» و «۳» ذکر شده‌اند.

عبارت گزینه «۲» از «عوامل» ایجاد نهضت بازگشت نیست، بلکه شرایط کلی رخ دادن بازگشت ادبی را ذکر کرده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۳)

۲۳- گزینه «۳»

(سعید معفری)

الف) کسانی چون قائم مقام فراهانی، ناصرالدین شاه قاجار، عبدالرحیم طالبوف، میرزا آقاخان کرمانی، زین‌العابدین مراغه‌ای، علامه دهخدا و چند تن دیگر از نویسندگان از پیشگامان نثر ساده این دوره بودند.

ب) مجله «بهار» که نشریه‌ای ادبی محسوب می‌شد در سال‌های مشروطه به وسیله میرزا یوسف خان اعتصامی آشتیانی، پدر پروین اعتصامی، منتشر شد. (رد گزینه‌های ۲ و ۴)

پ) نویسندگان ایرانی نوشتن رمان (داستان بلند) به مفهوم امروزی را از طریق ترجمه رمان‌های تاریخی غربی آغاز کردند.

ت) دهخدا در رواج نثر ساده و عامیانه که بعدها در داستان‌های محمدعلی جمال‌زاده و صادق هدایت به کار رفت نقش مؤثری داشت. (رد گزینه ۱)

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۸)

۲۴- گزینه «۲»

(حسن اصحابی)

شعر از تصنیفی سروده عارف قزوینی انتخاب شده است که اطلاعات گزینه «۲» درباره اشعار او درست است.

بررسی گزینه‌های نادرست:

گزینه «۱»: عارف قزوینی شاعر سبک بیداری (عهد مشروطیت) است، نه بازگشت ادبی.

گزینه «۳»: شاعران سبک بازگشت ادبی سبک خراسانی و عراقی را مورد توجه قرار دادند. از میان شاعران دوره بیداری نیز گروه متعهد به سنت‌های ادبی تا حدی به زبان پرصلابت گذشته وفادار ماندند.

گزینه «۴»: این عبارت درباره فرخی یزدی است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۷، ۴۲، ۴۳ و ۴۷)

۲۵- گزینه «۲»

(الحام مومری)

تنها یک مورد در صورت سؤال از ویژگی‌های سبکی شعر عصر بیداری نیست:

- مضامین کلی و ذهنی، مسائل اخلاقی، عارفانه‌سرایی و غزل‌گویی که با ساخت فرهنگ و جامعه گذشته ما هماهنگ بود، تا حد زیادی کارایی خود را از دست داد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۴)

۲۶- گزینه «۲»

(مجتبی فرهادی)

مورد «الف» و «ج» نادرست است:

الف) این موارد ذیل ویژگی‌های زبانی شعر عصر بیداری ذکر شده‌اند، نه ویژگی‌های فکری.

ج) بحث قالب‌های شعری ذیل ویژگی‌های ادبی شعر دوره بیداری قرار می‌گیرد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۳ تا ۴۵)

۲۷- گزینه «۴»

(مجتبی فرهادی)

نمایشنامه‌نویسی نوع ادبی جدیدی در ایران به شمار می‌رود و با این شکل غربی‌اش در ادب کهن سابقه‌ای ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۲۸- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

در نثر قائم مقام عبارات کوتاه گاه موزون و مسجع هستند که در متن گزینه «۳» به وضوح قابل مشاهده است. اما استفاده از اصطلاحات ساده و عامیانه و زبان طنزآمیز از ویژگی‌های سبک دهخدا است که در عبارات گزینه‌های

نیکانجامی آن از نظر شاعر را می‌توان یک واقعیت قلمداد کرد. پس در این بیت تضاد داریم نه تناقض.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: روح‌الله لقب عیسی نبی است. معجزه او دم روح‌بخشی بود که مردگان را زنده می‌کرد. شاعر در این بیت تصویری متناقض از مرگی که به جهت دم روح‌الله رخ داده است، ترسیم می‌کند.

گزینه «۳»: اینکه راهنمایان ره گم کنند، متناقض یکدیگرند.

گزینه «۴»: در دارالدوای خاک (زمین را به سرزمین مداوا و بهبودی تشبیه کرده است). هیچ تنی سالم نیست. دارالدوا یعنی سرزمین مداوا. در دارالدوا، منطقاً باید همه بهبود بیابند، نه این‌که هیچ تنی درست و سالم نباشد.

(علوم و فنون ادبی، بریع)

۳۱- گزینه «۱» (سیرعلیرضا احمدری)

استعاره مصرحه: «این ره» استعاره از مسیر عشق / تناقض: اینکه چاره لغزیدن، عصایی از جنس بی‌خودی باشد. / اسلوب معادله: مصراع دوم مصداقی است از مصراع اول. / تشبیه: عصای بی‌خودی

علت رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: بیت فاقد جناس است.

گزینه «۳»: بیت فاقد لفونشر است.

گزینه «۴»: بیت فاقد اغراق است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۲- گزینه «۱» (سیرعلیرضا احمدری)

«الف» تشبیه: زلف چلیپا (چلیپا: صلیب) / تضاد: گمشده و پیدا

«ب»: جناس ناهمسان اختلافی: ختا و خطا / تشبیه: یار به آهو مانند شده است.

«ج»: تشبیه: گندم خال و زلف شیطان صفت / تلمیح: اشاره به ماجرای وسوسه شدن انسان توسط شیطان

«د»: استعاره: لعل: لب

«ه»: تلمیح: اشاره به ماجرای دیدار حضرت موسی (ع) و خدا در کوه طور و آیه ۱۴۲ سوره مبارکه اعراف (...قَالَ رَبِّ ارْنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ قَالَ لَنْ تَرَانِي...) / مجاز: «رخ» کل وجود یار

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

«۲» و «۴» قابل مشاهده است. در گزینه «۱» نیز عبارت از طبقات الصوفیه اثر خواجه عبدالله انتخاب شده که گرچه موزون و مسجع است، اما تفاوت‌های اساسی آن با نثر قائم‌مقام در دشواری و کهن‌بودن زبان متن مشخص است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۲۹- گزینه «۲»

(حسن اصحابی)

ویژگی‌های زبانی این بیت مطابق سبک خراسانی است و به لحاظ فکری هم نشانی از مضامین دوره بیداری در آن نیست. بیت از شاهنامه انتخاب شده است.

بررسی گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: توجه به قشر ضعیف و کارگر نمونه بارز توجه به مردم و خواسته‌های توده مردم است که در دوره بیداری مورد توجه بود.

گزینه «۳»: بیت از زبان زندانی‌ای است که آرزوی آزادی دارد و امیدش اندک است. زبان پرصلابت این بیت مطابق با ویژگی اشعار گروه شاعران سنت‌گرا در دوره بیداری است و مضمون آزادی هم از مضامین ویژه در شعر بیداری است.

گزینه «۴»: وطن‌پرستی و دفاع از حقوق ملت از مضامین این سبک است. بیت از ملک‌الشعرای بهار است و درباره ستم‌های دشمنان بر مردم ایران سروده شده است.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۴)

۳۰- گزینه «۲»

(سیرعلیرضا احمدری)

این که زاهد می‌کشیدن را از آغاز، بد می‌پنداشت درحالی که از نظر شاعر این کار، نیکانجام است تناقض ندارد. در تناقض هم‌زمانی و تلاقی دو وصف متناقض، شرط است؛ این درحالی است که در این بیت شاعر معتقد است شراب‌نوشی نیک است، ولی زاهد آن را بد می‌داند.

تکنه: این که دو شخص درباره یک واقعیت قطعی اختلاف نظر بنیادین داشته باشند تناقض دارد. مثلاً اگر شاعر بگوید: «شراب حلال است»، ولی زاهد آن را حرام بدانند، در این صورت نظر شاعر دارای پارادوکس است، ولی در بیت مورد بحث، نه بدی شراب از نظر زاهد یک امر واقعی است و نه

۳۳- گزینه «۳»

(فرهاد فرورزان کیا)

الف) پارادوکس: بیگانه الفت، متناقض نما است.

ساختار آن «کلمه متضاد + کسره + کلمه متضاد» است.

ب) لف و نشر: عاشقی: (لفّ یک نیک‌نامی: (لف دو؛ سنگ: (نشر یک سبزو: (نشر دو)

باور سعدی این است که عاشقی (مثل) سنگ است و نیک‌نامی (مثل) سبزو؛ همان‌طوری که سنگ، سبزو را می‌شکند، عاشقی هم نیک‌نامی را از میان برمی‌دارد.

ج) تشبیه: شاخه مانند زندانی می‌شود، تشبیه است.

نکته تکمیلی: شاعر دلیل زندانی شدن میوه را در پنداری شاعرانه با حسن تعلیل بیان می‌کند. تلمیح بیت نیز کاملاً آشکار است.

د) تلمیح: اشاره به روز «آلست» است؛ روزی که خداوند به فرزندان آدم خطاب کرد: «آلست برّکم»، یعنی آیا من پروردگار شما نیستم؟ آدمیان گفتند: بلی. البته «الست» گاهی به معنای روز ازل نیز آمده است.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۴- گزینه «۳»

(فرهاد فرورزان کیا)

تلمیح: داستان خسرو و شیرین

لف و نشر: کوهکن و پرویز (لف یک و دو)، عشق و هوس (نشر یک و دو) تضاد: عشق و هوس.

تشریح گزینه‌های دیگر:

در بیت دوم تضمین وجود ندارد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) ضمناً تناقض در بیت دوم مشاهده نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی، بریع)

۳۵- گزینه «۴»

(رضا رنبری)

خوانش دقیق صورت سؤال، اساسی‌ترین گام در حل تست به شمار می‌آید. در این پرسش، بی‌توجهی به واژه «تماماً» می‌تواند موجب خطا شود؛ زیرا سؤال بی‌تی را می‌طلبد که همه آرایه‌های ذکرشده در برابر آن نادرست باشد، نه فقط یکی از آن‌ها. با توجه به این نکته، ابیات را بررسی می‌کنیم:

گزینه «۱»: در این بیت، «نقل» و «باده» به «سرشک تلخ» تشبیه شده‌اند که هر دو از نوع تشبیه‌های پوشیده و مفهومی به شمار می‌آیند. همچنین «لعل لب» و «لب می‌گون» نیز در شمار تشبیه‌ها قرار می‌گیرند؛ بنابراین در مجموع چهار تشبیه در بیت دیده می‌شود. در بیت استعاره مشاهده نمی‌شود.

گزینه «۲»: واژه «سینه» در اینجا مجاز از دل یا قلب است و تعبیر «مرده‌دلان» کنایه از کسانی است که از عشق و شور عاشقانه بی‌بهره‌اند.

گزینه «۳»: ترکیب «با خون طهارت نمودن» نشان‌دهنده آرایه پارادوکس است و بیت فاقد آرایه تلمیح می‌باشد.

گزینه «۴»: در این بیت تلمیحی دیده نمی‌شود؛ اما «انگشت قبض» و «انگشت بسط» نمونه‌ای از استعاره هستند. شایان توجه است که در تشخیص تعداد اضافه‌ها، نقش «واو» اهمیت ویژه‌ای دارد.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۶- گزینه «۱»

(الهام ممردی)

معنای بیت اول: دل‌های شکسته که از درد و داغ عشق محبوب ازلی لبریزند، محل تجلی نور معشوق ازلی هستند و معشوق آنان را مورد عنایت خود قرار می‌دهد و آن را عمارت می‌کند. دل عاشق نیز همچون ماه است که تا از درد و غم مثل هلال، لاغر نگردد، درست و کامل نمی‌شود.

آرایه‌ها: تناقض: درستی از شکست داشتن در عالم واقع، معمول و معقول نیست و تناقض دارد. تلمیح: اشاره به حدیث پیامبر (ص): «أَنَا عِنْدَ الْمُنْكَسِرَةِ الْقُلُوبِ لَأَجَلِي»

معنای بیت دوم: این حکایت عجیب را بشنو که یار من که عیسی‌وار دم جان‌بخش داشت، از طالع وارون (بد) من، مرا با همان دم جان‌بخش کشت. آرایه‌ها: تناقض: کشتن با دم جان‌بخش، تناقض دارد. تلمیح: اشاره به دم حضرت عیسی (ع) است که با آن مردگان را زنده می‌کرد.

(علوم و فنون ادبی، بیان و بریع)

۳۷- گزینه «۳»

(مفسر امیری)

الف) «مست» و «هشیار» تضاد دارند.

ب) تلمیح دارد به داستان حضرت خضر که به آب بقا دست یافت و جاودانه شد.

ج) شاعر (سیف فرغانی) مصراع دوم را از سعدی تضمین کرده است.

د) لفها: صورت و معنی - نشرها: کوه و چرخ / ساکن و روان

ه) از تنزل، ترقی یافتن متناقض نماست.

(علوم و فنون ادبی، بریج)

۳۸- گزینه «۲»

(سیدعلیرضا امیری)

وزن بیت «الف» و «د»: مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن

وزن بیت «ب»: مفعول مفاعیل مفاعیل فعل

وزن بیت «ج»: مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن

وزن بیت «ه»: مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۳۹- گزینه «۱»

(سیدعلیرضا امیری)

وزن بیت گزینه «۱»، «مفعول مفاعیلن مفاعیلن» است. وزنی ناهمسان که قابلیت دسته‌بندی به صورت «مستفعل فاعلات مفعولن» را نیز دارد.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: وزن بیت «فاعلاتن مفاعیلن فعلن» است و قابلیت دسته‌بندی هجایی دیگری ندارد.

گزینه «۳»: وزن بیت «مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فعلن» است و قابلیت دسته‌بندی هجایی دیگری ندارد.

گزینه «۴»: وزن بیت «مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن» قابلیت دسته‌بندی هجایی دیگری ندارد.

اوزانی که با رکن مفعول شروع می‌شوند، دو دسته‌بندی هجایی دارند.

دو دسته از اوزان دسته‌بندی هجایی دوگانه‌ای دارند:

الف) اوزانی که با رکن «مفعول» شروع می‌شوند:

مفعول مفاعیلن فعولن = مستفعل فاعلات فعلن (هر دو ناهمسان)

مفعول فاعلات مفاعیل فاعلن = مستفعلن مفاعیل مستفعلن فعل (هر دو ناهمسان)

مفعول مفاعیل مفاعیل فعل = مستفعل مستفعل مستفعل فعل (هر دو ناهمسان)

مفعول مفاعیلن مفعول مفاعیلن = مستفعل مفعولن مستفعل مفعولن (هر دو همسان)

مفعول فاعلاتن مفعول فاعلاتن = مستفعلن فعولن مستفعلن فعولن (هر دو همسان)

مفعول مفاعیل مفاعیل فعولن = مستفعل مستفعل مستفعل مستف (اولی ناهمسان و دومی همسان)

مفعول مفاعیل مفاعیل فعل = مستفعل مستفعل مستفعل فعل (اولی ناهمسان و دومی همسان)

توجه داشته باشید که وزن «مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن» و وزن «مستفعلن مستفعلن مستفعلن فعل» با (U - -) شروع می‌شوند، ولی استثنائاً دو برش هجایی ندارند.

ب) وزن‌های دوری خاصی مثل:

فاعلن مفاعیلن فاعلن مفاعیلن = فاعلات مفعولن فاعلات مفعولن (هر دو همسان)

فاعلاتن فاعلن فاعلاتن فاعلن = فاعلن مستفعلن فاعلن مستفعلن (هر دو همسان)

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۰- گزینه «۳»

(رضا رنپیری)

در بیت صورت سؤال یک مورد حذف همزه در «خسرو از» مشاهده می‌شود. وزن: فاعلاتن فاعلاتن فاعلن

گزینه «۳»: فقط یک مورد حذف همزه در «خُف تست» مشاهده می‌شود. وزن: مفعول مفاعیلن مفاعیلن

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دقت کنید که در «کند از» با توجه به وزن بیت، حذف همزه نداریم. وزن: مستفعلن مستفعلن مستفعلن مستفعلن



خا	ک	پا	یت	می	ن	با	شم
—	U	—	—	—	U	—	—
بر	د	ل*	نا	زک	غ	با	ری
—	U	—	—	—	U	—	—
فاعلاتن				فاعلاتن			

هجای دوم مصراع اول: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

هجای پنجم مصراع اول: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

هجای یازدهم مصراع دوم: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

گزینه «۲»:

ج	ها	نر	فت	ن	و*	آ	شو
U	—	—	—	U	—	—	—
آ	گر	ن	رو	ی	شه	را	شو
U	—	—	—	U	—	—	—
مفاعیلن				مفاعیلن			

ب	یک	چن	دی	ب	را	سو	دی
U	—	—	—	U	—	—	—
ب	چش	م*	فت	ن	ان	گی	زت
U	—	—	—	U	—	—	—
مفاعیلن				مفاعیلن			

* هجای ششم مصراع اول: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

* هجای دوم مصراع اول: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

* هجای یازدهم مصراع دوم: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

گزینه «۴»:

ف	نا	را	دا	م	تس	کین	خان
U	—	—	—	U	—	—	—
ک	در	هر	ذر	ر	چش	م*	آ
U	—	—	—	U	—	—	—
مفاعیلن				مفاعیلن			

د	ام	بی	دل	ا	زین	غا	فل
U	—	—	—	U	—	—	—
هو*	یی	دا	رد	غ	با	ر*	من
U	—	—	—	U	—	—	—
مفاعیلن				مفاعیلن			

هجای هفتم مصراع دوم: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

هجای نهم مصراع دوم: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند

هجای پانزدهم مصراع دوم: بلند تلفظ کردن مصوت کوتاه

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

گزینه «۲»: در این بیت نیز با توجه به وزن واژه «مفاعیلن»، حذف همزه

نداریم./ وزن: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

گزینه «۴»: حذف همزه در «عشق آری» و «کیود اینجا» رخ داده است./

وزن: مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن مفاعیلن

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۱- گزینه «۳»

(رضا، نهمی)

وزن بیت: مفاعیلن فاعلاتن مفاعیلن فاعلاتن

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هجای دوازدهم در مصراع دوم بلند تلفظ می‌شود.

گزینه «۲»: هجای سوم در مصراع اول بلند تلفظ می‌شود.

گزینه «۴»: هجای سوم در مصراع دوم بلند تلفظ می‌شود.

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۲- گزینه «۴»

(هومن، نمازی)

در گزینه «۱» تبدیل مصوت کوتاه به بلند مشهود است در هجاهای سوم،

پنجم و یازده مصراع نخست و هجای سوم مصراع دوم (با حساب هجای

کشیده آغاز مصراع).

بیت دوم: در آغاز بیت حذف همزه مشهود است.

بیت سوم: کوتاه تلفظ کردن مصوت بلند در پایان واژه «سو».

(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۳- گزینه «۳»

(امیرحسین سعیری پور)

وزن عروضی و تقطیع:

«U - UU / - - U - / U - UU» : فاعلات فاعلاتن فاعلات

فاعلاتن» است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»:

دا	نی*	آز	به	ر*	چ	مع	نی
—	U	—	—	—	U	—	—
تا	ت	را	تن	شی	ن	دز	من
—	U	—	—	—	U	—	—
فاعلاتن				فاعلاتن			

۴۴- گزینه ۳»

(سیدعلیرضا احمدی)

بیت گزینه ۳» فاقد اختیار حذف همزه است، ولی اختیار بلند تلفظ کردن مصوت در پایان واژه «پخته» و کسره اضافه در ترکیب «شعله‌های خارم» دیده می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» حذف همزه: زس تا دِ گی / تغییر کمیت مصوت: در ترکیب‌های «آب‌های تیره» و «دامان تأمل» کسره اضافه بلند تلفظ می‌شود.
گزینه ۲» حذف همزه: صُح بَ تَر / تغییر کمیت مصوت: مصوت بلند در پایان واژه «ته» بلند تلفظ می‌شود. در ترکیب «شکر خدا» کسره اضافه بلند تلفظ می‌شود.

گزینه ۴» حذف همزه: در مصراع اول: دا نِ شَ زان / تغییر کمیت مصوت: در ترکیب‌های «آب دیده» و «ورقِ دفتر» کسره اضافه بلند تلفظ می‌شود.
(علوم و فنون ادبی، موسیقی شعر)

۴۵- گزینه ۴»

(سیدعلیرضا احمدی)

مفهوم رباعی صورت سؤال، اعتماد به خداوند درباره بخشش گناهان است و پیام مصراع مذکور در گزینه ۴»، لطف و مرحمت ایزدی است که از گناه بنده‌اش شرمسار می‌شود.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» وزن رباعی «مفعول مفاعیل مفاعیل فعل» (وزنی ناهمسان) است که قابل دسته‌بندی به صورت «مستفعل مستفعل مستفعل مستف» (وزنی همسان) نیز می‌باشد. به خاطر داشته باشیم که صورت همسان این وزن بر صورت ناهمسان آن ارجحیت دارد.

گزینه ۲» «است» ردیف و کلمات «خطا»، «بلا» و «خدا» قافیه‌اند. (مردف، بیتی است که ردیف دارد و مقفّی بیتی است که قافیه افقی دارد).
گزینه ۳» «ناخدای این بحر خداست.» این بیت تناقض (جمع نقضین، به معنای منطقی آن) ندارد.

(علوم و فنون ادبی، ترکیبی)

۴۶- گزینه ۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و ابیات مرتبط:

شکوه شاعر از تنهایی و نالیدن از دوری و مرگ عزیزان
مفهوم بیت گزینه ۴»: نکوهش غفلت و بی‌خبری

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه‌های ۳۶ و ۳۷)

۴۷- گزینه ۳»

(مفسن اصغری)

مفهوم مشترک ابیات صورت سؤال و گزینه‌های ۱، ۲ و ۴»:

درمان‌پذیر نبودن درد عشق

مفهوم بیت گزینه ۳»: دل‌پذیر بودن سخن تلخ از زبان یار (شاعر سخن تلخ یار را به دردی تشبیه می‌کند که اگرچه بی‌درمان است، اما به‌رغم این، آن سخن تلخ را دوا می‌داند).

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۳۸)

۴۸- گزینه ۱»

(سید مصغری)

هر سه بیت «الف»، «ب» و «ث» بدین اشاره دارند که در جهان عشق و عاشقی اضداد می‌توانند با یکدیگر جمع شوند. این تصویر از عشق در ابیات «پ و ت» دیده نمی‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه‌های ۲۷، ۳۳، ۳۴، ۳۶ و ۶۳)

۴۹- گزینه ۲»

(سید مصغری)

بیت‌های «الف»، «ب» و «ث» هر سه بر خاموشی تأکید دارند؛ ولی بیت «پ» بر ارزش سخن گفتن و بیت «ت» به سخن نادرست و عواقب آن اشاره می‌کند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۳۲)

۵۰- گزینه ۳»

(امیر حسین اشتری)

مفهوم مشترک بیت صورت سؤال و گزینه ۳» این است که هیچ انسانی، حتی انسان فهیم و دانا، نمی‌تواند از اسرار این جهان و آسمان مطلع شود، زیرا این اسرار برای انسان غیرقابل کشف است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱» برای رسیدن فرصت مناسب باید منتظر ماند. همان‌طور که در بازی شطرنج، در ابتدا صرفاً مهره‌های پیاده را حرکت می‌دهیم و منتظر فرصت مناسب برای بازی کردن مهره‌های دیگر و مهم‌تر می‌شویم.

گزینه ۲» در این جهان امید وجود ندارد.

گزینه ۴»: زاهد متظاهری که پشت سر ما بدگویی می‌کند حق دارد، زیرا که از حال ما و حال عارفان خبر ندارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۶۵)

جامعه‌شناسی (۳)

۵۱- گزینه «۴»

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

- علوم انسانی از فعالیت‌های غیرارادی انسان‌ها بحث نمی‌کند، زیرا این فعالیت‌ها کنش نیستند.

- جامعه‌شناس می‌تواند برای مدتی با اعضای یک گروه سیاسی زندگی کند و از این راه، عقاید و ارزش‌های آنها را بفهمد و توصیف کند، اما نمی‌تواند درباره‌ی درست یا غلط بودن این عقاید و ارزش‌ها داوری کند و به نقد یا اصلاح آنها بپردازد، زیرا از نظر وبر با این کار جامعه‌شناس از دایره‌ی علم خارج می‌شود یا به نام علم کار غیرعلمی می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۱ و ۴۸)

۵۲- گزینه «۲»

(امیرحسین فزایی)

- مورد اول از جمله ابزارهای تحقیقات لمبروزو بود که نشان‌دهنده‌ی برجسته کردن شباهت‌های جامعه و پدیده‌های طبیعی و غلبه‌ی رویکرد تبیینی است.

- جامعه‌شناسی کلان، ساختار اجتماعی و سایر پدیده‌های اجتماعی کلان را بررسی و مطالعه می‌کند.

- مورد سوم بیانگر «سقوط ارزش‌ها» است.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۱۶، ۲۸ و ۳۸)

۵۳- گزینه «۲»

(رانیا امیری)

در رویکرد تبیینی به علت توجه افراطی به ساختارهای اجتماعی و همانند پنداشتن طبیعت و جامعه، انسان به مثابه‌ی یک شیء تلقی می‌شود. در رویکرد تفسیری با توجه به معناداری کنش، انسان به مثابه‌ی آگاهی است.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۴۰)

۵۴- گزینه «۲»

(آزیتا بیرقی)

موارد مزبور به ترتیب با گزینه «۲» مرتبط است.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۵۵- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

صدای اذان برای مردم کشورهای مسلمان امری طبیعی و عادی است و به آن عادت کرده‌اند؛ اما اگر کسی از بیرون به این موضوع نگاه کند (آشنایی‌زدایی) این پدیده او را شگفت‌زده می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه ۲۱)

۵۶- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

- جامعه‌شناسان در شناختن نظم اجتماعی، به این پرسش‌ها توجه می‌کنند؛ قواعد و هنجارهای با هم زندگی کردن چگونه به وجود می‌آیند؟ چگونه دوام می‌آورند؟ چگونه تغییر می‌کنند؟

- جامعه‌شناسی تبیینی همان رویکرد پوزیتیویستی به معنی وحدت روش علوم است؛ یعنی در همه‌ی دانش‌های علمی، روش مطالعه، یکسان است و آن روش تجربی است.

- یکسان دانستن طبیعت و جامعه، انسان‌ها را به پیچ و مهره‌های نظم اجتماعی تقلیل می‌دهد؛ درحالی‌که جامعه برخلاف طبیعت، محصول و مخلوق کنش‌های انسان‌هاست و بود و نبود آن، وابسته به انسان است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۲، ۲۵، ۲۶ و ۲۹)

۵۷- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های)

تشریح موارد نادرست:

- در دیدگاه اول دانش عمومی از راه جامعه‌پذیری و فرهنگ‌پذیری به دست می‌آید.

- در دیدگاه سوم دانش علمی به دلیل امکان اعتباریابی، نسبت به دانش عمومی از اعتبار بیشتری برخوردار است.

- در دیدگاه سوم دانش علمی به دانش تجربی محدود نمی‌شود بلکه دانش‌های فراتجربی مانند دانش‌های عقلانی و وحیانی را نیز شامل می‌شود که هر کدام ملاک سنجش و اعتباریابی خاص خود را دارد.

(جامعه‌شناسی (۳)، ذقیره دانشی، صفحه ۸)

۵۸- گزینه ۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای - کنکور قاجار از کشور ۱۴۰۳)

با اینکه فضای مجازی معنای به‌روز بودن را در خود دارد ولی سبب می‌شود که فرد کاربر از زمان و مکان خودش جدا شود، با وجود دسترسی به مطالب زیاد و متنوع از دسترسی به مطالب مهم محروم گردد، با وجود آزادی و قدرت تحت کنترل قرار گیرد و با وجود سرگرم شدن سطحی شود.

(جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه ۳۹)

۵۹- گزینه ۴»

(ریحانه امینی)

- ارتباط میان پدیده‌های اجتماعی، ساختار اجتماعی نامیده می‌شود. ساختار اجتماعی، چگونگی رابطه و پیوند میان پدیده‌های اجتماعی مختلف است. - نظام اجتماعی یک ساختار اجتماعی پویاست. اگر ساختار اجتماعی را به خودرویی تشبیه کنیم که در یک جا پارک شده، نظام اجتماعی همان خودرو است که روشن شده و در حرکت است. - منظور از تبیین، بیان چرایی یک پدیده یا نشان دادن علت ایجاد یا زوال آن است.

(جامعه‌شناسی (۳)، نظم اجتماعی، صفحه‌های ۲۳ تا ۲۵)

۶۰- گزینه ۱»

(سینا غلامی)

تفسیر دانش محلی (اینجایی و اکنونی) است؛ به این معنا که همه دانش‌ها تولیداتی اجتماعی و فرهنگی هستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، معنای زندگی، صفحه‌های ۳۶ و ۳۹ تا ۵۱)

۶۱- گزینه ۴»

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

- برای فهمیدن دلالت‌های کنش باید به زمینه فرهنگی‌ای که کنشگر در آن عمل می‌کند مراجعه کنیم.

- «قفس آهنین» مربوط به رکود اراده‌هاست.

- موفقیت‌های دانشمندان علوم طبیعی باعث شد جامعه‌شناسان علاقه‌مند شوند تا شباهت‌های جامعه و پدیده‌هایی همچون ماشین و بدن انسان را برجسته کنند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۷، ۳۷ و ۵۰)

۶۲- گزینه ۱»

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

- دانش عمیق‌تر و دقیق‌تر همان دانش علمی است. - اگر محقق بخواهد تمامی ابعاد یک پدیده اجتماعی خاص مثلاً یک فرد، یک نهاد اجتماعی یا یک فرهنگ را مطالعه کند و عمق پنهان و منحصر به فرد بودن آن را نشان دهد، از روش مطالعه موردی استفاده می‌کند. - عبارت سوم مؤید مطلب مندرج در قسمت سوم گزینه‌های «۱» و «۲» است.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۵، ۲۹، ۵۰ و ۵۱)

۶۳- گزینه ۲»

(فاطمه رشائیان)

پرسش‌ها به ترتیب مربوط به «سقوط ارزش‌ها» و «افول معانی» است. (جامعه‌شناسی (۳)، کنش اجتماعی، صفحه‌های ۳۷ تا ۳۹)

۶۴- گزینه ۲»

(فاطمه قریبیان)

موارد به ترتیب با گزینه «۲» مرتبط است. (جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۷ و ۵۱)

۶۵- گزینه ۳»

(سیدآرش مرتضائی‌فر)

- در قرن نوزدهم میلادی برخی از متفکران اجتماعی آلمانی از جمله ویلهلم دیلتای و ماکس وبر مدعی شدند که هر چند جهان اجتماعی همانند جهان طبیعی نظم و قواعد خاصی دارد اما انسان‌ها مانند موجودات طبیعی نیستند و پدیده‌های اجتماعی نیز با پدیده‌های طبیعی تفاوت دارد. - گافمن اقدام به تحقیقی بر پایه مشاهده مشارکتی در یک بیمارستان روانی کرد.

- آگوست کنت ابتدا نام فیزیک اجتماعی را برای جامعه‌شناسی برگزید.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۲۶، ۳۸ و ۵۱)

۶۶- گزینه ۱»

(زینت پیرقی)

- عبارت اول گویای این نکته است که تلاش‌های علمی به تدریج بر ذخیره دانش علمی جهان اجتماعی می‌افزاید و دانش عمومی را غنی‌تر می‌کند. - ساختار اجتماعی را در گروه‌های رسمی مانند سازمان‌ها بهتر می‌توان دید. - عبارت سوم گویای این نکته است که انقلاب‌های اجتماعی، اندیشه‌های جدید، شاهکارهای هنری و اختراعات بزرگ هنگامی پدید می‌آیند که انسان از نظم موجود گامی فراتر می‌گذارد.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۵، ۲۳ و ۳۷)



۶۷- گزینه «۲»

(ریاضانه امینی)

تشریح عبارات نادرست:

- نظم اجتماعی در نتیجه قواعدی برقرار می‌شود که ما انسان‌ها برای با هم زندگی کردن پذیرفته‌ایم.
- زندگی اجتماعی انسان و نظم همزاد یکدیگرند و انسان‌ها صرفاً مجریان نظم نیستند.

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۶، ۲۱، ۳۵ و ۳۶)

۶۸- گزینه «۱»

(سینا غلامی)

- آگاهی موجود در احوال‌پرسی از دیگران یک دانش عمومی است.

- در زندگی روزمره بی‌نظمی بیشتر از نظم به چشم می‌آید

- همراهی همدلانه به معنای تایید کنشگران نیست

- هویت‌زدایی یعنی نادیده گرفتن پیچیدگی و عمق پدیده اجتماعی

(جامعه‌شناسی (۳)، ترکیبی، صفحه‌های ۳، ۴، ۲۰، ۳۹ و ۴۶)

۶۹- گزینه «۲»

(آرش مرتضایی‌فر)

- سه مورد اول مربوط به کنش‌های انسانی یا آثار و پیامدهای آن‌هاست که توسط علوم انسانی مطالعه می‌شود؛ مورد آخر کنش اجتماعی است و علوم اجتماعی آن را مطالعه می‌کند.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ و ۱۲)

۷۰- گزینه «۴»

(آریتا بیرقی)

- رشته‌های مذکور به‌ترتیب جزء علوم مندرج در گزینه «۴» است.

(جامعه‌شناسی (۳)، علوم اجتماعی، صفحه‌های ۱۱ تا ۱۶)

عربی زبان قرآن (۳)

۷۱- گزینه «۱»

(روح الله گلشن)

«جادلهم»: با آنان بحث کن / «بألتی هی أحسن»: به روشی که نکوتر است (رد گزینه‌های ۲ و ۴) / «ربک هو أعلم»: پروردگارت داناتر می‌باشد (رد سایر گزینه‌ها) / «من ضلّ»: کسی که گم شده است (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «عن سبيله»: از راهش

(ترجمه)

۷۲- گزینه «۳»

(سید مہمعلی مرتضوی)

«کالغارق الذی»: همچون غرق‌شده‌ای که / «یطلبُ المساعدة»: طلب کمک می‌کند / «و هو یحملُ»: (جمله حالیه) درحالی که حمل می‌کند، درحالی که دارد (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «یده»: دستش (رد گزینه ۲) / «قد یبحثُ عن»: گاهی جستجو می‌کند، گاهی می‌جوید (رد گزینه ۴) / «الدواء»: دارو (رد گزینه ۲) / «ینسی»: فراموش می‌کند (رد گزینه ۲) / «شفاءه یبدأ»: شفایش شروع می‌شود (رد گزینه‌های ۱ و ۲) / «حین یعرفُ ما فیه»: زمانی که آنچه را درونش هست بشناسد (رد گزینه ۱)

نکته مهم درسی:

قد + فعل مضارع ← گاهی (شاید، ممکن است) + فعل مضارع

(ترجمه)

۷۳- گزینه «۱»

(ولی برقی - ابهر)

«کیف»: چگونه، چطور / «تُجَلون»: بزرگ می‌دارید، گرامی می‌دارید (رد گزینه ۴) / «رجلاً ذا ثروة»: مردی ثروتمند، مردی دارای ثروت (رد گزینه ۲) / «قد خلقَ» (جمله وصفیه): که آفریده شده است (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «من طینة»: از گلی / «لیس خلقه»: خلقتش نیست، آفرینش او نیست (رد گزینه ۲) / «من نحاس»: از مس / «أم»: یا (رد گزینه ۳) / «حدید»: آهن / «ذهب»: طلا

نکته مهم درسی:

جمله وصفیه، فعلی است که پس از اسم نکره می‌آید و آن را توضیح می‌دهد، در ترجمه آن هم از حرف ربط «که» استفاده می‌شود؛ دقت کنید جمله وصفیه را نمی‌توان مانند جمله حالیه با «در حالی که» ترجمه کرد.

(ترجمه)

۷۴- گزینه ۴»

(سیر مفسر علی مرتضوی)

«المشكلة ليست في الاختراع نفسه»: مشکل در اختراع خودش نیست، مشکل در خودِ اختراع نیست (رد گزینه ۱) / «بل»: بلکه (رد گزینه ۲) / «فی أسلوب عمل المُخترعين»: در شیوه عمل مخترعان (رد گزینه ۱) / «إدراك المستخدمين»: درک استفاده کنندگان / «الأداة الواحدة»: یک ابزار (رد گزینه ۲) / «يمكن أن تكون»: ممکن است که باشد (رد گزینه های ۱ و ۳) / «وسيلة للإعمار»: وسیله ای برای آبادانی (رد گزینه ۲) / «أو»: یا / «سبباً للتخريب»: سبب ویرانی (رد گزینه ۲) / «تية الإنسان و كيفية استعمالها»: نیت انسان و چگونگی به کارگیری آن (رد گزینه ۳)

(ترجمه)

۷۵- گزینه ۳»

(ولی بربری - ابهر)

«ليت»: کاش (رد گزینه های ۲ و ۴) / «لا يُصر»: اصرار نکند، پافشاری نکند (رد گزینه ۲) / «بضائعه»: کالاهایش (رد گزینه های ۱ و ۴) / «فی المتجر»: در مغازه (رد گزینه ۱) / «شرائها»: خرید آن ها (رد گزینه های ۱ و ۴) / «يكون مُتَرَدِّداً»: دودل می باشد (رد گزینه ۲) / «المكان»: محل (رد گزینه ۴)

(ترجمه)

۷۶- گزینه ۳»

(رضا راشدرنیا)

«قد يئسوا» فعل ماضی است که به اشتباه به صورت مضارع ترجمه شده است؛ «قد يئسوا»: ناامید شده اند

(ترجمه)

۷۷- گزینه ۱»

(مصطفی قریمی فردر)

«عملاً رائعاً» (موصوف و صفت): کاری خوب، کار خوبی («رائعاً» به اشتباه به صورت حال ترجمه شده است.) / «لا تتوكل» (فعل نهی مخاطب): تکیه نکن (دقت کنید فعل نهی غایب و متکلم همراه با «تنباید» ترجمه می شود) ترجمه صحیح عبارت: هرگاه خواستی کار خوبی را انجام دهی، هرگز بر غیر خودت تکیه نکن.

(ترجمه)

۷۸- گزینه ۲»

(مفسر رضا سوری - نهاوند)

«از زمان کودکی اش»: منذ صغره (رد گزینه های ۱ و ۴) / «به این ماده»: بهذه المادة / «توجه کرد»: اهتم / «تلاشگرانه» (حال): مُجَدِّداً (رد گزینه های ۱ و ۳) / «بهینه سازی آن»: تطویرها (رد گزینه های ۱ و ۴) / «کار کرد»: عمل (رد گزینه ۳) / «تا جلوگیری کند»: ليمنع (رد سایر گزینه ها) / «منفجر شدن آن»: انفجارها

(تعريب)

۷۹- گزینه ۴»

(رضا راشدرنیا)

با توجه به ترجمه حدیث شریف در گزینه ۴» (خردمندترین مردم، تیزبین ترین ایشان در فرجام (کارها) است)، درمی یابیم که بیت به کار رفته در این گزینه که به غنیمت شمردن لحظه اشاره دارد، با آن قرابت معنایی ندارد.

(مفهوم)

ترجمه متن درک مطلب:

به زندگی نگاه کن، روزی که در آن شیرینی موفقیت را می چشی و در آن نتیجه موفقیت را می چینی و روزی دیگر که در آن آن چه را که تلخ تر است می چشی، پس هیچ چیزی دوام نمی یابد. آسایش و فقر به دنبال هم بر ما وارد می شوند هم چون وارد شدن شب و روز، انسان عاقل همان کسی است که خودش را برای روبه رو شدن با سختی ها آماده می کند و خودش را به روبه رو شدن با مشکلات عادت می دهد، پس وقتی به او خیری رسد از خداوند تشکر می کند و اگر گرفتاری ای به او رسد شکیبایی می کند تا این که ناراحتی برطرف گردد. چگونه انسان تسلیم ناامیدی می شود وقتی که کارها بر او پیچیده می گردد در حالی که می داند که زندگی بر یک حالت دوام نمی یابد و این که انسان در آن (زندگی) برای خود مالک سود و ضرری نیست؟! و حقیقتی که هیچ شکی در آن نیست این است که هرچه شرایط سخت شود، گشایش نزدیک می گردد و هرچه کارها پیچیده گردد، حل آن ها نزدیک تر و سریع تر می باشد!

۸۰- گزینه «۴»

(ابوالفضل تائیک)

با توجه به متن، «امور روزگار برای انسان در این زندگی دنیا پیچیده شد تا حل آن‌ها نزدیک‌تر شود.» نادرست است، زیرا علت پیچیده شدن کارها، برطرف شدن زود هنگام آن‌ها نیست!

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر گرفتاری که بر ما فرود می‌آید، به گشایش منتهی خواهد شد.

گزینه «۲»: انسان تلاش می‌کند سراسر زندگیش را شادمانی همیشگی کند.

گزینه «۳»: هنگامی که کارها برای انسان پیچیده می‌شود، حل این کارها سریع‌تر می‌گردد.

(درک مطلب)

۸۱- گزینه «۲»

(ابوالفضل تائیک)

..... خدا را شکر می‌کند وقتی خیری به او می‌رسد.

گزینه «۲»: «انسانی که به کارهایش فکر می‌کند»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: انسانی که شرایط بر او سخت می‌شود.

گزینه «۳»: کسی که در زندگی، آنچه را که تلخ‌تر است، می‌چشد.

گزینه «۴»: کسی که در زندگیش دچار ناراحتی نمی‌شود.

(درک مطلب)

۸۲- گزینه «۳»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

مفهوم نزدیک‌تر به متن این است که: «پرندگان مورچه را می‌خورند و زمانی که می‌میرند، مورچه آن‌ها را می‌خورد.»

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ناامید نشو، به زودی گره برای تو گشوده خواهد شد.

گزینه «۲»: تسلیم شدن در برابر مشکلات باعث شکست خواهد شد.

گزینه «۴»: زندگی یک حکمت دارد: هر کس دشمنی بکارد، با آن خیر نمی‌چیند.

(درک مطلب)

۸۳- گزینه «۲»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«جمله وصفیه» نادرست است؛ «پدوم» خبر «لا»ی نفی جنس است.

(تحلیل صرفی و اعراب)

۸۴- گزینه «۴»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«مفعول» نادرست است؛ «مُصِیْبَة» نقش فاعل را برای فعل «أَصَابَتْ» دارد. همچنین دقت کنید که ضمیر متصل «ه» مفعول این فعل است.

(تحلیل صرفی و اعراب)

۸۵- گزینه «۲»

(میر بیگلری)

«أَهْوَنَ» اسم تفضیل بر وزن «أَفْعَل» است و حرف «واو» در آن، فتحه دارد. همچنین «جَرَادَة» بدین شکل صحیح است.

(فیظ حرکات)

۸۶- گزینه «۲»

(ولی برپی - ابور)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «لا» بر سر مضارع آمده است و لای نفی است و معنای نهی ندارد. (معنی: راهی محکم‌تر از عدالت‌گستری میان مردم نمی‌بینم.)

گزینه «۲»: «تَظَاهَرُ» مصدر باب تفاعل است و مضارع نیست، مصدرها اسم محسوب می‌شوند، پس «لا» بر سر اسم آمده و لای نفی جنس می‌باشد

(معنی: هیچ تظاهری زشت‌تر از ریا در عبادت خدا نیست.)

گزینه «۳»: «لا» بر سر اسم آمده و لای نفی جنس است (معنی: هیچ خیری نیست در)

گزینه «۴»: «لا» دارای معنای نهی است و بر سر مضارع آمده است (معنی: و طلب نکن به جای آن جایگزینی را.)

(لای نفی ینس)

۸۷- گزینه «۱»

(عمار تاپیش)

در گزینه «۱»، «لا شَكَّ» در اصل «لا شكَّ فیه» بوده است که خبر آن (فیه) از جمله حذف شده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: «أَحْسَنَ» خبر لای نفی جنس است.

گزینه «۳»: عبارت لای نفی جنس ندارد. (دقت کنید «لا تتمنی»، لای نفی مضارع دارد!)

گزینه «۴»: «لَا لِإِنْسَانٍ» خبر لای نفی جنس است.

(لای نفی ینس)

تاریخ (۳)

(سیدآرش مرتضائی خرم)

گزینه ۳

تشریح عبارت‌های نادرست:

ب) میرزا محمدصادق موسوی نویسنده کتاب تاریخ گیتی‌گشا و میرزا مهدی خان استرآبادی صاحب کتاب‌های جهانگشای نادری و دره نادره است.

د) اساس کار تاریخ‌نگاری سنتی غالباً بررسی زندگی پادشاهان و شرح فتوحات آنان بود.

(تاریخ (۳)، تاریخ‌نگاری و منابع دوره معاصر، صفحه‌های ۲ تا ۶)

(علیرضا پدram)

گزینه ۳

نادرشاه افشار نبوغ و طراحی نظامی فوق‌العاده‌ای داشت، همچنین در برابر هجوم ارتش‌های بیگانه به خوبی عمل کرد، بنابراین گزینه «۳» نمی‌تواند مناسب باشد، اما سایر گزینه‌ها نشان‌دهنده عواملی هستند که ایجاد آرامش در کشور و تثبیت حکومت افشاریه را با اختلال مواجه کردند.

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۱۹)

(فاطمه احمدی)

گزینه ۲

انقلاب صنعتی موجب تغییر مناسبات انسانی، اجتماعی و اقتصادی در اروپا و جهان شد؛ زیرا در نتیجه صنعتی شدن کشورهای اروپایی به مواد اولیه، نیروی کار ارزان، بازار فروش محصولات، سرمایه مادی فراوان و حمایت دولت‌ها نیاز پیدا کردند. این امر دو پیامد مهم داشت:

۱- گسترش استعمار و غارت کشورهای آسیایی و آفریقایی

۲- گسترش استثمار و بهره‌کشی از کارگران در داخل اروپا

(تاریخ (۳)، ایران و جهان در آستانه دوره معاصر، صفحه ۳۰)

(یاسین ساعدی)

گزینه ۱

- فتحعلی شاه در حفظ یکپارچگی کشور و سامان دادن به اوضاع داخلی موفق بود، اما در مقابله با تهاجم نظامی و نفوذ سیاسی کشورهای اروپایی ناکام ماند.

۸۸- گزینه ۳

(روح الله گلشن)

در جای خالی دوم، خبر «لیت» می‌آید که باید با اسم «لیت»، از نظر تعداد و جنس مطابقت داشته باشد؛ بنابراین در گزینه «۳»، با توجه به ساختار جمله و همچنین «المؤمنات» که اسم «لیت» است، خبرش باید هم‌صیغه با آن باشد؛ در نتیجه «تَنصِرْنَ» از صیغه جمع مؤنث غایب صحیح است، نه «تَنصِرْنَ» که مخاطب می‌باشد.

(هروف مشبهه بالفعل)

۸۹- گزینه ۲

(امیر حسین شکوری)

صورت سؤال، عبارتی را می‌خواهد که در آن، حالت فاعل بیان شود؛ در گزینه «۲»، «مُسْرَعاً» حالت «هذا» را که فاعل است، بیان می‌کند و پاسخ صحیح است. (ترجمه: این دانش‌آموز راهش را به سمت مدرسه به سرعت طی کرد)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «مسرورین» صفت «أطفال» است و حال نیست.

گزینه «۳»: «حیة» حالت «فریسة» را بیان می‌کند که مفعول است، نه فاعل.

گزینه «۴»: با توجه به اینکه «باکیاً» مفرد است، باید حالت یک اسم مفرد را بیان کند، بنابراین حالت «والد» را که مفرد است، بیان می‌کند. «والد» در این جمله، نقش مفعول را دارد، نه فاعل.

(هال)

۹۰- گزینه ۴

(ابوطالب درانی)

صورت سؤال، از ما می‌خواهد کلمه‌ای را مشخص کنیم که به سؤال «چگونه» پاسخ دهد، پس باید دنبال نقش حال باشیم. در گزینه «۴»، کلمه «واقفین» حال است. (ترجمه: مردان پلیس را ایستاده در کنار خیابان دیدم و به آن‌ها سلام کردم.)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه‌های «۱ و ۲»: «واو» از نوع حالیه نیست، زیرا شرایط جمله حالیه وجود ندارد، (بعد از «واو» فعل آمده است).

گزینه «۳»: با توجه به نکره بودن «معلمین»، «مُبتسمین» صفت است، نه حال.

(هال)



- آقامحمدخان قاجار به منظور برقرار کردن نظم و امنیت به منطقه قفقاز لشکر کشی کرد.

- ناصرالدین شاه، شور و اشتیاق فراوانی به نوگرایی و اخذ تمدن اروپایی نشان می‌داد.

- آقامحمدخان قاجار، با غلبه بر لطفعلی خان زند و سرکوب طغیان حاکم گرجستان، در تهران تاج گذاری کرد.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه‌های ۳۲ تا ۳۶)

۹۵- گزینه «۲»

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) اتحاد سیاسی و نظامی ایران و فرانسه براساس عهدنامه فین‌کنشتاین زیاد دوام نیاورد. زیرا ناپلئون اندکی بعد تمام تعهدات خود در برابر ایران را زیرپا گذاشت و با روسیه صلح کرد.

ج) امتیاز شیلات شمال به روسیه داده شده بود.

د) در قرارداد ترکمانچای حق مصونیت قضایی به روسیه داده شد.

ه) بی‌کفایتی و سستی برخی فرماندهان مانند آصف‌الدوله به پیروزی روسیه منجر شد.

(تاریخ (۳)، سیاست و حکومت در عصر قاجار، صفحه‌های ۳۳، ۳۴ و ۳۶)

۹۶- گزینه «۱»

الف) در دوره سلطنت ناصرالدین شاه با ورود محصولات جدید کشاورزی از اروپا به ایران، تحولی عظیم در شیوه تغذیه ایرانیان ایجاد شد. به گونه‌ای که محصولات غذایی جدیدی مثل گوجه‌فرنگی، نخودفرنگی و سیب‌زمینی در غذای خانوارهای ایرانی جا خوش کرد.

ب) امیرکبیر تاسیس دارالفنون را به چشم خود ندید و مدتی کوتاه پس از افتتاح مدرسه بر اثر توطئه‌چینی‌ها و به دست برخی افراد سودجو به قتل رسید.

(تاریخ (۳)، اوضاع اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی عصر قاجار، صفحه‌های ۵۲، ۵۳، ۵۴ و ۵۸)

۹۷- گزینه «۴»

(فاطمه عزیزی)

الف) یکی از حوادث شتاب دهنده جنبش مشروطیت ماجرای نوز بلژیکی بود. این واقعه واکنشی در برابر توهین به مقدسات مردم مسلمان ایران به شمار می‌رود که آغازگر یک جنبش عمومی شد.

ب) آرمان و هدف نهضت مشروطه این بود که آزادی، عدالت و استقلال از بیگانه را در کشور برقرار سازد.

ج) به دنبال خشم عمومی از گرانی‌ها، در مسجد شاه، مجلسی بزرگ برپا شد. این تجمع، با توطئه امام جمعه درباری و عوامل او که پشتیبان نظام استبدادی بودند، به تشنج کشیده شد و مأموران، با چوب و چماق به جان مردم افتادند. در پی این حادثه، اجتماع‌های بزرگی در منزل‌های علما برپا شد.

(تاریخ (۳)، نهضت مشروطه ایران، صفحه‌های ۶۱، ۶۵، ۶۶ و ۶۷)

۹۸- گزینه «۴»

(علیرضا پدرا)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) نمایندگان مجلس پیش از رد این قرارداد، نوز بلژیکی را اخراج کرده بودند.

د) آیت الله آخوند خراسانی پیش از عزیمت از عراق به ایران، به طرزی مشکوک، از دنیا رفت.

(تاریخ (۳)، نهضت مشروطه ایران، صفحه‌های ۷۰ تا ۷۲ و ۷۷)

۹۹- گزینه «۲»

(فاطمه عزیزی)

الف) در سال ۱۸۷۱ میلادی رخ داد.

ب) اندکی قبل از شروع جنگ جهانی اول بوده است.

ج) انقلاب صنعتی در حدود سال‌های ۱۷۶۰ تا ۱۸۴۰ میلادی اتفاق افتاد. لذا متقدم‌تر از سایر موارد است.

د) در سال ۱۹۱۴ رخ داد که سبب شروع جنگ شد.

ه) در قرن ۱۹ و نیمه اول قرن ۲۰ میلادی رخ داد.

(تاریخ (۳)، جنگ جهانی اول و ایران، صفحه‌های ۷۸، ۷۹، ۸۱، ۸۳ و ۸۴)



۱۰۰- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: موارد «ج» و «د» نامناسب است.

گزینه «۳»: موارد «الف» و «ج» نامناسب است.

گزینه «۴»: موارد «ج» و «د» نامناسب است.

(تاریخ (۳)، پنگ جهانی اول و ایران، صفحه ۸۵)

جغرافیا (۳)

۱۰۱- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

منظور از موقعیت یک شهر یا روستا، وضعیت آن سکونتگاه نسبت به پدیده‌های پیرامون خود و همچنین جایگاه آن در سطح ناحیه است. دسترسی شهر اهواز به شبکه ارتباطی خط راه‌آهن و ایجاد موقعیت مناسب برای رونق تجارت و گسترش شهر قاهره به سبب دسترسی به عوامل طبیعی و انسانی پیرامون آن (عبارت‌های «ج» و «د»)، به مفهوم موقعیت اشاره می‌کنند.

(جغرافیا (۳)، شهرها و روستاها، صفحه‌های ۲ تا ۳)

۱۰۲- گزینه «۴»

(علیرضا پدرا)

در آسیا و آفریقا، بخش عمده‌ای از رشد شهرنشینی به علت صنعتی شدن، توسعه کارخانه‌ها و یا رشد بخش خدمات و ورود این کشورها به تجارت جهانی و به دنبال آن مهاجرت فزاینده روستاییان به شهرها به منظور اشتغال و دستمزد بیشتر بوده است. (پس «ج» در نتیجه «الف» اتفاق افتاده است.) همچنین واضح است که عبارت «ب»، نشان می‌دهد سطوح شهرنشینی در نواحی مختلف جهان، متفاوت است.

(جغرافیا (۳)، شهرها و روستاها، صفحه‌های ۱۰ و ۱۱)

۱۰۳- گزینه «۳»

(فاطمه امیری)

مهاجرت تدریجی و طولانی‌مدت و طی دهه‌ها سال صورت گرفته و همگام با تحولات صنعتی شدن بوده است. در برخی از روستاها، شهرنشینان به سرمایه‌گذاری و خرید زمین‌های کشاورزی به منظور ایجاد کشت تجاری اقدام کردند و در نتیجه آن روستانشینی کاهش یافت. برخی از روستاها نیز به علت گسترش شهرها به حومه‌های شهری تبدیل شدند. افزایش جمعیت شهری از سه طریق صورت گرفته است که یکی از آن‌ها، مهاجرت روستاییان به شهرهاست.

(جغرافیا (۳)، شهرها و روستاها، صفحه‌های ۱۷ و ۱۹)

۱۰۴- گزینه «۳»

(فاطمه عزیزی)

در بیشتر شهرها امکانات و خدمات شهری به طور عادلانه و متوازن توزیع نشده‌اند و بین مناطق برخوردار و مرفه و مناطق محروم تفاوت‌های چشمگیری از نظر فضای جغرافیایی مشاهده می‌شود.

(جغرافیا (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه‌های ۲۱، ۲۳ و ۲۶)

۱۰۵- گزینه «۱»

(علیرضا پدرا)

از نظر سرانه فضای سبز:

$$\text{شهر «الف»} = \frac{۱۵۰/۰۰۰}{۳۰/۰۰۰} = ۵$$

$$\text{شهر «ب»} = \frac{۲۰۰/۰۰۰}{۵۰/۰۰۰} = ۴$$

از لحاظ کاربری حمل و نقل:

$$\text{شهر «الف»} = \frac{۹۰/۰۰۰}{۳۰/۰۰۰} = ۳$$

$$\text{شهر «ب»} = \frac{۱۸۰/۰۰۰}{۵۰/۰۰۰} = ۳/۶$$

بنابراین، عبارت گزینه «۱»، نتیجه‌گیری درستی را ارائه کرده است.

(جغرافیا (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه‌های ۲۸ و ۲۹)

۱۰۶- گزینه «۲»

(یاسین ساعری)

روستاییان به دلیل نداشتن سرمایه و دسترسی نداشتن به بازار مناسب، مجبورند محصولاتشان را با قیمت کم بفروشند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: برعکس است؛ زیرا چندپارچگی نیاز به سرمایه را بیشتر می‌کند. گزینه «۳»: روستاییان برای فروش محصولات خود دسترسی مناسبی به بازارها ندارند و اغلب گرفتار واسطه‌ها می‌شوند و مجبورند محصولاتشان را با قیمت کم به آن‌ها بفروشند.

گزینه «۴»: تحریف مفهومی است و توسعه خدمات گردشگری موضوعی جدا نسبت به وابستگی به کشاورزی است.

(جغرافیا (۳)، مدیریت شهر و روستا، صفحه ۳۱)

فلسفه دوازدهم

۱۱۱- گزینه ۲

(امیرمهر قلعه کاهی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «برهان «وَجوب و امکان» متعلق به ابن‌سیناست.

گزینه ۳: «اولین بار نبود؛ بلکه به واسطه اندیشه‌های عقلی و فلسفی ابن‌سینا و ابن‌رشد مجدداً با فلسفه ارسطویی ارتباط برقرار کردند.

گزینه ۴: «مکتب فلسفی «تومیس» که در اروپا پایه‌گذاری شد، همچنان به نام وی در جریان است.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۱۲- گزینه ۳

(علی مغزی)

اینکه از همان کودکی، وقتی گرسنه و تشنه می‌شدیم، به سراغ غذا و آب می‌رفتیم و برحسب نیاز از آنها استفاده می‌کردیم، یعنی قبول داریم که مثلاً آب و غذا واقعاً هست (وجود واقعیت مستقل از ذهن). ما انسان‌ها می‌دانیم که اشیا و موجوداتی پیرامون ما وجود دارند و می‌توانیم به آنها علم پیدا کنیم. پس این موارد می‌توانند اصل امکان شناخت را هم توجیه کنند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۲)

۱۱۳- گزینه ۲

(موسی اکبری)

حیوان ناطق جزو ماهیت انسان است و با آن رابطه ذاتی دارد و مغایر نیست. (رد گزینه‌های ۳ و ۴) هستی جزو ذات هیچ ماهیتی از جمله انسان یا حیوان ناطق نمی‌باشد و با آن پیوستگی ندارد. (رد گزینه ۱)

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۱۱۴- گزینه ۳

(همیر سوریان)

وجود و ماهیت در خارج یک مصداق واحد دارند و در نتیجه یک موجود برای خودش وحدتی حقیقی دارد. اما رابطه صفات غیرذاتی و خارجی (مثل سفیدی) با موصوف (مثل کاغذ)، رابطه دو ذات متمایز است که یکی در عالم خارج به دیگری وابسته است؛ یعنی تحقق پیدا کردن «صفت» وابسته به وجود «موصوف» است و بدون آن نمی‌تواند ایجاد شود.

حال اگر بر فرض محال، وجود هم مثل یک صفت خارج ذات (سفیدی) روی ماهیت (کاغذ) بیاید، یعنی ما در خارج دو چیز داریم: ۱- خود ماهیت (که به عنوان موصوف باید قبل از گرفتن صفت وجود، خودش واقعیتی داشته

۱۰۷- گزینه ۲

(فاطمه امیری)

در این سامانه، داده‌ها را می‌توان براساس اهداف مطالعه و نوع ویژگی‌های مورد نظر در قالب لایه‌هایی جداگانه طبقه‌بندی و ترکیب کرد. از جمع‌بندی و تلفیق لایه‌های مختلف لایه جدیدی حاصل می‌شود که دربرگیرنده اطلاعات دقیق و مورد نیاز کاربران است.

(مغرافیا (۳)، فنون و مهارت‌های مغرافیایی ۱، صفحه ۳۹)

۱۰۸- گزینه ۲

(کتاب آبی پیمان‌های -کنکور خارج از کشور تیر ۱۴۰۳)

از آنجا که حمل‌ونقل در فعالیت‌های اقتصادی و مکان‌گزینی واحدهای تولیدی، خدماتی و تجاری نقش مهمی دارد، جغرافیای حمل‌ونقل، شاخه‌ای از جغرافیای اقتصادی محسوب می‌شود.

(مغرافیا (۳)، ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های حمل‌ونقل، صفحه ۴۴)

۱۰۹- گزینه ۱

(یاسین ساعدی)

بررسی گزاره‌ها:

الف) ایمنی حمل و نقل ریلی بیشتر است.

ب) احداث حمل و نقل ریلی پرهزینه‌تر است.

ج) جاده‌ای برای مسافت‌های معمولاً کمتر از ۴۰۰ کیلومتر مناسب‌تر است.

د) مصرف سوخت حمل و نقل ریلی کمتر است.

ه) حمل و نقل جاده‌ای انعطاف‌پذیرتر است.

پس فقط گزاره‌های «الف»، «ج» و «د» درست‌اند.

(مغرافیا (۳)، ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های حمل‌ونقل، صفحه‌های ۴۵ تا ۴۹)

۱۱۰- گزینه ۱

(فاطمه عزیزی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۲: مربوط به کشتی‌های رو-رو است.

گزینه ۳: مربوط به کشتی‌های کانتینری است.

گزینه ۴: مربوط به کشتی‌های فله‌بر است.

(مغرافیا (۳)، ویژگی‌ها و انواع شیوه‌های حمل‌ونقل، صفحه ۵۳)

۱۱۶- گزینه «۲»

(موسی سپاهی - سروان)

قضیه ۱: واجب‌الوجود بالذات وجود دارد.

واجب‌الوجود بالذات ذاتاً محال‌العدم است و وجودش بی‌نیاز از هر علت است. بنابراین رابطه بین محمول و موضوع وجوبی است، چون محمول وجود برای موضوع، ضرورت ذاتی دارد و هیچ شرط خارجی ندارد.

قضیه ۲: واجب‌الوجود بالغیر وجود دارد.

وجود واجب بالغیر به واسطه علت تامه تحقق یافته است. هرچند ذاتاً ممکن بود، ولی در واقعیت و با تحقق علت، وجودش ضروری و واجب می‌شود. پس رابطه بین محمول و موضوع در این قضیه نیز وجوبی است.

قضیه ۳: ممکن‌الوجود وجود ندارد.

ممکن‌الوجود ذاتاً بین وجود و عدم مساوی است. وقتی گفته می‌شود «وجود ندارد»، قضیه درباره امر ممکن‌الوجود است که عدم آن تحقق یافته است. بنابراین رابطه بین محمول و موضوع در این قضیه امکانی است. جمع‌بندی: ترتیب درست رابطه بین محمول و موضوع در سه قضیه: وجوبی، امکانی

(فلسفه دوازدهم، پیمان مملکت، صفحه‌های ۹ تا ۱۲)

۱۱۷- گزینه «۱»

(پوار پاکرل - فاروج)

در واقع شاید یکی از کهن‌ترین مسائلی که ذهن انسان را به خود مشغول داشته است و انسان به دنبال شناخت آن برآمده است رابطه علیت باشد. نبود قید «شاید» منجر به غلط‌شدن گزینه «۱» شده است. سایر گزینه‌ها کاملاً درست هستند.

(فلسفه دوازدهم، پیمان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۱۱۸- گزینه «۲»

(پوار پاکرل - فاروج)

وجه اختلاف اصلی هیوم با تجربه‌گرایان این است که هیوم معتقد بود درک رابطه علیت و ضرورت میان علت و معلول نه با ابزار عقل قابل تبیین و دستیابی است و نه حتی با تجربه می‌شود رابطه علیت را درک و دریافت کرد. در واقع از نظر هیوم علیت رابطه‌ای فراعقلی و فراتجربی است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جمله این گزینه بسیار کلی است و در مقایسه با گزینه درست رد می‌شود. ضمناً وجه افتراق هیوم در این گزینه بیان نشده است.

باشد تا بتواند پذیرای صفت خارجی وجود شود! و ۲- خود وجود. این یعنی هر موجودی به همراه صفت خارجی‌اش در واقع دو موجودند که به هم چسبیده‌اند و دیگر «وحدت» نخواهند داشت.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: حتی اگر وجود مانند صفت خارجی باشد (مثل سفیدی)، باز هم می‌توان مفهوم مشترکی از آن انتزاع کرد. همان‌طور که «سفیدی» در برف و کاغذ و پنبه وجود دارد و ما مفهوم مشترک «سفیدی» را از همه آنها می‌فهمیم، در این فرض محال هم اشتراک مفهومی وجود از بین نمی‌رود.

گزینه «۲»: در رابطه کاغذ و سفیدی، کاغذ قبل از پذیرش صفت خارج از ذات سفیدی، خودش چیستی و ماهیت مشخصی دارد. بنابراین در این فرض هم ماهیت همچنان «چیستی» دارد و پرسش از آن بی‌معنا نمی‌شود.

گزینه «۴»: حمل بی‌نیاز از دلیل (اولی ذاتی) یعنی محمول، خود موضوع یا جزء تعریف حقیقی آن باشد (مثل انسان حیوان ناطق است یا انسان حیوان است). حتی اگر وجود مثل سفیدی برای کاغذ باشد، باز هم «سفیدی» جزء ذات کاغذ نیست (کاغذ غیرسفید هم داریم). پس حمل وجود بر ماهیت همچنان حمل نیازمند دلیل (شایع صناعی) باقی می‌ماند و ذاتی نمی‌شود.

(فلسفه دوازدهم، هستی و چیستی، صفحه‌های ۲ تا ۶)

۱۱۵- گزینه «۳»

(موسی سپاهی - سروان)

واجب‌الوجود بالذات ذاتاً محال‌العدم است و وجودش بی‌نیاز از هر علتی است؛ وجودش از ذات خودش ناشی می‌شود. واجب‌الوجود بالغیر ذاتاً ممکن است و وجوب وجودش عارضی است و به واسطه علت تامه حاصل می‌شود. بنابراین این گزینه تفاوت ماهیت ذات، وابستگی به علت و ضرورت وجود را به‌صورت کامل و صحیح بیان کرده است.

دلیل رد سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: ویژگی «غیرمستقل از هر علت» درباره واجب‌الذات نادرست است. گزینه «۲»: واجب بالغیر ذاتاً عین وجود نیست؛ خلط با ویژگی واجب بالذات رخ داده است.

گزینه «۴»: واجب بالغیر را «ذاتی واجب» فرض کرده که مفهومی غلط است.

(فلسفه دوازدهم، پیمان مملکت و فراهی در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۲ و ۳۵)

گزینه «۳»: هیوم نظر خود راجع به علیت را با این جمله شروع می‌کند: «ما با تجربه توالی و تکرار پدیده‌ها را درک می‌کنیم.» و در نهایت با این جمله که «درک علیت فراتر از تجربه است» اختلاف خود با تجربه‌گرایان دیگر را توضیح می‌دهد. بنابراین جمله اول که در این گزینه آمده است نمی‌تواند وجه افتراق هیوم با تجربه‌گرایان باشد.

گزینه «۴»: این گزینه وجه اشتراک هیوم با تجربه‌گرایان است.

(فلسفه دوازدهم، همان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۱۹- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)
اگر در یک زنجیره حلقه آخر موجود باشد، قطعاً همه زنجیره علل آن موجود بوده است. از طرفی اگر یکی از حلقه‌های وسط موجود نباشد یعنی علت معلول‌های پس از آن موجود نیست و ممکن نیست معلول بدون وجود علت موجود گردد.

(فلسفه دوازدهم، همان علی و معلولی، صفحه ۱۴)

۱۲۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)
دکارت نیز همچون هیوم معتقد است علیت از طریق تجربه درک نمی‌شود، اما از نظر دکارت، علیت مفهومی فطری (نه تنها مفهوم فطری) است و از نظر هیوم پندار اصل علیت صرفاً ناشی از حالت ذهنی تداعی است.

(فلسفه دوازدهم، همان علی و معلولی، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۱۲۱- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)
طبق نظر دموکریتوس ذرات سرگردان اتم در برخوردهایی اتفاقی، عناصر و اشیای فعلی جهان را به وجود آورده‌اند.

(فلسفه دوازدهم، کرام تصویر از همان؟، صفحه ۲۲)

۱۲۲- گزینه «۴»

(فیروز نژادنهف - تبریز)
علم ناقص انسان‌ها نسبت به حوادث، هم ممکن است منجر به پذیرش اتفاق به معنای حوادث پیش‌بینی نشده بشود که با هیچ‌یک از لوازم علیت مخالف نیست؛ و یا اینکه باعث شود علت ناقصه را به جای علت تامه قرار دهیم و این معنا در ذهن حاصل شود که علت وجود دارد، اما معلول پدید نمی‌آید.

(فلسفه دوازدهم، کرام تصویر از همان؟، صفحه‌های ۲۳ و ۲۷)

۱۲۳- گزینه «۴»

(هسین آفونری راهنمایی)
بیت مربوطه غایت‌مندی را می‌رساند و مخالف اتفاق در معنای سوم (نفی غایت‌مندی) است.

(فلسفه دوازدهم، کرام تصویر از همان؟، صفحه‌های ۲۴ و ۲۷)

۱۲۴- گزینه «۴»

(نیم پواهری)
برهان‌های ارسطو برای اثبات خدا و مبدأ نخستین جهان مبتنی بر بهتربودن برخی موجودات در مقایسه با دیگران در میان موجودات و نیز وجود حرکت در جهان هستی است.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۳ و ۳۴)

۱۲۵- گزینه «۳»

(سپا معفرزاده صابری)
اختیار و اراده نمی‌تواند ویژگی بدن مادی انسان باشد و نیاز به بستری غیرمادی دارد که همان نفس مجرد است. همچنین نتیجه اختیار داشتن انسان نیز رعایت اخلاق و مسئولیت‌پذیری است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کانت از وجود اخلاق ضرورت وجود نفس جاودانه را اثبات می‌کند. (نه برعکس!)

گزینه «۲»: کانت از ضرورت وجود جهانی ماورایی به ضرورت وجود خدا می‌رسد.

گزینه «۴»: از نظر کانت شمول حکم اخلاقی همیشگی است، نه صرفاً در برخی مواقع!

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۳۶)

۱۲۶- گزینه «۱»

(هسین آفونری راهنمایی)
شرح مقدمات و نتیجه برهان نظم:
مقدمه اول - در جهان نظم وجود دارد.
مقدمه دوم - هر نظامی از ناظم ناشی می‌شود و نمی‌شود که خودبه‌خودی نظم به وجود آید.

نتیجه - نظم جهان به دست یک ناظم و طراح پدید آمده است.

(فلسفه دوازدهم، فرا در فلسفه - قسمت اول، صفحه ۳۲)

۱۲۷- گزینه ۴

(ممد سوریان)

ابتدا به دنبال شباهت در قسمت اول گزینه‌ها می‌گردیم:

گزینه ۱: از نظر دکارت، تصور ما از خداوند در عقل حادث شده است و دریافت‌های عقل بین انسان‌ها مشترک هستند. بنابراین همگان تصویری از خداوند دارند و در هیچ حالتی عقل انسان این تصور را از دست نخواهد داد. درحالی‌که کرگور برخی از افراد را فاقد هدیه ایمان از سوی خداوند می‌داند (البته شاید ابتدا همگان هدیه ایمان را دریافت می‌کنند، ولی برخی افراد به سبب نپذیرفتن از این موهبت محروم می‌شوند و شایستگی خود را از دست می‌دهند). *

گزینه ۲: از نظر دکارت پیداشدن این تصور ربطی به مناجات ندارد، زیرا آن تصور عقلی است، ولی کرگور مانند جیمز حالاتی مثل مناجات را در پدید آمدن ایمان یا دست‌کم، در توجه پیدا کردن به آن مؤثر می‌داند. *

گزینه ۳: هر دو قبول دارند (کتاب درسی می‌گوید دکارت و کانت تلاش کردند تا پایه‌های عقلی اعتقاد به خدا را استوار کنند تا بحران معناداری زندگی شکل نگیرد). ✓

گزینه ۴: هر دو قبول دارند، زیرا دکارت برهان خود را با تصویری شروع می‌کند که در انتها مشخص می‌شود آن را خود خداوند به انسان داده است. همچنین کرگور ایمان را هدیه‌ای الهی می‌داند. ✓

بررسی تفاوت در قسمت دوم گزینه‌ها:

گزینه ۱: این یک تفاوت است؛ زیرا فقط دکارت آن را قبول دارد. ✓

گزینه ۲: این هم یک تفاوت است؛ زیرا فقط دکارت درک ما از خدا را عقلی می‌داند، ولی کرگور معرفت و ایمان را امری قلبی به حساب می‌آورد. البته در اینکه بدون استدلال به دست می‌آید مشترک‌اند. ✓

گزینه ۳: هیچ‌کدام قبول ندارند؛ زیرا برهان دکارت عقلی محض است و کرگور هیچ برهانی اقامه نمی‌کند. بنابراین چون هر دو قبول ندارند، تفاوت محسوب نمی‌شود. *

گزینه ۴: دکارت تصویری که از جانب خدا دریافت کرده را یک مقدمه برهان می‌داند، نه تمام آنچه برای اثبات خدا لازم است. اما کرگور ایمان دریافتی از سوی خدا را برای خداآوری کافی می‌داند. پس این امر یک تفاوت است. ✓

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه - قسمت اول، صفحه‌های ۳۳، ۳۵، ۳۷ و ۳۸)

۱۲۸- گزینه ۳

(امیرممد قلعه‌کاهی)

بررسی عبارات اشتباه:

«الف»: قبل از سهروردی حکیمان ایران پیش از باستان هم خداوند را «نورالانوار» می‌نامیدند.

«ج»: فیلسوف کسی است که عقاید خود را توسط استدلال عقلی به دست آورد یا اثبات کند و نتایج تفکر خود را به‌صورت استدلالی عرضه کند. پس ممکن است فیلسوفی عقاید دینی داشته باشد، اما آنها را از طریق استدلال عقلی اثبات کند. (همان‌طور که فیلسوفی مثل ملاصدرا همین کار را کرده است.)

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۴۱، ۴۲، ۴۷ و ۴۸)

۱۲۹- گزینه ۲

(امیرممد قلعه‌کاهی)

فارابی در مقدمه دوم استدلالش بیان می‌کند که «هر معلولی نیاز به علت دارد»، اما برتراند راسل گمان کرده است که فارابی می‌گوید «هر چیزی نیاز به علت دارد»؛ پس نتیجه گرفته است که خدا هم نیاز به علت دارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «مبنای استدلال فارابی در برهان اثبات خداوند «محال بودن تسلسل علل نامتناهی» است، ابن‌سینا از «محال بودن تسلسل علل نامتناهی» در برهان وجوب و امکانش استفاده نکرده است.

گزینه ۳: «ملاصدرا موجودات این جهان را همواره فقیر می‌بیند که اگر لحظه‌ای در اتصال با غنی‌بالذات نباشند، نابود می‌شوند. (فقر وجودی موجودات هیچ‌گاه از بین نمی‌رود).

گزینه ۴: «ابن‌سینا و ملاصدرا هر دو اعتقاد دارند که موجودات جهان در وجود خود به خداوند نیازمند هستند، اما ابن‌سینا برای اثبات این نیازمندی وجودی به ماهیت آنها نظر می‌کند و با حالت امکانی ذات موجودات وجود خداوند را اثبات می‌کند.

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۴۲ تا ۴۷)

۱۳۰- گزینه ۲

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

در برهان فارابی از اصل تقدم علت بر معلول استفاده شده است. این اصل بیان می‌کند که علت بر معلول خود تقدم وجودی دارد و معلول در مرحله و مرتبه بعد از علت قرار گرفته است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «حرارت از علت‌های جوش آمدن آب است اما از علت‌های دیگری هم می‌توان نام برد؛ مثلاً اکسیژن و فعالیت‌های یک انسان که برای این امر لازم است.

گزینه ۳: «فارابی در برهان خود از وجوب علی استفاده نمی‌کند.

گزینه ۴: «هیچ‌گاه وجود علت قائم به معلول نیست.

(فلسفه دوازدهم، فردا در فلسفه - قسمت دوم، صفحه‌های ۴۳ و ۴۴)



کتاب‌های آی‌اس‌اس را



پیمان‌های تمرین کنید



۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir



دفترچه پاسخ ✓

عمومی دوازدهم

رشته انسانی

۱۴ فروردین ماه ۱۴۰۵

طراحان

فارسی	حسن افتاده، حسین پرهیزگار، مریم پیروی، نازنین فاطمه حاجیلو، محسن فدایی، الهام محمدی
دین و زندگی	محسن بیاتی، فردین سماقی، مرتضی محسنی کبیر، میثم هاشمی
زبان انگلیسی	رحمت‌اله استیری، محمد طاهری، بیتا قربان‌پور، عقیل محمدی‌روش

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینشگر	گروه ویراستاری	رتبه برتر	مسئول درس‌های مستندسازی
فارسی	نازنین فاطمه حاجیلو	محسن اصغری، الهام محمدی، مرتضی منشاری	—	فریبا رنوفی، امیرمحمد کماسی، مهشید سعیدی
دین و زندگی	بهنام رسولی	امیرمهدی افشار، محمدفرحان فخاریان	محمد رضا صادقی مقدم	سجاد حقیقی‌پور، علی ابراهیمی آرانی سیدمجتبی رضاءزاده
اقلیت‌های مذهبی	دبورا حاتانیان	معصومه شاعری	—	—
زبان انگلیسی	رحمت‌اله استیری	طاها اصغریان، فاطمه نقدی	مانده سالاری	سپهر اشتیاقی، علیرضا رمضان‌زاده

کلاس‌های آنلاین عمومی

نام درس	نام دبیر	روز	ساعت
زبان انگلیسی ۳	محدثه مرآتی	سه‌شنبه	۱۷-۱۸
عربی، زبان قرآن ۳	ابوطالب درانی	سه‌شنبه	۱۹-۲۰
دین و زندگی ۳	سجاد حقیقی‌پور	چهارشنبه	۱۹-۲۰
فارسی ۳	نازنین حاجیلو	پنج‌شنبه	۱۹-۲۰

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	معصومه شاعری
مستندسازی و مطابقت با مصوبات	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رنوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	زهرآ تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳



فارسی ۳

۲۱۱- گزینه ۱

(حسن افشاره - تبریز)

«چریغ آفتاب»: طلوع آفتاب

(واژه، واژه‌نامه)

۲۱۲- گزینه ۴

(نازنین فاطمه هابیلومصفازاده)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «اخلاص» شکل درست املایی است و با واژگان «خلوص و خالص» هم‌ریشه است.

گزینه ۲: «کاغذ بزرگ» و «تحریر» شکل درست املایی است.

گزینه ۳: «تاخت‌وتاز» شکل درست املایی است.

(املا، صفحه‌های ۶۳، ۷۱، ۷۳ و ۸۱)

۲۱۳- گزینه ۴

(مریم پیروی)

همان‌طور که می‌دانید، در دستور زبان فارسی دو نوع حذف وجود دارد:

الف) حذف به قرینه لفظی

ب) حذف به قرینه معنایی

در نوع اول، کلمه یا عبارتی حذف می‌شود که در جمله قبلی یا بعدی وجود داشته باشد. به همین دلیل به آن «حذف به قرینه لفظی» می‌گویند؛ زیرا هدف از حذف، تکرار نشدن یک لفظ است. در نوع دوم برای زیباتر کردن متن، کلمه یا عبارتی را حذف می‌کنیم که در جمله قبلی یا بعدی وجود نداشته اما مخاطب با خواندن جمله و از طریق معنای آن به کلمه یا عبارت حذف‌شده پی می‌برد. حذف فعل نه به‌صورت حذف به قرینه لفظی و نه به‌صورت حذف به قرینه معنایی در گزینه ۴ دیده نمی‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «بدان که از جمله نام‌های حسن یکی جمال است و یکی کمال [است]. (حذف به قرینه لفظی)

گزینه ۲: از قدیم گفته‌اند: «کاجی به از هیچی [است]». (حذف به قرینه معنایی)
 گزینه ۳: من به جان مادرم [قسم می‌خورم] از صبح تا شب توی این دشت، پاره آجر و سنگ و کلوخ به جای مین کار می‌گذارم. (حذف به قرینه معنایی)

(دستور، صفحه‌های ۴۰ و ۵۳)

۲۱۴- گزینه ۴

(نازنین فاطمه هابیلومصفازاده)

الگوی جمله موجود در گزینه ۴، به این صورت است:

[آن‌ها] [نهاد محذوف] + آن [مفعول] + عشق [مسند] + خوانند [فعل اسنادی]

(دستور، صفحه‌های ۵۳ و ۵۵)

۲۱۵- گزینه ۳

(نازنین فاطمه هابیلومصفازاده)

سیصد (وابسته پیشین از نوع صفت شمارشی) / تومان (وابسته وابسته از نوع ممیز) / پول (هسته)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «سی و پنج فرسنگ راه / سی و پنج: وابسته پیشین از نوع صفت شمارشی - فرسنگ: وابسته وابسته از نوع ممیز، راه: هسته

گزینه ۲: «خواندن این مطلب / خواندن: هسته - این: وابسته وابسته از نوع صفت مضاف‌الیه، مطلب: مضاف‌الیه

گزینه ۴: «چند حلقه چاه عمیق / چند: وابسته پیشین از نوع صفت، حلقه: وابسته وابسته از نوع ممیز - چاه: هسته - عمیق: وابسته پسین از نوع صفت بیانی

(دستور، صفحه‌های ۶۲، ۶۳، ۶۵ و ۷۵)

۲۱۶- گزینه ۱

(اله‌ام ممدی)

الف) «چهره‌ها» مجاز از «شخصیت‌ها»

ب) «تماشاخانه» استعاره از «آسمان» است. / «گردشگاه آسمان»: تشبیه (اضافه تشبیهی)

ج) تناقض: سموم سرد / استعاره: «باغ» استعاره از «آسمان»

(آرایه، صفحه ۷۵)

۲۱۷- گزینه ۴

(نازنین فاطمه هابیلومصفازاده)

«آینه نگاهت، پیوند صبح و ساحل / لبخند گاه‌گاهت، صبح ستاره‌باران
 باز آن که در هوایت خاموشی جنونم / فریادها برانگیخت از سنگ کوهساران
 ای جویبار جاری! زین سایه‌برگ مگریز / کاین گونه فرصت از کف دادند بی‌شماران
 گفتی: به روزگاران مهری نشسته گفتم: / بیرون نمی‌توان کرد حتی به روزگاران
 پیش از من و تو بسیار بودند و نقش بستند / دیوار زندگی را زین گونه یادگاران
 وین نغمه محبت بعد از من و تو ماند/ تا در زمانه باقی‌ست آواز باد و باران»

(شعر مفقود، صفحه ۵۹)

۲۱۸- گزینه ۱

(حسن افشاره - تبریز)

محاسب به مست می‌گوید: «تو مست هستی و به همین‌خاطر، افتان و خیزان راه می‌روی». مست جواب می‌دهد: «دلیل افتان و خیزان رفتن من ناهموار بودن راه و مسیر است». (یعنی اوضاع جامعه باعث شده گناهکار شوم).
 مفهوم مصراع دوم بیت صورت سؤال «تابسامان بودن اوضاع جامعه» است.

(مفهوم، صفحه ۱۹)

۲۱۹- گزینه ۲

(هسین پرهیزگار - سبزوار)

مولانا می‌گوید: «انسان کامل (عارف) همدم و همراه کسی می‌شود که از یاری دور ماند و جدا شده است.»

(مفهوم، صفحه ۳۹)

۲۲۰- گزینه ۲

(مفسر فدایی - شیراز)

مفهوم مشترک: تقابل عقل و احساس

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۱: «موجودات و پدیده‌های جهان به ستایش و تسبیح خدا می‌پردازند.

گزینه ۳: تأثیر داشتن راهنما و پیر طریقت

گزینه ۴: «لازمه داشتن عشق، ترک خود است.

(مفهوم، صفحه ۷۵)



دین و زندگی ۳

۲۲۱- گزینه ۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

از آن جایی که جهان همواره و در هر «آن» به خداوند نیازمند است و این نیاز هیچ‌گاه قطع یا کم نمی‌شود تا حدی شبیه رابطه مولد برق با جریان برق است و اشاره به نیازمندی در بقا دارد. هر چه قدر درک این نیازمندی بیشتر شود یعنی بیشتر فقر و نیاز خود به خداوند را احساس کند، عبودیت و بندگی‌اش بیشتر می‌شود.

(درس ۱، صفحه‌های ۹ و ۱۰)

۲۲۲- گزینه ۴»

(مرتضی مفسنی کبیر)

هستی‌بخشی اشاره به خالقیت خداوند دارد و هدایت‌گری خداوند اشاره به توحید در ربوبیت دارد. اذن و اجازه داشتن پیامبر اکرم (ص) و اولیای دین در شفاعتی همان مرتبه توحید در ربوبیت است.

(درس ۲، صفحه‌های ۱۹، ۲۰ و ۲۳)

۲۲۳- گزینه ۲»

(مرتضی مفسنی کبیر)

این آیه اشاره به توحید در ولایت دارد ولی بازتاب و نتیجه آن توحید در ربوبیت است.

(درس ۲، صفحه‌های ۱۹ و ۲۰)

۲۲۴- گزینه ۴»

(فردین سماقی)

مهم‌ترین رکن یک جامعه حکومت است. هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد، زمینه برای رشد انسان‌ها و حرکت به سوی خداوند و زندگی موحدانه آسان‌تر می‌گردد. (توحید عملی در بعد اجتماعی)

(درس ۳، صفحه‌های ۳۴ و ۳۵)

۲۲۵- گزینه ۳»

(فردین سماقی)

در راستای افزایش معرفت و شناخت نسبت به خداوند به عنوان یکی از راه‌های تقویت اخلاص، خوب است ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه‌های الهی کنیم تا بیشتر دریابیم که: «آفرینش همه تنبیه خداوند دل است / دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار».

(درس ۴، صفحه ۴۶)

۲۲۶- گزینه ۱»

(میثم هاشمی)

در علل عرضی هر عامل به‌طور مستقیم نقش خاصی را بر عهده دارد که با نقش دیگری متفاوت است.

(درس ۵، صفحه‌های ۶۰ و ۶۱)

۲۲۷- گزینه ۲»

(میثم هاشمی)

فقط با زندگی در یک جهان قانونمند است که امکان بهره‌مندی از اختیار و انتخاب وجود دارد، زیرا اگر وقایع جهان قانونمند نبود و همه چیز اتفاقی رخ می‌داد، انسان نمی‌دانست باید دست به چه انتخابی بزند.

(درس ۵، صفحه ۵۸)

۲۲۸- گزینه ۴»

(میثم هاشمی)

البته میان امتحان الهی و امتحان بشری تفاوت وجود دارد و آن این است که در امتحان بشری ما غالباً از حقیقت درون افراد بی‌خبر هستیم و می‌کوشیم تا از طریق امتحان کردن آن‌ها به آگاهی برسیم. ولی امتحان خداوند علیم برای آگاه شدن از درون افراد نیست، بلکه برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است.

(درس ۶، صفحه‌های ۶۹ و ۷۰)

۲۲۹- گزینه ۱»

(مفسن بیانی)

امام علی (ع) می‌فرماید: «من کثر فکرة فی المعاصی دعتة الیه:ا کسی که درباره معاصی زیاد فکر کند، گناهان او را به سوی خود می‌کشاند».

(درس ۷، صفحه ۸۸)

۲۳۰- گزینه ۳»

(مفسن بیانی)

خداوند در قرآن کریم می‌فرماید: «بی‌گمان، کسانی که دوست دارند کارهای بسیار زشت در میان مؤمنان شایع شود، در دنیا و آخرت عذابی دردناک دارند».

(درس ۷، صفحه ۸۹)



زبان انگلیسی ۳

۲۳۱- گزینه «۱»

(رهمت اله استیری)

ترجمه جمله: «امیدوارم بتوانید مرا به خاطر فراموش کردن تولدت و تماس نگرفتن با تو در تمام آن روز ببخشید.»

- (۱) بخشیدن
(۲) منفجر شدن
(۳) شامل بودن
(۴) بیرون کشیدن

(واژگان، صفحه ۲۳)

۲۳۲- گزینه «۳»

(رهمت اله استیری)

ترجمه جمله: «پس از تصادف، راننده مجروح به کمک پزشکی فوری از کارکنان بیمارستان نزدیک نیاز داشت.»

- (۱) بی شمار
(۲) مذهبی
(۳) فوری
(۴) متوسط

(واژگان، صفحه ۵۳)

۲۳۳- گزینه «۴»

(رهمت اله استیری)

ترجمه جمله: «او با نوشتن یک یادداشت تشکرآمیز برای همه کسانی که به او کمک کردند، قدردانی خود را نشان داد.»

- (۱) نسل، تولید
(۲) راه حل
(۳) الهام
(۴) قدردانی

(واژگان، صفحه ۱۵)

۲۳۴- گزینه «۲»

(عقیل ممدی/روش)

ترجمه جمله: «این کلاس قدیمی در سال‌های گذشته توسط بسیاری از معلمان برای آموزش دانش‌آموزان با پیشینه‌های مختلف مورد استفاده قرار گرفته است.»

نکته مهم درسی:

نقش "classroom" برای فعل "use" به معنای «استفاده کردن» مفعولی است، پس در جای خالی نیاز به ساختار مجهول داریم (رد گزینه های «۳» و «۴»). با توجه به وجود کلمه "past" در جمله، نمی‌توان از زمان حال ساده در جای خالی استفاده کرد (رد گزینه «۱»).

(گرامر، صفحه ۲۹)

۲۳۵- گزینه «۲»

(عقیل ممدی/روش)

ترجمه جمله: «آن‌ها هرگز چنین طوفان قدرتمندی را که ساعت‌ها بدون توقف ادامه داشته باشد، تجربه نکرده‌اند، مگر نه؟»

نکته مهم درسی:

ملاک برای ساخت دنباله سؤالی فعل اصلی جمله است نه فعلی که در جمله واره وصفی قرار می‌گیرد (رد گزینه های «۳» و «۴»). با توجه به قید منفی ساز "never"، در جای خالی نیاز به دنباله سؤالی مثبت داریم (رد گزینه «۱»).

(گرامر، صفحه ۳۱)

۲۳۶- گزینه «۱»

(بیثا قربان‌پور)

ترجمه جمله: «بچه‌هایی که در حیاط بازی می‌کردند با شنیدن صدای رعد و برق به سرعت به داخل کلاس دویدند.»

در جای خالی نیاز به مفهوم «که» داریم (رد گزینه های «۲» و «۳»). بعد از ضمیر موصولی نیاز به یک فعل اصلی داریم (رد گزینه «۴»).

(گرامر، صفحه ۵۶)

ترجمه متن درک مطلب:

در سال‌های اخیر، شیوه کار کردن مردم به‌طور چشمگیری تغییر کرده است. بسیاری از کارمندان دیگر هر روز صبح به یک دفتر کار فیزیکی نمی‌روند. در عوض، آن‌ها وظایف خود را با آسودگی از خانه‌هایشان انجام می‌دهند. این روند، که به عنوان «دورکاری» شناخته می‌شود، به بخشی عادی از زندگی میلیون‌ها نفر در سراسر جهان تبدیل شده است. این امر، روال روزمره و سنتی را کاملاً دگرگون کرده است. یکی از بزرگ‌ترین مزایا، صرفه‌جویی در زمان است. بدون نیاز به رانندگی طولانی یا رفت‌وآمد با قطار، کارکنان ساعات بیشتری برای سرگرمی‌ها، ورزش یا گذراندن وقت مفید با خانواده‌هایشان دارند.

علاوه بر این، کار در خانه انعطاف‌پذیری زیادی را ارائه می‌دهد. افراد اغلب می‌توانند برنامه زمانی خود را تنظیم کنند و در ساعاتی کار کنند که احساس می‌کنند بیشترین بازدهی را دارند. این آزادی اغلب باعث کاهش استرس و افزایش رضایت شغلی می‌شود. با این حال، دورکاری خالی از اشکال نیست. برخی از کارمندان احساس انزوا می‌کنند زیرا دلتنگ تعاملات اجتماعی روزمره با همکارانشان هستند. به‌علاوه، وقتی دفتر کار شما همان اتاق نشیمن‌تان باشد، تفکیک وظایف شغلی از استراحت شخصی می‌تواند چالش‌برانگیز باشد. با وجود این چالش‌ها، محبوبیت دفاتر خانگی همچنان رو به رشد است. اکثر کارشناسان معتقدند که یک مدل «ترکیبی» (هیبریدی)، که آمیزه‌ای از روزهای حضور در دفتر و روزهای دورکاری است، استاندارد آینده خواهد بود.

۲۳۷- گزینه «۲»

(مهمر طاهری)

ترجمه جمله: «ایده اصلی این متن چیست؟»

«مزایا و معایب کار کردن از خانه»

(درک مطلب)

۲۳۸- گزینه «۳»

(مهمر طاهری)

ترجمه جمله: «کلمه "it" (آن) در پاراگراف «۱» به چه چیزی اشاره دارد؟»

"this trend" (این روند)

(درک مطلب)

۲۳۹- گزینه «۲»

(مهمر طاهری)

ترجمه جمله: «کدام یک از موارد زیر در متن ذکر نشده بود؟»

«کار کردن از خانه باعث صرفه‌جویی در هزینه‌های حمل‌ونقل می‌شود.»

(درک مطلب)

۲۴۰- گزینه «۴»

(مهمر طاهری)

ترجمه جمله: «بر اساس متن، کدام یک از جملات زیر صحیح است؟»

«دورکاری به کارمندان اجازه می‌دهد تا برنامه‌های زمانی منعطف‌تری داشته باشند.»

(درک مطلب)



دفترچه پاسخ فرهنگیان

(تعلیم و تربیت اسلامی و هوش و استعداد معلّمی)

۱۴ فروردین ماه ۱۴۰۵

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳



۲۶۲- گزینه ۳»

(فردین سماقی)

تکرار دائمی نماز در شبانه‌روز، این آراستگی و پاکی را در طول روز حفظ می‌کند و زندگی را پاک و باصفا می‌سازد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۱، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۳۸)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۱، فضیلت آراستگی، صفحه ۱۴۴)

۲۶۳- گزینه ۴»

(فردین سماقی)

از نوع پوشش هرکس می‌توان میزان توجه به عفاف را یافت. از قرآن کریم به‌دست می‌آوریم که پوشش کامل سبب می‌شود که زن به عفاف و پاکی شناخته شود. «ذلک ادنی ان یعرفن فلا یؤذین: ... به عفاف شناخته شوند و مورد آزار قرار نگیرند، بهتر است.»

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۱، زیبایی پوشیدگی، صفحه‌های ۱۴۷ و ۱۴۸)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۱، زیبایی پوشیدگی، صفحه‌های ۱۵۳ و ۱۵۴)

۲۶۴- گزینه ۱»

(یاسین ساعری)

عزت به معنای «تفوذناپذیری» و «تسلیم نبودن» است. آیه «والذین کسبوا السیئات جزاء سیئة بمثلها و ترهقهم ذلّة: آنان که بدی پیشه کردند، جزای بد به اندازه عمل خود می‌بینند و بر چهره آنان غبار ذلت می‌نشیند.» مربوط به بدکاران است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه ۱۳۹)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۷ و ۱۹۸)

۲۶۵- گزینه ۱»

(میثم هاشمی)

در خصوص توجه به عظمت خداوند و تلاش برای بندگی او، باید بدانیم که خدا خالق تمام هستی است و سرچشمه همه قدرتها و عزت‌هاست، او وجود شکست‌ناپذیری است که هیچ‌کس توانایی ایستادن در برابر قدرت او را ندارد. بنابراین هرکس به دنبال عزت است، باید خود را به این سرچشمه وصل کند. «من کان یرید العزة فله العزة جمیعا: هرکس عزت می‌خواهند [بداند] که هرچه عزت است، از آن خداست.»

امیرالمؤمنین علی (ع) نیز در وصف انسان‌هایی که عزت خود را در بندگی خدا یافته‌اند، می‌فرماید: «خالق جهان در نظر آنان بزرگ است و از این جهت، غیر خدا در نظرشان کوچک است.»

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه‌های ۱۳۹ و ۱۴۰)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه‌های ۱۹۷ و ۱۹۹)

۲۶۶- گزینه ۴»

(مرتضی ممسنی کبیر)

انسانی که در دوره نوجوانی و جوانی به‌سر می‌برد، هنوز به گناه عادت نکرده و خواسته‌های نامشروع در وجود او ریشه‌دار نشده است و به تعبیر پیامبر اکرم (ص) چنین کسی به آسمان نزدیک‌تر است، یعنی گرایش به‌خوبی‌ها در او قوی‌تر است.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه ۱۴۲)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، عزت نفس، صفحه ۲۰۱)

۲۶۷- گزینه ۱»

(میثم هاشمی)

مهم‌ترین برنامه‌های تشکیل خانواده در اسلام عبارتند از:

(۱) تقویت عفاف و پاکدامنی در خود از آغاز بلوغ

(۲) مشخص کردن هدف‌های خود از تشکیل خانواده

(۳) شناخت معیارها و شاخص‌های همسر مناسب

(۴) شناخت ویژگی‌های روحی زن و مرد

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، پیوند مقرر، صفحه ۱۵۱)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، زمینه‌های پیوند، صفحه ۲۱۳)

۲۶۸- گزینه ۲»

(فردین سماقی)

اهداف ازدواج: (۱) پاسخ به نیاز جنسی ابتدایی‌ترین زمینه ازدواج، نیاز جنسی مرد و زن به یکدیگر است. (۲) انس با همسر (۳) رشد و پرورش فرزندان. فرزند ثمره پیوند زن و مرد و تحکیم‌بخش وحدت روحی آن‌هاست. (۴) رشد اخلاقی و معنوی: پسر و دختر جوان با تشکیل خانواده، مسئولیت‌پذیری را تجربه می‌کنند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، پیوند مقرر، صفحه‌های ۱۵۲ و ۱۵۳)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، زمینه‌های پیوند، صفحه‌های ۲۱۵ و ۲۱۶)

۲۶۹- گزینه ۲»

(مهمرب رضایی‌نقا)

تفاوت‌های میان زن و مرد به جهت وظایف مختلفی است که خالق حکیم برعهده هر یک از زن و شوهر نهاده است تا هر کدام از آن‌ها بتوانند در زندگی مشترک و خانوادگی نقش‌های خاصی را برعهده بگیرند و یک خانواده متعادل را پدید آورند، به‌طور مثال توانمندی عاطفی بالای زنان و قدرت جسمی بیشتر مردان برای آن است که زن با محبت مادری، فرزندان را رشد دهد و مرد با کار کردن، نان‌آور خانواده باشد.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، پیوند مقرر، صفحه ۱۵۱)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، زمینه‌های پیوند، صفحه ۲۱۱)

۲۷۰- گزینه ۱»

(فردین سماقی)

پیشوایان ما از پدران و مادران خواسته‌اند با کنار گذاشتن رسوم غلط شرایط لازم را برای ازدواج فرزندان خود فراهم کنند و به‌خاطر پندارهای باطل همچون فراهم شدن همه امکانات زندگی، فرزندان خود را به گناه نکشاند و جامعه را گرفتار آسیب نکنند.

(سایر رشته‌ها: دین و زندگی ۲، پیوند مقرر، صفحه‌های ۱۵۵ و ۱۵۶)

(رشته انسانی: دین و زندگی ۲، پیوند مقرر، صفحه ۲۲۵)

هوش و استعداد معلّی

۲۷۱- گزینه ۲»

(ممید اصفهانی)

در ردّ دیگر گزینه‌ها به این نکته توجه کنید که بحثی از خالق جمله «بودن یا نبودن، مسئله این است» در متن نیست و محدود کردن هدف متن به نویسنده این جمله درست نیست. همچنین گسترش ابعاد اهمیت جمله به دیگر علوم انسانی، تنها بخش کوچکی از متن است.

(استدلال‌های متنی، هوش کلامی)

۲۷۲- گزینه ۴»

(ممید اصفهانی)

نخستین پرسش‌های حیاتی درباره چرایی بودن آدمی در این جهان، پس از خلق جمله «بودن یا نبودن، مسئله این است»، مطرح نشده‌است. دیگر عبارات درست است.

(استدلال‌های متنی، هوش کلامی)

۲۷۳- گزینه ۳»

(عامد کریمی)

سیاست‌های انقباضی شدید به معنای کاهش تقاضای کل است که به رکود اقتصادی و افزایش بیکاری منجر می‌شود.

(استدلال‌های متنی، هوش کلامی)

۲۷۴- گزینه ۳»

(عامد کریمی)

پول تورّم‌زده قدرت خرید کمتری دارد، بنابراین برنامه‌ریزی بلندمدت با آن دشوارتر است. این عبارت، به‌خوبی ارتباط بین «کاهش ارزش پس‌اندازها» و «کاهش توانایی برنامه‌ریزی اقتصادی» را در زمان تورّم توضیح می‌دهد.

ردّ دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کاهش ارزش پس‌انداز ممکن است باعث شود کسب‌وکارها وام‌های بیشتری دریافت کنند، ولی این به کاهش توانایی برنامه‌ریزی اقتصادی منجر نمی‌شود.

گزینه «۲»: کاهش ارزش پس‌اندازها به سرمایه‌گذاری افراد در پس‌اندازهایی به‌جز پول منجر می‌شود، نه نگهداری پول‌های نقد بیشتر.

گزینه «۴»: تورّم باعث نمی‌شود قیمت‌ها ثابت بمانند! تعریف تورّم اصلاً چنین نیست. برنامه‌ریزی در شرایط تورّمی دشوارتر می‌شود.

(استدلال‌های متنی، هوش کلامی)

۲۷۵- گزینه ۲»

(ممید اصفهانی)

بررسی دیگر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: متن تفاوت نگاه نظریه نسبیت عام و نظریه کلاسیک را به جاذبه، به تأکید بیشتر اینشتین بر ماهیت غیرفوری و سرعت محدود انتشار این نیرو محدود نکرده است.

گزینه «۳»: متن، تبادل ذرات فرضی را عامل نیروی جاذبه ندانسته است.

گزینه «۴»: عبارت «تمایل ذاتی اجرام پر جرم به همگرایی و تجمع» تعریفی فیزیکی نیست. همچنین این گزینه تمایز دیدگاه‌های کلاسیک و نسبیت عام را نسبت به جاذبه بیان نمی‌کند.

(استدلال‌های متنی، هوش کلامی)

۲۷۶- گزینه ۲»

(ممید اصفهانی)

متن بدون تصریح مستقیم، این را مفروض می‌گیرد که دیدگاه‌های پیشین، مثل گرانش نیوتونی، برای توضیح کامل گرانش و پدیده‌های کیهانی کافی نبوده‌اند و دقیقاً به همین دلیل، نسبیت عام به‌عنوان نظریه‌ای «تحول‌آفرین» مطرح می‌شود.

(استدلال‌های متنی، هوش کلامی)

۲۷۷- گزینه ۳»

(کتاب منظومه هوش)

ملیت شخص سرمرتی تیم انگلیسی معلوم نیست. همچنین متن نگفته است که مربیان جوان صاحب‌سبک نیستند. مربی آلمانی نیز به یک تیم انگلیسی خواهد پیوست، نه لزوماً همین تیم که قرار است روبه‌روی آن قرار بگیرد. این که با نتیجه‌ی بازی فردا شب، یکی از این دو تیم حذف‌شده خواهد بود، نشان می‌دهد فقط یکی از این دو تیم در مرحله بعدی مسابقات حاضر خواهد بود.

(استدلال‌های متنی، هوش کلامی)

۲۷۸- گزینه ۴»

(غریزاد شیرممدولی)

جدول زیر دو حالت مختلفی را نشان می‌دهد که با فرض هر دو داده «الف» و «ب» ممکن است، یعنی داده‌ها کفایت ندارند:

نسبت اختلاف‌ها	مادر	پدر	فرزند بزرگ	فرزند کوچک
$8 \div 2 = 4$	۴۰	۴۲	۱۶	۸
$10 \div 4 = 2.5$	۴۰	۴۴	۱۸	۸

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۷۹- گزینه ۱»

(ممید اصفهانی)

داده «ب» کافی نیست، ممکن است عددها «۱۷» و «۷۱» و یا «۱۷» و «۷۲» باشند که حاصل جمع آن‌ها در زوج و فرد بودن یکسان نیست. ولی داده «الف» به تنهایی کافی است، عدد اول بزرگتر از ۹۰ قطعاً فرد است و عدد دوم هم که زوج است، پس حاصل جمع دو عدد قطعاً عددی فرد است.

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۰- گزینه ۳»

(فاطمه راسخ)

با داشتن هر دو داده، با فرض $a = y - z$ ، داریم:

$$\begin{cases} x + a = 12 \\ x - a = 6 \end{cases} \xrightarrow{\text{جمع طرفین}} 2x = 18, x = 9$$

$$\Rightarrow x^3 + x^2 + x = 9^3 + 9^2 + 9 = 819$$

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)



۲۸۱- گزینه «۲»

(فاطمه، راسخ)

از داده‌های صورت سؤال داریم:

$$4\Delta + 2\bigcirc + \square = 24$$

$$2\Delta - \bigcirc + 3\square = 15$$

$$-4\Delta + 2\bigcirc - 6\square = -30$$

ضرب طرفین معادله دوم در منفی دو:

جمع طرفین معادلات:

$$4\Delta + 2\bigcirc + \square - 4\Delta + 2\bigcirc - 6\square = 24 - 30$$

$$\Rightarrow 4\bigcirc - 5\square = -6 \Rightarrow 5\square - 4\bigcirc = 6$$

داده «الف» عیناً همین معادله را به ما داده است، پس داده جدیدی نیست.

ولی با داده «ب» داریم:

$$\begin{cases} \square = 2\bigcirc \\ 5\square - 4\bigcirc = 6 \end{cases} \rightarrow 5 \times 2\bigcirc - 4\bigcirc = 6 \Rightarrow 6\bigcirc = 6 \Rightarrow \bigcirc = 1$$

پس $\square = 2$ و $\Delta = 5$ است:

$$\square = 2\bigcirc = 2 \times 1$$

$$4\Delta + 2\bigcirc + \square = 24 \Rightarrow 4\Delta = 24 - 2 - 2 = 20 \Rightarrow \Delta = 5$$

$$\Delta + \bigcirc - \square = 5 + 1 - 2 = 4$$

پس داریم:

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۲- گزینه «۳»

(ممیر کنی)

شیب خط مدتظر، برابر اختلاف عرض‌ها تقسیم بر اختلاف طول‌هاست:

$$\frac{25 - 10}{5 - 2} = \frac{15}{3} = 5$$

یعنی $y = 5x + b$ است و چون نقاط $(2, 5)$ و $(5, 25)$ از خط می‌گذرد، داریم:

$$10 = 5 \times 2 + b \text{ و } 25 = 5 \times 5 + b$$

که در هر حال $b = 0$ است، یعنی خط از مبدأ می‌گذرد و طول از مبدأ و عرض از مبدأ هر دو صفر است.

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۳- گزینه «۱»

(ممیر کنی)

شعاع را r و ارتفاع را h می‌نامیم. حجم، $\pi r^2 h$ و مساحت جانبی $2\pi r h$ است. داریم:

$$\frac{\pi(r_2)^2 h_2}{\pi(r_1)^2 h_1} = \frac{(r_2)^2 \times 3 h_1}{r_1^2 \times h_1} = 12 \text{ (الف)}$$

$$\frac{2\pi r_2 h_2}{2\pi r_1 h_1} = \frac{r_2 \times 3 h_1}{r_1 \times h_1} = 6 \text{ (ب)}$$

معلوم است که الف < ب است.

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۴- گزینه «۲»

(ممیر کنی)

اگر شکلات‌ها $\bigcirc$ باشد، داریم:

$$\frac{\bigcirc}{3} = \text{الف}$$

$$\text{ب) } = \frac{2}{3} \times \bigcirc \times \frac{1}{2} + 2 = \frac{\bigcirc}{3} + 2$$

که معلوم است $\frac{\bigcirc}{3} + 2 > \frac{\bigcirc}{3}$ است.

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۵- گزینه «۲»

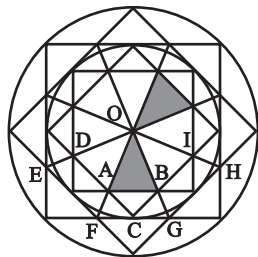
(ممیر کنی)

پس از شش ماه سرمایه شخص نخست $\frac{1}{2} \approx (1/0.3)^6$ و سرمایه شخص دوم حتی به ازای ماه‌های سی روزه $\frac{5}{99} \approx (1/0.1)^{180}$ برابر خواهد شد که دومی عدد بزرگتری است.

(کفایت داده، هوش منطقی ریاضی)

۲۸۶- گزینه «۳»

(فاطمه، راسخ)



با هر یک از دو مثلث، شش مثلث دیگر اشتراکی با شرایط ذکرشده صورت

سؤال دارد مثلاً برای $\triangle OAB$:

$$\triangle OFG - \triangle BAC - \triangle ODA - \triangle OEF - \triangle OBI - \triangle OGH$$

(شمارش تصویری، هوش غیرکلامی)

۲۸۷- گزینه «۲»

(غیرزار شیرممدلی)

مستطیل‌های موردنظر:

GHLK - CDLK - CDPO - FHPN

FGON - BCON - BDJL - ADPM

ACOM - ADLI - BDPN

JKON - IKOM - ILPM

FHLJ - EHLI - EGOM - EHPM

JLPN - GHOP

(شمارش تصویری، هوش غیرکلامی)

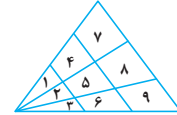
	A	B	C	D
E		F	G	
I		J	K	
M		N	O	P

۲۸۸- گزینه «۱»

(کتاب هوش سرعت و دقت)

۱۸ مثلث:

۱-۲-۳-۱۴-۲۵-۳۶-۱۴۷-۲۵۸-۳۶۹-۱۲-۲۳
 ۱۲۳-۱۴۲۵-۲۵۳۶-۱۴۲۵۳۶-۱۴۷۲۵۸-۲۵۸۳۶۹
 ۱۲۳۴۵۶۷۸۹



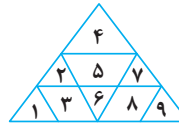
(شمارش تصویری، هوش غیرکلامی)

۲۸۹- گزینه «۲»

(کتاب هوش سرعت و دقت)

۱۱ مثلث:

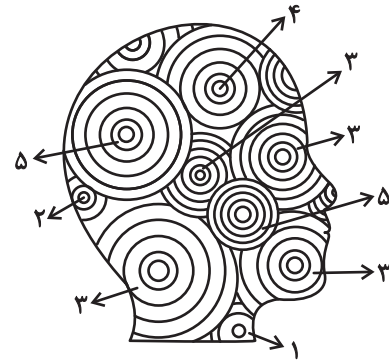
۱-۲-۴-۶-۷-۹
 ۱۲۳-۵۶-۴۲۵۷-۷۸۹
 ۱۲۳۴۵۶۷۸۹



(شمارش تصویری، هوش غیرکلامی)

۲۹۰- گزینه «۱»

(ممید کنی)



تعداد دایره‌های کامل:

$$(2 \times 5) + 4 + (4 \times 3) + 2 + 1 = 29$$

(شمارش تصویری، هوش غیرکلامی)